

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 59 (13.889)

Trst, četrtek, 28. marca 1991

Craxi še vztraja pri zahtevi po krizi, KD jo z različnimi argumenti odklanja

Odločilen dan za politično krizo Tajniki večine spet pri Andreottiju

*Namesto neučinkovitih sprememb v vladi Occhetto predlaga splošno preosnovo demokracije
Andreotti predložil programski načrt preverjanja, ki je razočaral vladno koalicijo*

Davek na lastništvo avtomobila bomo plačali do 6. aprila

RIM — Minister za finance Rino Formica je včeraj podpisal odlok o podaljšanju roka za poravnavo davka za lastništvo avtomobila. Vozniki bodo pristojbino lahko poravnali do 6. aprila, to je teden več kot je bilo prvotno določeno. Ukrep je minister podpisal potem, ko so nekatere deželne uprave opozorile na težave številnih lastnikov novejših avtomobilov, ki še niso dobili avtomobilske davčne knjižice. Vozniki, ki te knjižice nimajo, morajo pristojbino nujno plačati v uradih ACI. Poleg tega pa zadnji koristni dan za poravnavo davka pade na soboto in na predvečer velikonočnih praznikov, ko se veliko ljudi odloči za potovanje.

RIM — Politična tematika je bila tudi včeraj osredotočena na vprašanje krize, čeprav izjave predstavnikov strank vladne večine niso vsebovale nobene bistvene novosti. Za PSI ostane kriza »edina možna rešitev«, za demokristjane »ni nujna, vendar naj bo, če je že tako naenelo«. Demoproletarci, republikanci in liberalci pa včeraj niso bili kdo ve kako zgovorni, in so raje kot o krizi, govorili o Andreottijevih programskih točkah za preverjanje. S seznamom točk se okvirno ne strinjajo. Liberalec Altissimo meni, da je Andreottijev načrt premalo pozoren do vprašanja javne finance, socialdemokrat Cariglia opozarja, da sploh ne vsebujejo ključnih vprašanj, kot je institucionalna reforma, republikanec La Malfa pa se itak z Andreottijem načelno ne strinja. Sedaj je menda vse odvisno od predsednika vlade, ki bo danes sklical tajnike vseh petih strank vladne večine, da bi skupaj odločili, kaj naj ukrenejo. Danes naj bi torej bil odločilni dan.

Politični delovnik se je začel z zasedanjem demokrščanskega političnega NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Craxi in Amato na zasedanju vodstva PSI

(Telefoto AP)

V pričakovanju spopada med Jelcinom in Gorbačovom ob kongresu ruskih poslancev

Napetost pred današnjo manifestacijo Prepoved ni prekinila stavke rudarjev

Sporočilo direkcije ZTT

Na srečanju s sindikalnimi predstavniki na deželnem uradu za delo je ZTT izrazilo svojo pripravljenost, da zamrzne kolektivne odpuste in išče nadaljnje možnosti za odobritev dopolnilne blagajne.

Po večdnevnih intenzivnih pogajanjih in konstruktivnem sodelovanju se je vodstvo podjetja znašlo pred nadaljnim nerazumljivim zadržanjem tovarniškega sveta.

Direkcija ZTT je vsekakor še pripravljena na razgovore in rešitev vseh spornih točk, ki so ostale predmet sindikalnih pogajanj. Ne more pa sprejeti stališča sindikata, da bi dopolnilno blagajno soupravljal tovarniški svet podjetja. Prav njegovo togo vztrajanje na tej zahtevi, ki je in ostane nesprejemljiva, povzroča podjetju, uslužbencem samim in vsem naročnikom Primorskega dnevnika neprecenljivo škodo in obenem celo ogroža delovna mesta že itak prizadetih uslužbencev založniške hiše.

Še enkrat se opravičujemo bralcem za nevednost, ki jim jih situacija v podjetju povzroča, hkrati pa pričakujemo razumevanje in sodelovanje vseh, ki jim je usoda naše založniške hiše pri srcu.

Direkcija ZTT

MOSKVA — V napetem ozračju, ki so ga ustvarile vladne prepovedi stavke in shodov, se danes v Kremlju začel kongres poslancev ruske federacije, ki naj bi trajal predvidoma deset dni. Demokratična Rusija, ki je organizator manifestacije v podporo Borisu Jelcinu, ni preklicala manifestacije, občinski možje pa so izjavili, da bodo sami stopili na čelo povorke. »Neubogljivi« so tudi rudarji, ki nadaljujejo s svojo stavko kljub prepovedi vrhovnega sovjeta. Vse to bi lahko privedlo najprej do spopada s policijo že ob današnjem kongresu, istočasno ni izključeno, da bodo oblasti oklicale izredno stanje. Predsednik Mihail Gorbačov je ta trenutek tarča tako desnice kot leve, pravi sovjetska tiskovna agencija Tass, morebitna neposredna izvolitev Borisa Jelcina za predsednika Ruske federacije pa bi lahko bila povod za državljansko vojno.

Ob že itak dovolj razburljivih dogodkih seplete vrsta domnev. Pristaši Borisa Jelcina trdijo, da bo še močnejši po kongresu ruskih poslancev (1000 predstavnikov 150 milijonov prebivalcev v Ruski federaciji), na katerega vsekakor vplivajo rezultati referenduma Ruske federacije. Volivci so namreč odločno podprli Jelcinov predlog, da mora biti predsednik Ruske federacije izvoljen neposredno. Kongres je zahtevala parlamentarna

skupina Komunisti Rusije, da bi se parlament izrekel o zaupnici Jelcinu. Zahteva je bila posledica Jelcinovega nastopa na televiziji, ko je označil Gorbačova za »diktatorja«.

Rdeči trg in sosednji trg, kjer je predvideno zaključno zborovanje, je policija že včeraj previdno zastražila in prepovedala prehod voznikom in pešcem. Vstop v neposredno bližino Kremlja so dovolili samo poslancem in uslužbencem. Policija pa bi danes lahko zastražila tudi postaji podzemске železnice, ob katerih naj bi se množica začela zbirati ob 17. uri. Shod je predviden poldrugo uro kasneje. Z vrsto izjav so oblasti »pojasnile«, da je 23 oklopnih transporterjev s 120 vojniki prispele v Moskvo na običajne »vaje«, obenem so poudarile, da ne nameravajo uporabiti transporterjev ali orožja proti udeležencem shoda, čeprav bo policija opremljena s štiti, čeladami in pendreki.

Rudarji se vsekakor ne nameravajo ukloniti Kremlju. Skoraj četrtina premogovnikov stavka že tri tedne, nihče ne spoštuje prepovedi stavke. V podporo rudarjev so napovedali svojo stavko tudi delavci metalurške in naftne industrije. Iz Latvije so stavkajočim rudarjem v Kuzbasu poslali nekaj vagonov živil in zdravil.

Zaskrbljenost Evropske skupnosti nad položajem v Jugoslaviji

LUKSEMBURG — Nenavadno pozno, šele okoli polnoči je Jacques Poos, zunanji minister Luksemburga in predsedujoči ministrskega sveta ES, sklical tiskovno konferenco. Povsem upravičeno, saj so imeli ministri dela čez glavo, pogovarjali so se o vprašanjih obrambe in varnosti v okviru vse pogostejših zahtev državljanov, pa tudi evropskih ustanov, da je treba narediti korak naprej v smeri politične združitve dvanaestice. Vse to je služilo tudi pripravi na izredni sestanek šefov držav ali vlad, ki bo 8. aprila v Luksemburgu.

Tudi razprava o Jugoslaviji je bila zato v poznih večernih urah. To, kar je povedal novinarjem, je menda zadnje, kar lahko stori ES, da bi vplivala na miren razplet jugoslovanske krize. Sprejeli so še eno resolucijo, ki so jo podpisali vsi ministri, in sklenili, da v Jugoslavijo pošljejo »trojko«.

Ta najnovejša deklaracija se sklicuje na dosedanje, ki jih je ministrski svet že objavil in poslal jugoslovanskim in republiškim oblastem, tudi v njej ponavljajo zaskrbljenost ES zaradi položaja v Jugoslaviji ter spodbujajo k demokratičnemu dialogu med vsemi političnimi silami in sicer brez vsakršne uporabe sile. Spet seveda zahtevajo, naj bodo temelj pogajanj človekove pravice in pariški dogovor o »novi Evropi«. ES upa, da bodo politične in gospodarske reforme prinesle zadovoljstvo vsem članom jugoslovanske družbe in da bo prav to rezultat razgovorov med vsemi političnimi silami v Jugoslaviji. Na temelju teh demokratičnih sprememb je mogoče še naprej razvijati odnose med ES in zveznimi ustanovami. Dvanaestica poudarja, da ima združena in demokratična Jugoslavija velike možnosti za vključitev v proces integracije nove Evrope«.

Ta najnovejša deklaracija torej potrjuje dosedanje ocene, nekoliko bolj kot prej pa vztraja pri demokratičnih odnosih. Kaj to pomeni v najtanjših diplomatskih odtokih, bo pokazal čas.

Nedvomna novost in vsekakor najmočnejši diplomatski pritisk na Jugoslavijo, da reši krizo na temeljih, ki jih priporoča resolucija, je »trojica«, ki bo obiskala Beograd. Gre za zunanje ministre Italije (De Michelisa), Luksemburga (Poosa) in Nizozemske (Van Den Broourka), ki bodo v Jugoslavijo pripotovali v prihodnjih tednih, da bi še enkrat pojasnili stališča ES o jugoslovanski krizi.

Poos je na tiskovni konferenci povedal, da se bodo v Beogradu pogovarjali z zveznimi oblastmi, da bo priložnost tudi za stike z republiškimi. O vsem se bodo seveda dogovorili po utečenih diplomatskih kanalih.

»Trojka« (prav ta ruska beseda se je udomačila med zahodnimi novinarji in diplomati in jo prav tako redno kot »perestrojko« uporabljajo v uradnem govoru) je institucija diplomatske službe v nevarnih okoliščinah, ko ne prinese več rezultatov nobeno drugo uveljavljeno diplomatsko »orožje«. Le primer: evropska »trojka« je takoj po koncu zalivske vojne odšla v Damask, Tel Aviv in Tripoli, po nemirih v baltičkih deželah pa je obiskala Gorbačova.

Ti primeri jasno pričajo, da je ES posegla po zadnjem diplomatskem sredstvu, da bi vplivala na razplet jugoslovanske krize. Ker se izredno srečanje dvanaestice naglo približuje, ne bi nikogar presenetilo, če bi voditelji vlad in držav na tem sestanku kljub lastnim težavam zaradi politične združitve povedali svoje tudi o Jugoslaviji, ki s svojo agonijo grozi miru in stabilnosti stare celine. (dd)

V nedeljo spet v veljavi poletni čas

RIM — V nedeljo stopi v veljavo poletni čas, ki bo trajal vse do konca septembra. Kazalce bomo torej premaknili za eno uro naprej in s tem pridobili eno uro svetlobe. Poletni čas so sprejele vse članice Evropske skupnosti iz varčevalnih ukrepov pred več kot dvajsetimi leti. Kljub temu da državna ustanova za električno energijo ENEL navaja, da bomo tudi letos prihranili kakih 100 milijard lir, pa je lahko vsakomur jasno, da poletni čas služi predvsem turizmu in le v manjši meri energetskega varčevanju, navsezadnje prihranimo s poletnim časom le 600 milijonov kWh, medtem ko znaša letna poraba kar 205 milijard kWh.

Stavka tiskarjev: Primorski dnevnik 3 dni ne bo izšel

Tovarniški svet uslužbencev Založništva tržaškega tiska je včeraj napovedal 3-dnevno stavko, da bi podkrepil lastna stališča v odnosu do vodstva podjetja. Zaradi tega Primorski dnevnik v petek, soboto in nedeljo ne bo izšel. Časopis bo spet izšel v torek, 2. aprila. Stališča vodstva podjetja, tovarniškega sveta in novinarjev objavljamo na drugem mestu.

V okviru vsedravnih stavk za obnovo delovne pogodbe pa bodo v soboto stavkali tiskarski uslužbenci vseh časopisov, ki izhajajo v Venetu in v Furlaniji-Juljski krajini. Tudi teh zato v nedeljo ne bo v kioskih. Časopisi bodo spet izšli v torek, ker je velikonočna nedelja za novinarje in tiskarje dela prost dan.

Sporočilo Tovarniškega sveta ZTT

Po dolgotrajnih in težavnih pogajanjih smo upali, da se približujemo takemu predlogu, ki bi, čeprav bi nalagal velike žrtve vsem uslužbencem, dovolil Založništvu, da se izkopa iz hude krize. Na žalost je Direkcija pokazala, da ji ni dosti, da bi dosegla sporazum, ker je predstavila nov načrt, ki je postavljaval vse spet na glavo in bil za uslužbence nesprejemljiv in celo žaljiv. Tovarniški svet ZTT in pokrajinski sindikat FILIS-CGIL sta vprašala nasprotno stran za premor v pogajanjih, ki bi nam omogočil, da zberemo delegate raznih oddelkov in jih seznanimo z zadnjimi predlogi. Istočasno bi ta premor izkoristili za poglobljena srečanja z nekaterimi krajevnimi političnimi in ekonomskimi silami.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sporočilo sindikalnega odbora novinarjev

Pogajanja med upravo in tovarniškim svetom ZTT so se še dodatno zaostila. Posledica nove zaostitve je tridnevna stavka tiskarjev in pomožnega osebja, tako da bo Primorski dnevnik znova izšel šele v torek, 2. aprila.

Novinarski kolektiv izraža veliko zaskrbljenost nad takšnim potekom pogajanj, ki so zašla v slepo ulico. Zato znova poziva vse pristojne dejavnike slovenske manjšine v Italiji, da v teh ključnih trenutkih s konkretnimi pobudami izpolnijo izkazano zavzetost za bodočnost Primorskega dnevnika. Bralcem in naročnikom, ki so v tem času močno oškodovani, pa potrjujemo, da se bomo še nadalje z vsemi silami borili za obstoj in razvoj našega dnevnika.

Sindikalni odbor novinarjev PD

Medtem ko je miting srbske opozicije v središču Beograda potekal povsem mirno

Danes v Splitu prvi od vrste sestankov ki bodo odločali o usodi Jugoslavije

LJUBLJANA — Danes se sestane šest republiških predsednikov v Splitu, kjer naj bi se pričel resničen razgovor o reševanju jugoslovanske krize. Ozračje je napeto, polno pričakovanj, ugibanj in pripravljalnih potez. Včeraj popoldne je zasedalo slovensko predsedstvo, veliko se govori o sestanku Tudjman-Milošević, sestalo se je zvezno predsedstvo, evropska dvanajstERICA je sprejela novo stališče do jugoslovanske krize in naposled se je včeraj točno ob 15. uri v Beogradu pričel dobro obiskan miting srbske opozicije. Ni bilo nobenih izgrediv, ne solzilca, ne pendrekov, niti vodnih topov, ker tudi ni bilo milice, ki naj bi »skrbela za red in mir«.

Največ ugibanj je o razgovoru med Tudjmanom in Miloševićem. V resnici se ve zelo malo, oba protagonista pa molčita. Vendar je včerajšnja Borba polna indiskrecij, ki nakazujejo, da naj bi šlo za svojevrsten sporazum ali kupčijo: Tudjman je priznal Miloševiću oblast v Srbiji, kar pomeni tudi v obeh pokrajinah, Milošević pa suverenost Hrvaške nad njenim celotnim teritorijem, torej tudi nad Kninsko krajino. Oba pa naj bi privolila v zamenjavo predsednika vlade Markovića, ki vztraja pri trdni valuti. Govori se, da naj bi postal novi predsednik vlade predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije Slovenec Dagmar Suštar.

V Splitu se pripravljajo za sprejem na stotine domačih in tujih novinarjev; zanje so rezervirali hotel »Marian«, uvedli deset novih telefonskih in drugih linij. Skratka, priprave so obsežne, saj gre zares za zanimiv in važen dogodek. Vsi ugibajo, kje in kako bodo potekale tiskovne konference, ali v luksuzni vili »Dalmacija«, eni izmed toliko Titovih rezidenc, ali v šestih apartmajih, ki so jih nalašč za to priložnost rezervirali v hotelu. To pa že ni več samo logistično, tehnično in protokolarno vprašanje, temveč hkrati zajema vsebinski odnos in odgovor na zapletena vprašanja, ki bodo na dnevnem redu predvidoma triurnega razgovora, kateremu bodo sledili skupno kosilo, turistična vožnja z ladjo in nato predvidena skupna tiskovna konferenca.

Tudjman ni pripravil osnutka skupnega uradnega sporočila, vsebinsko je torej vse odprto in se bo dejansko razpoloženje videlo šele danes.

V tem okviru je izredno pomemben včerajšnji miting združene srbske opo-

zicije, na katerem je pred veliko množico Vuk Drašković med drugim dejal, da ne želijo živeti v Srbiji, ki jo lahko nekdo v soboto izključi iz Jugoslavije, nato pa v torek ponovno vključi vanjo. Parole so ostre, uperjene proti srbski vladi, še zlasti pa proti Miloševiću.

Včeraj se je sestalo zvezno predsedstvo, ki je obravnavalo varnostno-politični položaj, in to v okviru iskanja izhoda iz krize na temelju sporazuma o bodočnosti Jugoslavije. Sklenili so samo, da bodo o varnostnem položaju in funkcioniranju države do dogovora o ureditvi krize obvestili jugoslovansko skupščino. V sporočilu in po drugih vesteh ni več nobenih groženj z uporabo sile. Na sestanku je poleg predsednika vlade in zunanjega ministra sodeloval tudi namestnik obrambnega ministra. Sklenili so pomiliti več zapornikov.

B. S. Z včerajšnje manifestacije srbske opozicije, ki je potekla brez posega policije

Slovenska skupščina razpravlja o spornem državnem proračunu

LJUBLJANA — Včeraj se je v slovenski skupščini pričelo dvodnevno zasedanje o dveh ključnih zakonih. Najprej je predsednik Lojze Peterle poročal o proračunu slovenske vlade, katerega so po prvi razpravi v skupščini in na pritisk slovenske Gospodarske zbornice oklestili za 5,8 odstotka; sedaj znaša 69,637 milijona dinarjev. Okrog 64 milijard bodo dobili z dohodki države, deficit v višini šestih milijard pa nameravajo kriti s posojili.

Predsednik Peterle je bil zelo jassen in odločen. Proračun je skrajni kompromis, ni ga več mogoče zniževati, ker bi preveč posegli v splošno porabo, kulturo, šolstvo, zdravstvo itd., ni pa ga niti mogoče povečevati, ker bi to pomenilo za že sicer preveč obremenjeno gospodarstvo prehuo breme.

Predsednik Peterle je zlasti poudaril, da so temeljito pretrgli izdatke za slovensko obrambo in jih znižali na najmanjšo možno mero. Predvidena sredstva so še oklestili za 12 odstotkov. V proračunu določena sredstva za

obrambo so za petdeset odstotkov nižja, kot so bila v lanskem proračunu. Tudi izdatke za slovensko policijo so zmanjšali, za zunanje ministrstvo pa je za 55 milijonov dinarjev manj.

O zakonu o ljudski obrambi Slovenije je poročal obrambni minister Janez Janša in ga zagovarjal s trenutnimi prilikami, ki zahtevajo od Slovenije krepitve obrambnih dejavnosti. Janša je omenil, da je prišlo v zadnjem razdobju do novih pritiskov na Slovenijo, kar dokazujejo stališča zveznega armadnega vrha in predlogi o vojaških obveznikih in teritorialni obrambi, ki jih vsebuje pismo predsednika Anteja Markovića. Položaj je ves čas na skrajnem robu izrednega stanja in poskusov, da se nastali položaj rešuje s silo.

Seveda se je o obeh zakonih razvnela v slovenski skupščini zelo vroča razprava, ki se bo nadaljevala tudi danes. Vendar je zelo verjetno, da bo vlada uspela odobriti oba zakona, ker razpolaga v parlamentu z zadostno večino in ker tudi opozicija ne vztraja pri obstrukciji ali ogorčenem protestu.

V ta okvir spadajo tudi nepričakovane vesti o sestanku Demosa za zaprtimi vrati in predlogih, da naj bi se Slovenija takoj odcepila. Kasneje se je izkazalo, da so tudi v Demosu različna mnenja, da ne bo nobenih nepričakovanih potez, razen normalne in tudi razumljive zaskrbljenosti zaradi nastalega položaja in pritiska na vlado, da bi čim prej pripravili vse akte, ki izhajajo iz plebiscitnih odločitev o razdruževanju Slovenije. (B. S.)

Za svobodo tiska

SARAJEVO — Novinarji sarajevskega dnevnika Oslobođenje in tamkajšnje televizije, ki so se jim pridružili študentje in profesorji, dramski umetniki in meščani, so na včerajšnjem shodu pred skupščino Bosne in Hercegovine zahtevali svobodo tiska, odstop ministra za informacijo in njegovega namestnika ter odobritev statutov obeh ustanov.

Položaj v Iraku še vedno do skrajnosti dramatičen

DAMASK — Iz Iraka prihajajo v zadnjih urah do skrajnosti protislovne vesti. Medtem ko Sadamov režim trdi, da so zatrli šiitski upor na jugu države in da bo podobna usoda doletela kurdske upornike, pa drugi viri navajajo, da kljub silovitemu helikopterskemu in topniškemu bombardiranju Kurdi še utrjujejo svoj položaj, medtem ko je bila republikanska garda na jugu uspešnejša, a upora še vedno ni zatrla.

Pričevanja iraških beguncev, ki so se zatekli na območje pod nadzorstvom ameriške vojske severno od Kuvaite in v Iran so shrlljiva. Iraški jurišni helikopterji zasipavajo osvobodjena ozemlja z napalmom in fosforom, težke havvice pa sistematično bombardirajo mesta in vasi v rokah upornikov. V Mosuliu se republikanska garda brani še vedno z živim ščitom kakih 20 tisoč civilistov. Položaj je do skrajnosti dinamičen, ker prihaja do množičnih dezerterstev pripadnikov iraške vojske kurdskega rodu. Pešmerge dobivajo tako tudi bolj sodobno orožje, kar

jim je omogočilo, da so včeraj sestrelili pet iraških helikopterjev. Prav helikopterji in letala bi lahko strli kurdski odpor, ker že prihajajo vesti o uporabi iperita. Nič čudnega torej, da Kurdi očitajo Ameriki in vsej protiiraški koaliciji, da ne izvaja določil o premirju, ki Iračanom prepoveduje uporabo helikopterjev in letal. Kurdi so pozvali tudi generalnega tajnika OZN De Cuellarja, naj vsaj poskrbi, da humanitarna pomoč ne pade v roke Sadamovega režimu, temveč naj jo razdelijo prebivalstvu. Seveda pa Kurdi zahtevajo, da OZN poseže in da se konča teror proti civilnemu prebivalstvu.

Da je Sadamov vojaški stroj še močan in da bo povzročil ogromno krvoprelitje, pričajo tudi izjave ameriškega generala Schwartzkopfa, ki trdi, da je Bush pogrešil, ko je ukazal prekinitev sovražnosti. Po Schwartzkopfovih trditvah bi morali vojno nadaljevati vsaj še 24 ur, pa bi dokončno strli republikansko gardo, ki sedaj ne bi klala šiitskih in kurdskih upornikov.

● Sporočilo Tovarniškega sveta ZTT

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Togo stališče Direkcije zahteva od nas samo žrtve in meče na uslužbenca vso odgovornost za dramatično stanje, ki se je ustvarilo v podjetju. Na opazko, kako to, da na tako drastično klenjenje delovnih mest v vseh oddelkih ni predvideno sorazmerno krčenje vodstva, ki se je v zadnjih letih celo pomnožilo, je Direkcija odgovorila, da je vodstveno osebje nedotakljivo.

Za napake, za katere niso krivi, bi morali plačati samo uslužbenci in njihove družine, in to s privoljenjem sindikata. Na kaj takega Tovarniški svet ne bo nikoli pristal.

Zavračamo natoscevanja Direkcije, da je za prekinitev pogajanj kriv Tovarniški svet, ko pa je sama predstavila jasno nesprejemljiv načrt, ki bi še bolj dramatično oklestil že itak zreduciran organik ZTT.

Po našem je še možno doseči sporazum za prebroditev krize, toda s takim sogovornikom, ki bo pokazal enako dobro voljo in pripravljenost za dosego sporazuma, ki ne bo samo v škodo uslužbenecv.

V znak protesta zaradi neodgovornega stališča Direkcije proglašamo tri dni stavke, od katerih je eden v sklopu vsedržavne stavke tiskarjev za obnovo delovne pogodbe.

Dragi bralci in naročniki, mi se vam ne opravičujemo, ker Primorski dnevnik ne bo izšel, ker je škoda zaradi stavke obojestransko (vi boste prikrajšani za dnevne novice, mi pa za več kot polovico plače), a naš boj ni izključno za ohranitev delovnih mest, temveč da boste lahko tudi v bodoče imeli tak dnevnik, ki bo odgovarjal vašim željam.

Tovarniški svet ZTT

● Odločilni dan

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vodstva, ki se je po nekajurni prekinitvi nadaljeval še v večernih urah. Kljub zapletenosti položaja predsednik vlade redno izpolnjuje obveznosti, zato se je včeraj odzval vabilu kanclerja Kohla, ki ga je povabil v avstrijski Salzburg, kjer sta govorila o posledicah zalivske krize in evropski politiki. Vodstvo KD je skušalo poiskati pogoje, ki bi omogočili naraven iztek mandatne dobe. Dobri volji KD pa bi se morale odzvati vse stranke, predvsem pa vladne, česar gotovo ne namerava narediti PSI. Včeraj je izdala sporočilo, v katerem med drugim piše: »V politični položaj so drugi, ne mi vnesli zmedo, dvoumnost in kaos«. Izjava tokrat ni bila všeč De Miti, ki trdi, »da imajo socialisti nešteto mnenj, izkazati pa bi se morali tudi z dejanji in pojasniti, kaj pravzaprav imajo za bregom«. Drugi demokrščanski lider, Guido Bodrato, krizo odklanja, kajti »ni jasno, ali jo je PSI zahtevala, zato da bi vsilila razpravo o predsedniški republiki ali pa bi rada ta argument razvlekla vse do volitev«. Med precej omiljenimi ocenami in občasnimi znaki polemike se stranke mrzlično posvetujejo med seboj in se pripravljajo na današnje srečanje s predsednikom vlade. V okviru posvetovanja se je republikanski tajnik La Malfa sestel s Craxijem. Pogovarjala sta se o splošnem političnem položaju in La Malfa je ponovil zaskrbljenost, da bi se razčiščevalna kriza sprevrgla v vladno in se končala z volitvami.

Kot smo že omenili, je Andreotti včeraj predložil programski načrt za politično preverjanje, ki so ga že ocenili vsi, razem demokrščanov, katerih »stališče je vsem znano«. V trinajstih poglavjih so omenjena dejanska vsa odprta vprašanja, vendar se je Andreotti sproti izognil vprašanju institucionalne politike. Omenjen je le referendum o preferenčnih glasovih, do katerega so liberalci skrajno kritični. Čas, ki še ostaja do izteka naravnega mandata bi po njihovem mnenju lahko bolje izkoristili.

Nevarnost vladne krize je včeraj zdramila tudi opozicijo, razen seveda DSL, ki budno sledi dogajanju. Tajnik Occhetto je na nekem zborovanju v Bologni ponovil, da mora o krizi razpravljati parlament, šele potem bi bil razpust zbornic kolikor toliko upravičen.

Poleg tega pa DSL ne namerava zagovarjati novih političnih volitev, ki temeljijo na starih pravilih. Occhetto zato predlaga, da bi v času, ki še ostaja do konca zakonodajne dobe, poiskali ustrezne »forume in sredstva za demokratično preosnovo države in ne vlade, ki bi bila povsem nekoristna«. Vlada naj bi priredila nekakšno konstituanto, ki bi vsebovala vsa odprta vprašanja.

BTP

PETLETNE OBVEZNICE

● Obveznice BTP s koriščenjem 1. marca 1991, zapadejo 1. marca 1996.

● Obveznice dajejo letno 12,50% bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale), ki se nanaša na ceno ponudbe.

● Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 28. marca.

● Obveznice se koristijo s 1. marcem 1991 in je zato treba ob vplačilu, 3. aprila, doplačati dozorele obresti na kuponu, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 28. marca

Minimalna cena na dražbi %

Letni donos na podlagi minimalne cene

Bruto %

Neto %

95,40

14,28

12,47

Odkupna cena in dejanski donos bosta objavljena v časopisju.

*Veselo
veliko noč
vam želijo*

KMEČKA BANKA - GORICA
KMEČKO DELAVSKA POSOJILNICA V SOVODNJAH
KMEČKO OBRTNA HRANILNICA V DOBERDOBU
HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA - NABREŽINA
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA d.d. - TRST

.... Vesele velikonočne praznike

TRGOVINA JESTVIN

Guštin Marjan

Tel. 327121

COL - REPENTABOR 43

HOTEL-RESTAVRACIJA
PIZZERIA, TOBAKARNA

Milič

BRIŠČIKI

Tel. 327330

RESTAVRACIJA

»Pod Tabrom«

COL (Repentabor) št. 8

Tel. 327120

GOSTILNA

Škabbar

Najemnica Milena Žagar

Repen 70

Tel. 327117

FOTO

SEDMAK

PROSEK 131
Tel. 225394

Se priporoča!

DROGERIJA
IGRAČE

GRAZIA s.d.f

PROSEK 154

PROSEK 162
Tel. 225160

BAR - SLADOLED
POSLOVALNICA
TOTOCALCIO -
TOTIP - ENALOTTO

PROSEK 140

Tel. 225286

HI-FI, VIDEOTAPE,
TV COLOR
IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 22 54 71

— TELEVIZORJI
— ELEKTROGOSPODINJSKI
STROJI
— RADIOAPARATI
— AVTORADIO

Velika izbira
lončnic
vse leto

OREL Srečko

Prosek
Devinščina 6
Tel. (040) 225149

Trgovina čevljev »SONJA«

Prosek 6

vošči vesele praznike

SADJE — ZELENJAVA — DELIKATESE

David Antoni & C.

PROSEK 551

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

BUKAVEC

PROSEK 160

Tel. 225220

TOBAKARNA IN
PRODAJALNA ČASOPISOV

SEDMAK

PROSEK 151

TRGOVINA BARV IN LAKOV

PROSECCO COLORI

PROSEK 138

Tel. 225912

(Foto Mario Magajna)

Društvena gostilna na Proseku

PROSEK 280 — Tel. 225137

se priporoča cenjenim gostom

PRVOVRSTNE DOMAČE JEDI
IN DOMAČA VINA
LEPA DVORANA
PROSTOREN VRT
V SREDIŠČU VASI

NOVA TRGOVINA
DROGERIJA - PAPIRNICA - BIŽUTERIJA

MARINA CIBIC

PROSEK 114

Rolich & C. s.n.c.

TALNE IN STENKE
KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

Nabrežina Kamnolomi 35/c
Tel. in fax (040) 200371

geocem s.n.c.

SPLOŠNA GRADBENA DELA
NOTRANJA IN ZUNANJA POPRAVILA
PRODAJA RAZNIH MATERIALOV
IN GORIV

KRIŽ 470/b - Tel. 220755 - 220779

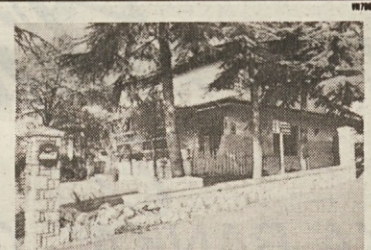

POHIŠTVO

Klasično
Moderno
Rustično

OB IZHODU IZ PREDORA NA AVTOCESTI PRI PROSEKU
Tel. 225498

T R S T

GOSTILNA

Guštin

M. Šutej - M. Kralj

ZGONIK 3/a

Tel. 229123

Ob sredah zaprto

DESPAR **service**

Maida

vošči vesele praznike

KRIŽ 135

Tel. 220717

Društvena gostilna Gabrovec

Najemnici SAVINA in ANA

želita vesele velikonočne praznike

Tel. 229168

TRGOVINA, PEKARNA
IN SLAŠČIČARNA

Gustinčič

KRIŽ 204 — Tel. 220349

GOSTILNA

GRILANC

Najemnik Bastiancich Lidia

SALEŽ 59

KAMNOSEŠKO PODJETJE

»Zidarič«

ŠEMPOLAJ 4/B

AVTOKAROSERIJA

Colja - Kante

SAMATORCA 53 — Tel. 229377

Poslanec Paul Kiss postal njen glasnik za manjšine v parlamentu

Avstrijska ljudska stranka išče nov odnos do narodnih manjšin

CELOVEC — Avstrijska ljudska stranka išče nov odnos do problematike narodnostnih skupnosti v Avstriji. Dokaz za spremembo v gledanju oziroma ocenjevanju tega vprašanja je bilo imenovanje gradiščanskega poslanca Paula Kissa za njenega zastopnika za narodnostne skupnosti v avstrijskem parlamentu. Kot poroča celovski *Slovenski vestnik*, prvi zastopnik manjšin pri OVP napoveduje bistvene spremembe v manjšinski politiki te stranke, ki bodo razvidne iz tako imenovanega "pozicijskega papirja" stranke (javnosti ga bodo predstavili še pred poletjem). Ta listina naj bi po mnenju poslanca Kissa v veliki meri upoštevala ne le skoraj dramatičen položaj narodnostnih skupnosti v Avstriji, kot ga ocenjuje poročilo avstrijske rektorske konference, marveč naj bi tudi osvojila bistvena priporočila te strokovne skupine za zadovoljivo reševanje manjšinske problematike na avstrijskih tleh v korist narodnostnih skupnosti.

Paul Kiss je v intervjuju za *Slovenski vestnik* zavzel tudi stališče do položaja hrvaške in madžarske narodnostne skupnosti na Gradiščanskem ter Slovencev na Koroškem. V zvezi s položajem narodnostnih manjšin na Gradiščanskem je dejal, da jim je vzdušje naklonjeno, da pa je njihov položaj »še svetlobna leta oddaljen od idealnega statusa«. Kot nujne ukrepe za zaščito in pospeševanje razvoja Hrvatov in Madžarov na Gradiščanskem je zahteval takojšen, neoviran in z zakoni zagotovljen dostop teh manjšin do vseh izobra-

ževalnih ustanov - od otroškega vrtca do različnih srednjih in višjih šol. Poslanec OVP je pomembno vlogo pripisal tudi cerkvenim ustanovam, ki so že veliko prispevale k utrjevanju identitete narodnostnih skupnosti.

O položaju slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem pa se Paul Kiss ni dokončno izrekel, saj se hoče podrobno informirati na kraju samem, kakor je zapisal v celovškem slovenskem listu njegov glavni urednik Ivan Lukan. Na splošno pa je Kiss menil, da mu bo za to kot pomembna osnova služila ocena avstrijske rektorske konference.

Poslanec OVP je zelo negativno ocenil narodnostne sosedbe pri Uradu zveznega kanclerja na Dunaju. Kljub temu da je sam član sosveta za Madžare, je bil mnenja, da so to organi, ki vplivajo kot »pomirjevalna tableta« in ki narodnostnim skupnostim v Avstriji ne pomagajo pri njihovem razvoju. »To trdim vsaj za sosvet za Madžare, mislim pa, da tu ni bistvene razlike do sosveta za Slovence«, je poudaril prvi zastopnik manjšin pri ljudski stranki. Dodal pa je še, da bi po njegovem mnenju morali obstajati boljši modeli avtonomnega zastopstva.

Skratka: avstrijska politika oziroma avstrijska država in zvezne dežele bodo morale še veliko storiti, da se bo položaj narodnostnih skupnosti v Avstriji končno izboljšal in da bodo zagotovile njihovo preživetje v sodobni avstrijski in bodoči novi evropski družbi.

FJK izključena iz programa ES o sodelovanju z evrovzhodom

TRST — Evropska skupnost je sprožila triletni program Ouverture Est-Ovest, s katerim naj posamezne dežele iz sklopa držav dvanajsterice razvijejo gospodarsko sodelovanje s Poljsko, Madžarsko, Češkoslovaško, Jugoslavijo in Bolgarijo. Skupnost je program tudi finansirala s 7,5 milijarde lir.

Italijo zastopa v tem pogledu Piemont, ki bo sodeloval z Madžarsko, Furlanije-Juljske krajine pa na tem seznamu ni. Zaradi tega so deželni svetovalci DSL Ivan Bratina, Ivo Del Negro, Ugo Poli in Renzo Travanut naslovili predsedniku deželne vlade Biasuttiju vprašanje, čemu ni FJK angažirana v programu, oziroma, ali je deželna uprava pri evropskih oblasteh sploh predložila ustrezno kandidaturo.

Svetovalci utemeljujejo vprašanje z izjemnimi geopolitičnimi značilnostmi Furlanije-Juljske krajine, spričo katerih je njeno sodelovanje z vzhodno Evropo že tradicionalno in gre to okoliščino na najboljši način izkoristiti.

Kdaj sodobna pomorska potniška zveza iz Istre v Trst?

KOPER — Vse kaže, da bodo ob morju nekoč vendarle prišli tudi do potniške ladijske proge med istrskimi kraji in Trstom.

Za sedaj vozi na tej progi samo ladja "Dionea" tržaškega podjetja, v poletnem času pa se ji pridruži še več različnih turističnih ladij, ki povezujejo istrsko in italijansko obalo. V slovenski komisiji za pomorstvo so se namreč odločili, da bodo natančneje preučili možnost, da bi tovrstno potniško zvezo lahko vzpostavilo tudi katero od slovenskih podjetij.

Splošna plovba iz Portoroža je tako že izdelala obsežno analizo, v kateri so natančno preučili najrazličnejše možnosti in pri tem tudi ugotovili, da bi najcenejša taka rabljena ladja - iz leta 1987 - s približno 450 sedeži stala 3,9 milijona nemških mark. Vozila bi lahko na progi Poreč-Umag-Portorož-Piran-Izola-Koper-Trst in nazaj, to pot pa bi opravila v dveh urah in pol. Lahko pa bi izbrali katero drugo podobno, novejšo, večjo, manjšo, hitrejšo, predvsem pa dražjo potniško barko.

Problem je predvsem v tem, kje dobiti potreben denar, in potem, kako vzdrževati to potniško progo, kajti v analizi so izračunali, da bi bila ob primernih cenah (podobnih, kot veljajo na avtobusu oziroma zdaj na ladji Dionea - 4.000 lir za vozovnico od Trsta do Kopra) ladja lahko rentabilna le, če bi bila ves čas polno zasedena. Če bi bila ladja 90-odstotno zasedena, bi bilo njeno poslovanje na meji rentabilnosti, sicer pa v izgubi.

Zato bi sleherni gospodar takšne ladje moral vnaprej vedeti, kako bi pokrival izgubo, do katere bi skoraj gotovo prihajalo (vsaj v večjem delu leta). Seveda bi bilo vse veliko lažje, če bi potniško ladjo skušale izkoristiti in napolniti tudi razne turistične organizacije.

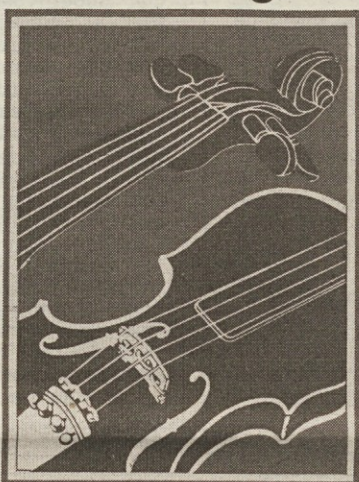
O vsem tem bodo seveda še temeljito premislili. Prav gotovo pa ni daleč dan, ko bodo tudi ob slovenskem morju morali začeti redno prevažati potnike po morju in na ta način vsaj nekoliko razbremeniti čedalje bolj natrpane ceste.

BORIS ŠULIGOJ.

Denarni prispevki Dežele za prilagajanje zgradb energetskega varčevanju

TRST — Novi državni zakon o varčevanju z energijo (št. 10 iz letošnjega januarja) bo omogočil deželni upravi Furlanije-Juljske krajine dodelitev finančnih prispevkov tudi na gradbenem področju. Kot predvideva 8. člen državnega zakona, povzet v ustreznem izjavljemnem dekretu, ki je bil objavljen v izredni prilogi Deželnega biltena št. 40 iz dne 27. marca, bo Dežela razdelila med zainteresirane prispevke, s katerimi bodo lahko krili 40 odstotkov stroškov za prilagajanje bivanjskih in drugih nepremičnin potrebi po varčevanju s tradicionalnimi kurivi in gorivi oziroma uvajanju alternativnih energijskih virov. Ker bodo takšna dela izenačena z vzdrževalnimi deli, bodo zainteresenti lahko izdajali fakture z davkom na dodano vrednost (IVA) po 4-odstotnem količniku. Prošnje za udeležbo pri razdelitvi prispevkov bo treba predložiti najpozneje do 11. aprila in sicer pokrajinskim direktorjem tehničnih uradov (kjer bodo dobili tudi vse potrebne informacije in dvignili obrazce, na katere jih bodo morali sestaviti prošnje): Trst - Ul. Giulia št. 75/1 (tel. 040/7709639); Gorica - Korzo Italia št. 205 (tel. 0481/3861); Videm - Ul. Ucellis št. 4 (tel. 0432/2431); Pordenon - Korzo Garibaldi št. 66 (tel. 0434/20230).

V Gradišču bo meddeželni natečaj za mlade violiniste

TRST — V gledališču Coassini v Gradišču ob Soči na Goriškem bo od 1. do 7. aprila 9. meddeželni natečaj za mlade violiniste-štolente iz Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske, avstrijske Koroške in Štajerske ter Salzburške, Slovenije in Hrvaške. Natečaj sta razpisala goriška pokrajinska uprava in Glasbeno in kulturno društvo iz Fare ob Soči pod pokroviteljstvom Delovne skupnosti Alpe-Jadran in deželne uprave.

Pobuda ima namen nuditi mladim možnost, da spoznajo, kako pomembno vlogo ima učenje violine, da se seznanijo z različnimi učnimi metodami in umetniškimi izkušnjami ter da v praksi preizkusijo dosedanje učno-vzgojno delo v šoli.

Natečaja se lahko udeležijo študentje violine, ki bivajo ali študirajo v omenjenih deželah, ki pa še niso diplomirali. Razdeljeni bodo v štiri kategorije: kat. A - do 11. leta starosti; B - od 12. do 14. leta; C - od 15. do 18. leta; D - od 19. leta dalje.

Prvim petim uvrščenim kandidatom iz vsake kategorije bodo podelili zajetne denarne nagrade v zneskih od 40.000 do 600.000 lir pa še nekaj posebnih denarnih nagrad.

Po republiškem posvetu o šoli na Slovenskem Odprto pismo javnosti

Udeleženci drugega republiškega seminarja z naslovom "Osnovna šola na Slovenskem", ki je bil v Opatiji, so nam poslali v objavo naslednje odprto pismo slovenski javnosti:

»Udeleženci drugega posveta o šoli na Slovenskem izhajamo iz paradigme, da slovenska šola zasluži večjo pozornost in podporo glede na njen nacionalni namen. Ugotavljamo, da je naša šola v svojem razvoju dosegla določeno raven. Ta raven pa že danes postavlja pred slovenski narod zahtevo za premišljene akcije in vlaganja, ki bodo ohranila doseženo stopnjo razvoja in hkrati pospešila nadaljnjo vsestransko rast. Le tako bomo Slovenci pripravljeni vstopiti v 21. stoletje in sebi zagotoviti evropsko kvaliteto življenja. Trenutne razmere šolstva na Slovenskem nas silijo, da moramo slovenski javnosti odločno in jasno povedati, da nadaljnega kakovostnega razvoja ne more zagotoviti le šola in njeni učitelji s svojim entuziazmom. V središču naše pozornosti so otroci in njihov celosten razvoj. Zagotavljamo, da bomo tudi v bodoče usmerili vse svoje znanje, moči in prizadevanja za doseganje zastavljenih ciljev. pri tem pa potrebujemo več zaupanja v našo profesionalno kompetentnost in tvorno strokovno sodelovanje vseh potencialov v slovenskem prostoru. Vemo, da se vsesestrane odločitve za oblikovanje slovenskega šolstva sprejemajo v parlamentu, zato zahtevamo, da poslanci s polno odgovornostjo sprejemajo le take odločitve, ki bodo soustvarjale pogoje za celosten razvoj naših otrok.«

V okviru priprav na julijski Festival srednjeevropskih gledališčnikov Umetniški vodje Mittelfesta v Čedadu

ČEDAD — Predvčerajšnjim se je mudilo v Čedadu tričlansko umetniško vodstvo Mittelfesta, to je Festivala srednjeevropskih gledališčnikov, ki bo v tem mestecu od 19. do 30. julija letos.

Gostje so si najprej z velikim zanimanjem ogledali mesto oziroma njegove sugestivne trge in druge prostore, v katerih se bodo odvijale raznovrstne gledališke, glasbene in lutkovne predstave, zatem pa je člane umetniškega vodstva Mittelfesta sprejel na županstvu župan dr. Giuseppe Pascolini, ki jim je zaželel uspešno delo in jim izrekel priznanje občinske uprave za njihovo profesionalno angažiranost.

Umetniško vodstvo, ki so ga sestavljali Tamas Ascher kot zastopnik Madžarske, koordinator tega vodstva in istočasno predstavnik Italije Giorgio Pressburger ter Jovan Cirilov v imenu Jugoslavije, je v Čedadu uradno zastopalo vse države iz sklopa Pentagonale, ki so prevzele pokroviteljstvo nad Festivalom srednjeevropskih gledališčnikov, to se pravi Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo, Češkoslovaško in Madžarsko.

Na sliki: Tamas Ascher, Giorgio Pressburger in Jovan Cirilov.

Če ne bodo zagotovili potrebnega denarja za avtocesto Hrušica-Vrba Jesenice pred prometnim infarktom

JESENICE — Pred nedavnim so na izredni seji občinske vlade na Jesenicah odločno zahtevali, da mora izvršni svet Republike Slovenije dosledno spoštovati sprejeto zakonodajo in upoštevati, da so sredstva iz republiškega proračuna strogo namenska, kar še posebej velja za proračunska sredstva na področju cestnega gospodarstva. Ta odločitev vodilne občinske vladne garniture temelji na informacijah o učinkih predloga republiškega proračuna Slovenije za leto 1991 na področju cestnega gospodarstva, ki jo na Jesenicah argumentirano odklanjajo. Ne samo občinski možje, tudi gradbeniki, ki gradijo avtocesto od Hrušice do Vrbe, ki je del transjugoslovanske avtoceste Jesenice-Gevgelija, so čedalje bolj zaskrbljeni spričo napovedi, da naj bi velik del denarja iz letošnjega republiškega proračuna, namenjen zbranega za ceste (bencinski danar, takse pri registraciji motornih vozil, cestnine in ostali viri) porabili v druge namene. Kljub temu v dogovoru z investitorjem, Republiško upravo za ceste Slovenije, nadaljujejo gradnjo na tako imenovani "Gorenjki", ki obsega viadukt pri Mostah pri Žirovnici, dolg 452 metrov in že doslej zgrajeni del cestišča v dolžini 139 metrov.

Jeseničane najbolj skrbi dejstvo, da je v republiškem proračunu za letošnje leto namenjenih za ceste le 4,5 milijona dinarjev, to pa pomeni, da se je kar 2,3 milijona dinarjev (program obsega del v slovenskem cestnem gospodarstvu za leto 1991 je ocenjen na 6,7 milijona dinarjev) izvirnih virov za ceste preusmerilo drugam. To z drugimi besedami tudi pomeni, da bo možno letos dokončati le dela na obeh osrednjih slovenskih mejnih prehodih: na predoru Karavanke in na mejnem prehodu v Šentilju. Spričo pomanjkanja denarja bo treba slej ko prej ustaviti dela pri gradnji avtoceste Hrušica - Vrba. Vse kaže, da ne bo mogoče računati tudi na najetje tujih kreditov, kar bo položaj zaostrilo do skrajnih meja. Že danes je namreč očitno, da Jesenice povečanega prometa iz karavanškega predora po njegovem odprtju (junija 1991) ne bodo mogle sprejeti za dalj časa. Tako huda obremenitev bi utegnila povzročiti najrazličnejše posledice, da o ekoloških sploh ne govorimo. Tudi prometnih zastojev ne kaže omenjati posebej.

Ker bo predor Karavanke odprt pred zgraditvijo dela nove avtoceste od Hrušice do Vrbe, pričakujejo, da bo skozi Jesenice peljalo kar 20 tisoč vo-

zil dnevno, v šestih mesecih pa pričakujejo tudi do 50 ur možnih prometnih zastojev. In ne samo med delegati občinske skupščine ter med najvišjimi predstavniki občinske vlade in skupščine, tudi med občani Jesenic že dalj časa prevladuje zahteva, da je potrebno istočasno zgraditi avtocesto in predor pod Karavankami. Drugače si ni mogoče predstavljati normalnega prometa na bodočem najsodobnejšem slovenskem in jugoslovanskem mejnem prehodu z Avstrijo.

Ob tem postaja vse bolj očitno spoznanje, da bodo morali najhujši prometni problem v jeseniški občini rešiti s strpnim dialogom vseh zainteresiranih in prizadetih dejavnikov. Le tako bi se še pred odprtjem karavanškega predora izognili veliki gospodarski škodi, ki bi jo povzročil časovni zamik odprtja avtoceste Hrušica - Vrba. Zato so na zadnji izredni seji jeseniške občinske vlade sklenili, da bodo njihovi poslanci v slovenski skupščini posredovali zborom osrednjega parlamenta upravičene zahteve občine Jesenic in njenih občanov, da se čimprej zagotovijo potrebna finančna sredstva za gradnjo avtoceste od Hrušice do Vrbe kot sestavnega dela bodočega predora pod Karavankami ob državni meji z Avstrijo.

IVAN VIRNIK

Pred gostinsko-turističnim zborom v Portorožu Več turistične reklame!

PORTOROŽ — Tradicionalni, že 38. gostinsko-turistični zbor slovenskih gostincev in turističnih delavcev bo 18. in 19. aprila v Portorožu, smo lahko zvedeli na seji poslovnega odbora Obalno-kraške turistične poslovne skupnosti. Dogovorili pa so se tudi, da bi morali letos izpeljati vrsto dodatnih turističnih predstavitev in propagandnih akcij, če bi hoteli vsaj za silo ublažiti slabe napovedi, ki jih zadnje tedne poslušajo turistični delavci. Za vse dodatne "promotivne akcije" bi morali Obalno-kraška turistična poslovna skupnost zbrati vsaj 1,2 milijona dinarjev oz. 135.000 mark. Ta denar naj bi dobili od turistične takse in članarine članic krajevne poslovne skupnosti, vendar bi te akcije morali podpreti tudi občinski izvršni sveti vseh tukajšnjih občin, kjer pričakujejo količnik zaslužka s turizmom. Prvi tak nastop je regija izpeljala že na milanski turistični borzi, predstavitev in nastopi pa naj bi se vrstili vse spomladanske mesece predvsem na avstrijskem, nemškem in italijanskem trgu. Poleg tega bodo posebno pozornost posvetili tudi gostom, ki bodo (ali bi morali) začeti prihajati že ta mesec v tukajšnje turistične kraje, saj je znano, da prav prve turistične lastovke v dobršni meri oblikujejo glas o razmerah v tej ali oni turistični deželi.

B. Š.

Benati p.i. Ugo

ŠIVALNI STROJI ZA INDUSTRIJO

ZASTOPNIK NECCHI - RIMOLDI
PRODAJALEC ADLER - DULKOPP - PFAFF
NOŽI: KM - EASTMAN - MAIMIN itd.
LIKALNIKI - POSEBNE NAPRAVE C F

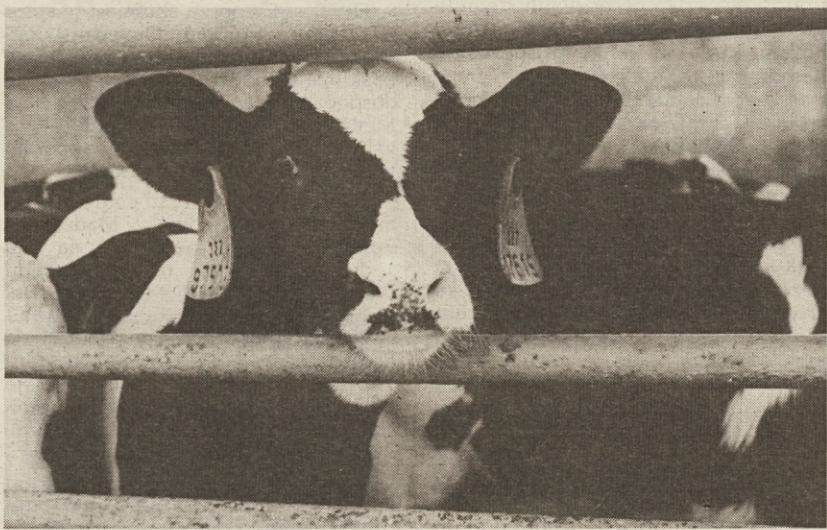
NADOMESTNI DELI - OPREMA - VELIKA IZBIRA RABLJENIH STROJEV
Videm (Udine) - Ul. del Pioppo 44 - Tel. (0432) 403222 - Fax 402358

Po izrednih ukrepih finančnega ministra Formice S pomočjo Finančne straže se je včeraj položaj na Fernetičih bistveno izboljšal

Ko so carinski uslužbenci včeraj ob 8. uri nastopili službo na Fernetičih, so se znašli pred bistveno krajšo vrsto tovornjakov kot včeraj. Od 14. ure v torek so namreč na osnovi odloka finančnega ministra Formice začeli njihovo delo opravljati tudi finančni stražniki, ki so v 18 urah neprekinjenega dela odpravili 180 tovornjakov, čakajočih na izhod iz Italije in 50 tovornjakov, ki so vstopili v državo. Pri tem pa je treba upoštevati, da finančniki ne izvajajo pravega razčarjenja, pač pa samo operacije, ki so predvidene za blago v tranzitu in torej za tovornjake, ki so carinske operacije že opravili drugje. V ta namen je poveljstvo Finančne straže poskrbelo začasno premostitev občutnega števila svojih pripadnikov na Fernetiče, kjer so tudi pripravili posebne urade.

Povrhu je finančni minister odredil tudi poenostavitev carinskih postopkov, ki jih pravilnik predvideva za izjemne primere, tako da so cariniki danes dopolne lahko opravljali delo mnogo hitreje, saj so razčarjali na osnovi predložene dokumentacije, ne da bi morali materialno preverjati natovorjeno blago. Vrsta tovornjakov na cesti med Opčinami in Fernetiči je tako včeraj praktično izginila, na območju tovornega terminala pa je čakalo še približno 500 do 600 vozil. Okrog 70 tovornjakov z živino in z blagom, ki potrebuje živinodravniški pregled, je bilo usmerjenih na proseško železniško postajo, kjer je včeraj čakalo še okrog 9 tisoč glav živine, vendar priliv nove še ni poenjal. Po predvidevanjih pa naj bi se še pred koncem tedna skrčil, saj je v predvelikonočnem času tradicionalno povečan.

Lahko torej rečemo, da se je položaj glede na pretekle dni bistveno izboljšal, čeprav še ni mogoče govoriti o normalizaciji, do katere pač ne bo moglo priti pred koncem bele stavke carinikov. Le-ti medtem že 15. dan dosledno nadaljujejo svojo sindikalno akcijo in torej ne opravljajo nadurnega dela ter višjih delovnih nalog, tako kot se niso odpovedali obliki prave stavke v prvih dneh aprila. Nejevolja se je v njihovih vrstah medtem še povečala zaradi izjemnih ukrepov finančnega ministra, ki so po sodbi njihovih sindikalnih zastopnikov nezakoniti. CGIL, CISL, UIL in avtonomni sindikat SALPI so včeraj postavili celo ultimatum: če do današnjega poldneva ne bo prišlo do premikov, bodo sindikati sklicali nujno skupščino carinskih uslužbencev, na kateri bodo odločali o možnosti, da se obrnejo na sodstvo. Konzorcij za tovorni terminal na Fernetičih je v zvezi s položajem na meji včeraj izdal daljše tiskovno sporočilo, ki ga je podpisal njegov predsednik Pavel Colja. V njem so predvsem podatki, ki zavračajo trditve iz nekaterih časopisnih in radiotelevizijskih poročil iz zadnjih dni, po katerih naj bi Konzorcij preprečil članom civilne zaščite in drugim prostovoljcem vstop v terminal. Nasprotno, Konzorcij je - kot že ob preteklih stankah carinikov - poskrbel za razdelitev brezplačnih obrokov hrane v restavraciji. Kar zadeva higienske prostore pa tiskovna nota opozarja, da je bil terminal zgrajen z namenom, da bi omogočil čim hitrejši tovorni tranzit, ne pa za dvotedensko postajanje skoraj dva tisoč tovornjakov. Vsekakor terminal ne razpolaga s samo dvema toaletnima prostoroma, ampak so le-ti tudi v baru-restavraciji, tuši pa imajo hladno in toplo vodo. Restavracija je ob delavnikih odprta od 8. do 20. ure, v sedanjih izrednih razmerah pa velja isti urnik tudi ob praznikih. Tiskovna nota se zaključuje z ugotovitvijo, da je edina rešitev tega perečega problema v prilagoditvi urnikov in carinskih služb normativom EGS, ki bo od 1. januarja 1992 med drugim tudi obvezna.

Včerajšnji prizor s proseške železniške postaje

(Foto Križmančič)

Gneča in velike preglavice tudi na jugoslovanski strani Na pomoč je priskočil Rdeči križ

O položaju na jugoslovanski strani mejnega prehoda na Fernetičih pa nam je naš sežanski dopisnik Janez Odar poslal naslednje poročilo:

Zaradi dolgotrajne bele stavke italijanskih carinikov so se močno poslabšale tudi razmere na s tovornjaki prenatrpanih parkirišč okrog sežanskega terminala. Četudi to ni uradno potrjeno, je po nekaterih informacijah tudi na jugoslovanski strani strani začela poginjšati natovorjena živina, med vozniki naj bi se razširile garje, medtem ko se je vse bolj očitno razpasla tudi prostitucija.

Ker so nekateri vozniki (posebno iz vzhodnih držav in z bližnjega vzhoda) ostali povsem brez denarja - oblast in pristojni organi pa se za njihove težave doslej niso zmenili - jim je te dni priskočila na pomoč občinska organizacija Rdečega križa. Med najbolj potrebne so razdelili 250 bonov za brezplačni obrok hrane v Kompa-

sovi restavraciji in nekaj obleke in odev. Na terminalu so pripeljali tudi zdravniško ekipo za nujno medicinsko pomoč. Denar za to so namenili iz v preteklosti zbranih prostovoljnih prispevkov, za finansiranje nadaljnjih podobnih akcij pa so prosili za prispevek republiški Rdeči križ.

Pričakujejo, da se bodo v razreševanje te problematike končno vključili tudi pristojni organi in službe. V zvezi z izboljšanjem razmer na parkiriščih je bil včeraj sestanek vodstva terminala ter nekaterih občinskih in republiških služb za to, da bi se dogovorili med drugim o ureditvi večjega prostora v terminalu, v katerem bi voznikom omogočili in olajšali vzdrževanje higijene. Nekateri menijo, da bi bili morali za to poskrbeti že prej, saj so razpoložljive sanitarije in kopalnice za takšne potrebe, kakršne so sedaj, očitno premajhne.

Zraslo bo v industrijski coni Družba Seastok predstavila načrt za skladišče plina

Tržaška družba Seastok, ki so jo leta 1987 ustanovile družbe Agip Petroli (iz državnega koncerna ENI), Socogas in Tripovich, je včeraj javno predstavila projekt za izgradnjo obalnega skladišča tekočega plina propana. Strukturo, ki bo imela zmogljivost 12 tisoč kubičnih metrov, bodo realizirali na območju, kjer je bilo že v preteklosti podobno skladišče nafte družbe Esso, in sicer za kuriva in goriva.

Novo skladišče, zaradi katerega je bila v Trstu že veliko polemik iz vrst naravovarstvenih organizacij, bo po besedah direktorja družbe Agip Petroli Maria Del Tredicija služilo za oskrbovanje vsega zgornjejadranskega predela države (Furlanije-Juljske krajine, za katero je še posebej predvidena razširitev distribucijske mreže, Veneta, Tridentinske in Zgornjega Poadižja, Mantove in severovzhodnega dela Emilije-Romagne), zgradili pa ga bodo po avantgardnih varnostnih kriterijih. Povrhu je izbrano območje precej oddaljeno od velikih stanovanjskih aglomeracij in dobro povezano tako s cestnimi kot z železniškimi prometnimi žilami. Del Tredici je tudi poudaril, da bo izgradnja te energetske strukture v Trstu prispevala k večji ekonomičnosti in samostojnosti v oskrbovanju z za-logami, ki so doslej prihajale iz tujih obalnih skladišč. Povečana skladiščna zmogljivost pa bo povrhu preprečila pomanjkanje proizvoda, do katerega je prihajalo v zimskih obdobjih in povzročalo težave zasebnim in industrijskim odjemalcem.

Skladišče Seastok, pri katerega načrtovanju so bili še posebno pozorno obravnavani problemi varnosti in okolja, bodo sestavljali štirje jekleni rezervoarji, vgrajeni v armirani cement in pokriti z inertnim materialom. Za izgradnjo naprave - za katero je predsednik deželnega odbora Biasutti ocenil, da je kompatibilna s tržaško stvarnostjo - je predvidena investicija v znesku 25 milijard lir, ki se bodo tako pridružil 66 milijardam, namenjenim za izgradnjo deželne plinske mreže. FJK ima namreč edina v Italiji projekt za metanizacijo gorskih območij.

Na Občini Trst Župan končno uradno umestil odbor za statut

Tržaški župan Richetti je formalno umestil komisijo, ki je poklicana za oblikovanje občinskega statuta. V komisiji, ki ji predseduje župan, sedijo zastopniki vseh svetovalskih skupin. Statut bo postal temeljni dokument občinske uprave, občinski svet pa ga mora z dvotretjinsko večino odobriti pred koncem junija kot jasno določa reforma krajevnih uprav. Ta datum seveda velja za vse občinske uprave in tudi za Pokrajino. Oblikovanje tržaškega statuta odpira, poleg seveda ostalih vprašanj, tudi problem rabe slovensčine tako v občinski skupščini kot tudi v rajonskih svetih.

Umestitvene seje so se poleg Richettija udeležili Pangher (KD), Pessato (DSL), Weber (PSI), Dressi (MSI), Pacor (PRI), Rossi (PLI), Colombis (LPT) in Bekar (Zelena alternativna lista). Tudi v drugih občinskih upravah so že na delu posebne komisije za izdelavo statutar, njihovo delo pa je šele na začetku. Uradi Občine Trst so vsekakor že pripravili osnutek statuta, ki pa, kot je povedal sam Richetti, ne obvezuje dela komaj umeščene komisije.

Posvet SKGZ o reformi uprav

SKGZ prireja prihodnjo soboto, 6. aprila, v Dijaškem domu v Trstu celodnevni javni posvet na temo »Reforma krajevnih uprav in slovenska problematika«. Na tem posvetu naj bi osvetlili številna vprašanja v zvezi z izvajanjem reforme krajevnih uprav, bo pa tudi priložnost za oblikovanje skupnih stališč glede odnosa krajevnih uprav do slovenskega vprašanja. Svojo prisotnost na srečanju so zagotovili številni izvoljeni predstavniki, ki bodo s poročili in posegi obdelali razne aspekte novega normativa.

Uvodni poročili bosta podala Klavdij Palčič in Lucijan Volk.

Sklep tržaške občinske uprave naj bi zadal hud udarec njihovim poslom Stojničarji proti zaprtju mestnega središča

Zaprtje mestnega središča za avtomobilski promet in odprava parkirišča zadala hud udarec poslom trgovcev in stojničarjem, ki opravljajo svoje delo v središču mesta. Tako zagotavljajo zainteresirani in da ne bi ostalo le pri izjavah ali nerganju, so stojničarji s trga pri Rusem mostu in Libertà sklenili včeraj, da javno protestirajo. Stojnice so ostale prazne, Ulico Roma, eno od glavnih prometnih žil, pa so spontano zasedli in tako za več ur blokirali promet, ki je proti koncu dopoldneva padel v pravi kaos. Manifestacija so težko razumeli številni jugoslovanski kupci, ki se zaradi nizkih cen množično poslužujejo stojnic na Rusem mostu.

Protest stojničarjev sta podprli organizaciji prizadetih kategorij Concommercio in Confartigianato, ki že načrtujeta tudi druge oblike boja, od občinske uprave pa zahtevata, naj vzame v pretres druge, alternativne rešitve v zvezi s prometom in parkiranjem v središču mesta. Protestu so se pridružili tudi misovci, ki so na Ulici Roma uprizorili shod.

Tarča protestne manifestacije je bila seveda občinska uprava, v njeni sredi ni pa še posebno odbornik Cecchini, na katerega so letele hude ocene in strupene krilatice.

Da je zlezel promet v še večje težave, je zlepevala tudi manifestacija na Ulici sv. Franciška, kjer so blokirali promet zapreženi stražniki. Njihov protest je sprožil sklep uprave, da od slovi štiri sindikalno aktivne stražnike (trije so člani Cislal, eden pa CGIL) z izgovorom, da nočejo prevzeti mesto šoferjev na blindiranih furgonih, s katerimi prevažajo njihovo podjetje denar in druge vrednosti. Med manifestacijo so stražniki razdeljevali letak, v katerem so med drugim zahtevali delovno zaposlitev po meri človeka in korektnost odnosa med vodstvom podjetja in uslužbenci.

Na sliki (foto Magajna): protestna manifestacija stojničarjev na Rusem mostu je več ur blokirala promet po Ulici Roma.

Da bi omogočila dela za notranjo opremo anglikanske cerkve je tržaška občinska uprava prepovedala parkiranje na obeh straneh Ul. S. Michele med št. 11 in Ul. Cereria. Prepoved velja za danes od 7. do 13. ure.

pismo uredništvu

Še o »osebni izkaznici« Dolinske občine: čigava je zamisel o pripravi publikacije?

naša zamisel predstavljala še celo za profesionalno založbo. Po večkratnih naknadnih pogovorih in pretehtavanjih smo se odločili, da zamisel ponudimo občinski upravi, konkretno odborništvu za kulturo, ker smo bili mnenja, da je občina najbolj pristojna, da priskrbi denarna sredstva za knjigo, katere vsebina bi govorila o njenih značilnostih. V ta namen smo sestavili dopis, ki ga je podpisal Boris Pangerc kot - če uporabljamo športni žargon - nosilec skupine in ga 14. januarja letos izročili odborniku za kulturo dr. Aldu Stefančiču.

Uradno nismo, oziroma ni Boris Pangerc prejel nikakršnega sporočila, da je bil predlog sprejet, kakor tudi ne pooblastila za realizacijo brošure. Žal smo morali to izvesti iz dnevnega časopisja (Primorski dnevnik, cit. in

Trieste Oggi; 10. marca 1991 - Storia e tradizioni del Carso in un manuale illustrato).

Naenkrat smo iz pobudnikov postali poverjeniki (Primorski dnevnik: Delo, ob koncu katerega bo tudi občina Dolina imela svojo "osebno izkaznico", bo koordiniral Boris Pangerc...; Trieste Oggi: L'assessorato alla cultura - guidati da Aldo Stefancic - ha infatti affidato allo scrittore Boris Pangerc il compito di redarre un "manuale" bilingue...) (Podčrtali podpisani).

Nadalje menimo, da je razglasanje urbi et orbi o pripravljanju knjige, za katero še sploh ni gotovo, ali bo dobila finančno kritje, in če ga bo, kdaj to sploh bo, mnogo preuranjeno, saj ne moremo z ničemer zagotovo napovedovati izida publikacije. Če se je odborništvu za kulturo posvetovalo s Pangercem o vsebini knjige, zakaj se

ni tudi o umestnosti njene publicizacije v trenutku, ko je še vse v povojih?

Sprašujemo se tudi, zakaj je uprava v uradnem sporočilu zamolčala oziroma si prisvojila očetovstvo pobude? Je mar zamisel manj vredna, če pride s strani občanov? Sicer pa bolj kot prilaščanje zamisli, nas vznemirja sum, da smo se proti lastni volji znašli sredi političnih igrar in strankarskih uslug oz. zaslug. Naš pristop je bil zgolj pristop občanov, ki se že več kot desetletje ukvarjajo s kulturo; na to, da bi postali menjalno blago za trdnost koalicijske in strankarske interese pa ne pristamemo. To nas navdaja z grenkobo in nam jemlje veselje do dela.

Da ne bo nesporazumov! S tem pojasnilom ne nameravamo in ne želimo načeti polemike, kajti sodelovanja ne moremo graditi na majavih temeljih. Radi pa bi bili deležni korektnega odnosa občinske uprave, saj bi zadostovalo, da bi v svojem tiskovnem sporočilu preprosto omenila, da je pobuda prišla od zunaj.

Boris Pangerc
Anarža Slavec
Saša Ota

Spoštovano Uredništvo, v zvezi s člankom Dolinska občina bo imela svojo "osebno izkaznico". Na pobudo odbornika za kulturo in občinskega odbora - objavljenem v Primorskem dnevniku dne 9. marca 1991 (podpis: dam), bi radi dodali nekaj pojasnil, "ker bolj resnico ljubimo" kakor hvalvo" (F. Prešeren: Apel in čevljar).

Najprej želimo dolinski občinski upravi izraziti vse naše zadovoljstvo in zadoščenje, da je sprejela in podprla pobudo o publikaciji, ki naj bi skušala dostojno predstaviti našo občino. Vendar se zamisel ni rodila šele zdaj, niti ne v občinskem odboru, kakor tudi ne na odborništvu za kulturo. Zamisel o publikaciji o občini Dolina gojimo spodaj podpisani že celo desetletje, stvarnejše obrise pa je začela dobivati pred tremi leti. Podpisani smo se med drugim sestali dne 7. julija 1988 (obstaja zapisnik) in sestavili obsežen seznam, ki predstavlja vsebinsko zasnovano publikacije; na tej podlagi je začel Saša Ota že zbirati fotografsko gradivo. O založnino takrat še nismo razmišljali, ker smo se zavedali težkega finančnega problema, ki bi ga

»Zamrznitev« Sesijskega zaliva

Načrt Fintur: minister hoče nove projekte

Ministrstvo za kulturne dobrine je objavilo dekret, ki določa globoko revizijo celotnega projekta družbe Finsepol za turistični razvoj Sesijskega zaliva. Odlok, ki ga je na poblastilo ministra Fachiana (PSDI) pred nekaj dnevi podpisal podtajnik Astori (KD), zahteva celo vrsto sprememb v tem načrtu in ne samo nekaj obrobnihih dopolnil kot je izhajalo iz neuradnih vesti, ki so v prejšnjih dneh prišle iz Rima. Vsa zadeva pa je vsekakor še precej nejasna. Sprva je kazalo, da zadeva postopek predvsem pristojnosti deželne tehnične komisije in spomeniškega nadzorništva, če so zahteve po spremembah precej radikalne pa bo treba verjetno na nek način spremeniti tudi nekatere urbanistične oziroma gradbene odloke, ki jih je v zadnjih mesecih izdala devinsko-nabrežinska Občina. Kakorkoli že, je Sesijski zaliv v središču pozornosti, polemike, ki že dalj časa razdvajajo predvsem lastništvo zaliva in zelena pa se bodo v teh razmerah gotovo še nadaljevale.

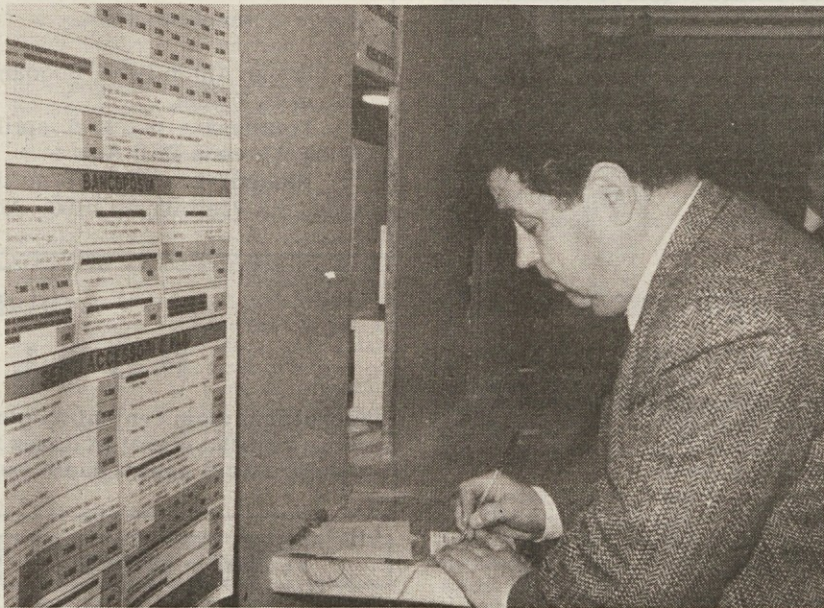
Zaskrbljenost nad ukrepi ministrstva za kulturne dobrine je prišla včeraj iz vrst konzorcija »Promotrieste«, ki združuje turistične delavce in ustanove, ki se ukvarjajo s kongresnim turizmom. »Spor med vladnimi telesimi in deželno upravo ne glede na vsebinske aspekte teh razhajanj pomeni dejansko za sedaj rdečo luč za projekt Finsepol,« piše v izjavi omenjenega konzorcija. Ministrski odlok predstavlja nadalje hudo udarec za ves tržaški gospodarski sektor, posebno pa za turizem, za razvoj katerega predstavlja Sesijski zaliv zelo pomembno izhodiščno točko in to tudi na mednarodni ravni. »Promotrieste« izraža ob koncu upanje, da se bo ta afeta čimprej razčistila in ugodno rešila v korist celotne tržaške skupnosti.

Prof. Samo Pahor je včeraj na pošti spet uveljavljal materni jezik Slovenščina na priporočenih pismih dovoljena, na poštnih nakazilih pa ne

Profesor Samo Pahor se je trdnoravno vrnil na glavno pošto in tokrat ga njegova zahteva po uveljavljanju pravice do rabe slovenskega jezika ni pahnila v samico koronejskega zapora. Tudi po hodnikih ga niso vlačili. Res pa je, da mu je na vsakem koraku od blizu in daleč sledilo okrog petnajst policijskih agentov, tako da je človek imel vtis, da gre bolj za nevarnega roparja kot državljanov pravic žejnega šolnika.

Da bo prišel na pošto in da bo pred poslopjem skupina predstavnikov društva Edinost razobesila transparent s pozivom k dvojezičnosti (»kot v Istri tako v Trstu«), so na kvesturi vedeli, saj jih je Pahor obvestil. Na pošto se je odpravil z namenom, da preveri, kako poštna uprava spoštuje razsodbo tržaškega prizivnega sodišča, ki je oktobra lani potrdilo pravico do rabe slovenskega jezika v odnosu z oblastmi in specifično tudi pri izpolnitvi poštnih nakazil. Da bi ujel dve muhi na en mah, se je profesor Pahor odločil, da bo - poleg poštnega nakazila za poravnavo avtomobilskega davka - oddal tudi dve priporočeni pismi, v katerih je na osnovi zakona o tisku posredoval državnemu tožilstvu in prefekturi kopijo letakov, ki jih je predvčerajšnjim tiskal. Navedba naslovnikov je bila v celoti (tako naziv kot naslov) v slovenščini. Uradnica se je za nekaj minut oddaljila od okenca, brčkone se je posvetovala z nadrejenim, nato pa je brez težav sprejela pismo in izročila potrdilo. Po takem ravnanju je utemeljeno soditi, da poštna uprava ne upošteva več okrožnice, ki jo je samovoljno izdal bivši direktor Carbone, češ da uslužbenci ne smejo sprejemati pisem v slovenščini. Nezakonitost te okrožnice je sicer pretor Reintoiti razkril že pred letom dni, a doslej na pošti tega niso upoštevali.

Do zapleta pa je včeraj prišlo, ko je Samo Pahor hotel poravnati avtomobilski davek s poštnim nakazilom v slovenščini. Uradnica je izjavila, da ga ne sme sprejeti in poklicala dežurnega šefa. Ta je Pahorju pojasnjeval, da mo-

Samo Pahor med izpolnjevanjem dvojezičnega obrazca na pošti. (Foto Magajna)

rajo po poštnih predpisih uradniki preveriti, ali se vsoti, izpisani v besedah in številkah, ujemata. Teh pogojev ni, zato ne morejo sprejeti nakazila. Ker je Pahor neomajno pojasnjeval svoje pravice in razsodbo prizivnega sodišča, je funkcionar najprej šel do glavnega direktorja Giovannija Livia, nato pa Pahorja pozval, naj še sam govori z njim. To se je tudi zgodilo, toda preden se je pogovor začel, je Pahor zahteval, da se z ravnateljem Livio pogovarja v slovenščini. Njegovi zahtevi je Livia ugodil in čez dvajset minut je v njegov urad že stopila prevajalka Mira Stegu, ki je zaposlena na tržaški prefekturi. Pogovor je tako stekel dvojezično.

Profesor Pahor je izčrpno pojasnil zakonske osnove in ugotovitve prizivne razsodbe, ki mu dajejo pravico do rabe slovensčine, za njim pa je Livia poudaril, da so zapreke le proceduralne značaja, kajti poštni predpisi v

zvezi z rabo slovenščine so v pristojnosti generalne direkcije, ki doslej še ni izdala novih navodil. Na to je Pahor pripomnil, da je bila razsodba vročena rimskim organom že pred tremi meseci in da je tako časovno zavlačevanje nezakonito, kajti novi zakon, ki ureja upravne postopke javnih uprav, omejuje rok na 30 dni. Od poštnega direktorja je zato zahteval, naj takoj urgira v Rim. Livia je na to pristal in malo pred polno je na Pahor na lastne oči lahko preveril, da je direktor poslal poštnemu ministrstvu, kabinetu ministra in generalnemu direktorju telex s prošnjo po odgovoru v zvezi z razsodbo prizivnega sodišča in vprašanjem, ali še ostajajo v veljavi prejšnja navodila. »Sam bi bil najbolj srečen, če bi lahko ustregel vašim željam,« je v slovo zagotovil Pahorju poštni ravnatelj, njegov tajnik pa je dodal: »Sami vidite, da se je ozračje pri nas spremenilo, saj smo priporočeni pismi sprejeli...«

Konzularni obisk na TZ

Nove perspektive sodelovanja ZDA z našim mestom

Tržaški gospodarstveniki, ki imajo že desetletja poslovne stike z vzhodnoevropskimi državami, bodo lahko postali partnerji podjetij iz Združenih držav Amerike, ki se želijo uveljaviti na vzhodnoevropskih tržiščih. To je predlog, ki ga je ob svojem lanskem obisku v našem mestu podal ameriški ambasador v Rimu Peter Secchia, včeraj pa ga je povzel predsednik tržaške Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi, ko se je na sedežu ustanove srečal z generalnim konzulom trgovinskega konzularnega predstavništva ZDA v Milanu Johnom F. Forgartyjem in s podkonzulom Davidom W. Fulltonom.

Sogovorniki so se dogovorili za konkretne oblike, s katerimi bi spodbujali stike med potencialnimi partnerji, tržaška Trgovinska zbornica pa bo jeseni priredila konferenco o najnovejših ameriških predpisih na področju izvoza in kooperacije med podjetji. Tombesi je konzula Forgartyja informiral tudi o pripravljanju izvajalnih odlokov za zakon za obmejnino območja, s posebnim ozirom na predvideni finančno-zavarovalni center off-shore v Trstu, za katerega je med ameriški bančniki in finančniki že veliko zanimanja. V zvezi s tem je Tombesi ameriška gostoma kot stično točko za poslovne kontakte predlagal družbo Trieste Impresa.

Za prihodnje leto pa je predvidena še ena etapa v že vzpostavljenem sodelovanju med tržaško Zbornico in ameriški diplomatski predstavništvi v Italiji: Trst bo namreč vključen v prireditve, ki bodo potekale v znamenju »Kolumbovega leta«.

Obvestila o natečajih za neučno osebje profesorje in učitelje

Profesorjem glasbene in telesne vzgoje

19. marca 1991 je bil objavljen natečaj deželnega šolskega skrbnika po naslovih za sestavo dodatnih lestvic lanskega izrednega natečaja za vstop v stalež na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Udeležijo se ga lahko supletni s 360 dnevi poučevanja od šolskega leta 1982/83 do 17. januarja 1990 in ki so uspešno opravili habilitacijo ali natečaj. Rok za prošnje zapade 18. aprila.

Učiteljem

Šolsko skrbništvo je razpisalo natečaj po naslovih za vključitev v dodatno lestvico za vstop v stalež na slovenskih osnovnih šolah. Prošnjo lahko vložijo kandidati, ki so opravili habilitacijo v izrednem roku in ki imajo 360 dni poučevanja do 17. januarja 1990. Rok za prošnje zapade 4. aprila.

Neučnemu osebju

15. aprila zapade rok za vložitev prošnje za supljenje v državnih šolah in zavodih v naslednjem letu.

Podrobnejše informacije in obrazce za navedena obvestila nudi Sindikat slovenske šole, Ul. Carducci 8/II, tel. 370301 v sredo 3. aprila od 12. do 13. ure ter od 17. do 18. ure, nato pa dalje po navadnem urniku.

Danes občni zbor Novinarske zbornice

Danes ob 15.30 bo v prostorih Novinarskega krožka na Korzu Italija 13 redni občni zbor deželne Novinarske zbornice, ki ima med drugim na dnevnem redu odobritev lanskega poslovnega obračuna in letošnjega predračuna. Zasedanje bo odprlo poročilo predsednika Zbornice Russa, sledili bodo posegi predstavnikov oblasti, nato pa oris proračunov. Na občni zbor so vabljeni vsi poklicni novinarji in publicisti.

†

Po dolgi mučni bolezni nas je v 57. letu starosti zapustila naša draga mama in sestra

Marija Durn vd. Cosmina

Pogreb bo danes, 28. marca, ob 11.40 iz mrliške veže bolnišnice sv. Janeza od Boga iz Gorice v cerkev na pokopališču v Sesijski ob 12.30.

Žalostno vest sporočajo: sinova Aleksander in Klement, brat Ivan in sestra Štefka.

Vižolje, Gradišče pri Vipavi, Pariz, 28. marca 1991

Kulturna zveza naslovila poziv tudi na organizacijo ARCI

Predstavniki društev in skupin ZSKD o krizni situaciji našega dnevnika

O krizni situaciji na Primorskem dnevniku in o nejasnih perspektivah našega časopisa je tekla beseda na sinočnji precej dobro obiskani skupščini predsednikov oziroma predstavnikov društev, ki so včlanjena v Zvezo slovenskih kulturnih društev. Uvodne misli je podal predsednik Ace Mermolja, svoja gledanja pa je iznesel tudi glavni urednik časopisa Dušan Udovič. Razprava, ki je sledila, je izpostavila nenadomestljivo vlogo Primorskega dnevnika v našem vsakdanjem kulturnem utripu, slišati pa je bilo tudi mnenja in stališča o vsebinski plati časopisnega poročanja. Na koncu so odobrili tudi dokument, ki se zavzema za življenje Primorskega dnevnika.

ZSKD izkazuje v tem času res veliko pozornost Primorskemu dnevniku ter njegovemu boju za obstoj in razvoj. Vodstvo zveze je pred kratkim naslovilo na vsedrjavne voditelje ARCI poziv z naslovom »Primorski dnevnik ne sme utihniti«, ki ga je vodstvo te organizacije že posredovalo sorodnim množičnim ustanovam, strankam in posameznim parlamentarcem, da ga podprejo in podpišejo. Poziv omenja tudi krizno situacijo v reškem dnevniku »La voce del popolo«.

Na sliki (foto Križmančič) sinočnja skupščina v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Tržačan umrl v bližini Lipice

V torek dopoldne je 53-letni Silvano Zavadlav iz Devina vozil osebni avtomobil od Sežane proti Lipici. V križišču cest Sežana - Lokev in Sežana - Lipica je pripeljal z neprimerno hitrostjo. Na mokrem in spolzkem vozišču je zato avtomobil najprej obrnilo na desni bok, po katerem je drsel okoli petnajst metrov. Vozilo, ki je drselo proti levemu robu ceste, je zatem silovito treščilo v obcestno drevo, se prevrnilo na streho, po kateri je drselo še nadaljnjih deset metrov in nazadnje treščilo še v drugo drevo ter se znova preobrnilo na kolesa in na streho. Trčenje je bilo usodno za 64-letnega sopotnika Silvana Ridija iz Trsta, ki je umrl še preden so ga gasilci uspeli izvleči iz zmečkane pločevine. Voznik Zavadlav se je v nesreči le laže ranil.

I. U.

Danes svečanost v spomin na mučenike iz Ul. D'Azeglio

Danes ob 11.30 se bodo združenja bivših partizanov, deportirancev in političnih preganjancev VZPI-ANPI, ANED in ANPPA poklonila spominu mučenca iz Ul. D'Azeglio in položila lovorov venec k spominski plošči.

Dogodek je iz marca 1945, ko je v gozdovih pri Trnovcih divjala ofenziva nacifašističnih sil proti partizanskim formacijam. V tržaški garaži v Ul. Massimo D'Azeglio so bili pripravljeni velika količina goriva, živila in strelivo. Poslopje je bilo pod strogim nadzorom SS, partizani pa so se vseeno odločili, da uničijo tovarnjake in njihov tovor. V skupini so bili tudi štirje mladeniči, od katerih nobeden še ni dopolnil 18. leta. Po akciji, ki je preprečila dobavo hrane in streliva nacistom in fašistom in omogočila zmago italijanskih in slovenskih partizanskih enot, jih je ujela zloglasna Guardia Civica in jih predala SS-ovcem, ki so jih brez procesa obesili v požgani garaži.

Sodnik včeraj odredil hišni pripor za Alberta Liberatija

Alberto Liberati, ki je v soboto popoldne do smrti zabodel Paola Rizzija, je od včeraj v hišnem priporu. Soddica Botton Griselli, ki je zadolžena za prvo fazo preiskave, je namreč sprejela predlog odvetnika Boreana; njegovemu predlogu se ni protivil niti javni tožilec De Nicolò.

Obdukcija trupla umorjenega Rizzija pa je pokazala, da ga je Liberati zabol šestkrat, izkrmavel pa je zaradi prereza arterije.

S srečanja predstavnikov domov iz Trsta, Gorice in Beljaka

Zamejski dijaški domovi v hudi gospodarski stiski

Pred dnevi so se na izrednem srečanju v Slovenskem dijaškem domu »Srečko Kosovel« v Trstu pogovarjali predstavniki domov Celovca, Gorice in Trsta. Zavzeto in zaskrbljeno so obravnavali težko materialno stanje omenjenih slovenskih ustanov in njihovo skoro nenadomestljivo vlogo. Ugotovili so, da nudijo domovi sodobno in kvalitetno zavetje mladim in s tem pomoč njihovim družinam in družbi.

Sklenili so, da bodo s takimi delovnimi srečanji nadaljevali. O stanju v domovih bodo obveščali slovensko, italijansko in avstrijsko javnost. Po sedanjih ocenah se trenutno znajde v najhujših finančnih težavah Mladinski dom v Celovcu.

Srečanje sta vodila predsednik Dijaške matice v Trstu prof. Dušan Križman in predsednik Slovenskega šolskega društva v Celovcu dr. Avguštin Malle. V razgovoru so sodelovali tudi ravnatelj domov Švab za Trst, Košuta za Gorico, Blajs za Celovec.

Okrogla miza sindikalne organizacije CGIL o bolečih vprašanjih zdravstvene oskrbe

Pokrajinski sindikat CGIL in sindikalna organizacija uslužbencev v javnem sektorju pri CGIL prirejata danes popoldne javno razpravo o krizi zdravstvene oskrbe v Trstu. Najbolj boleče vprašanje je v tem obdobju pomanjkanje bolnišnišarje, ki v teh dneh tudi stavkajo zaradi slabih pogojev dela.

Kot poudarjajo v tiskovnem sporočilu, bodo na današnji okrogli mizi načeli dva sklopa bistvenih vprašanj: po eni strani strani bodo preučili možnosti prebroditve sedanjega oziroma že kar kroničnega pomanjkanja bolnišniškega osebja, po drugi strani pa bodo naglasili nujno o zagotovitvi ustrezne zdravstvene oskrbe v Trstu.

Današnja razpravo, ki se bo pričela ob 17. uri v hotelu Savoia Excelsior, bo vodil pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu, udeležili pa se je bodo med drugimi predstavniki deželnega odbornišstva za zdravstvo, tržaške medicinske fakultete in tržaške KZE.

izleti

Borci, aktivisti in deportiranci iz Bazovice organizirajo prevoz z avtobusi na veliko proslavo osvobodilne fronte in 50. obletnico ustaje slovenskega naroda dne 27. aprila na Trgu Republike v Ljubljani. Odhod iz Bazovice ob 8. uri. Vpisovanje pri Stanku Vodopivcu tel. št. 226133 ali v prostorih TPPZ od 10. do 12. ure vsak torek in petek.

Zveza upokojencev CGIL iz Nabrežine organizira v nedeljo, 14. aprila enodnevni izlet v Pazin (Poreč). Informacije telefon 200036 ob uradnih urah.

Podružnica SPDT - Zlata krona - Mačkolje vabi planince in prijatelje na 1. letošnji izlet na Nanos in Predjamski grad, ki bo v ponedeljek, 1. aprila. Zbirališče pred gostilno Tul ob 7. uri.

Društvo slovenskih upokojencev - Trst organizira 17. aprila izlet v Padovo - Coli Euganei in v Praglio, kjer bo ogled opatije z možnostjo nakupa naravnih proizvodov. Vpisovanje v sredo, 3. aprila ob 9. uri na sedežu društva Ul. Cicerone 8.

razna obvestila

V prostorih SKD Vigred se vsak torek od 19. do 21. ure vrši ŠIVILJSKI TEČAJ vseh stopenj. Za informacije in vpisovanje javiti se direktno ob torkih v društvenih prostorih ali tel. na št. 225322.

Slovenski dijaški dom »Srečko Kosovel« — Trst prireja naslednje počitniške pobjude: LETOVANJE NA RAKITNI za otroke od 6. do 12. leta starosti od 20. junija do 4. julija 1991; LETOVANJE NA PTUJU za naraščajnike od 12. do 18. leta starosti; od 1. do 16. julija 1991. PLANINSKI POHOD PO POHORJU IN KAMNISKIH ALPAH za omejeno število naraščajnikov od 16. do 20. julija 1991. Za vse pobjude je odprto vpisovanje v Slovenskem dijaškem domu, Ul. Ginastica 72 ali Campo S. Luigi 11 (mestni avtobus št. 25 ali 26) vsak delavnik od 9. do 13. in od 14. do 18. ure. Dodatne informacije lahko dobite po telefonu št. 573141 - 573142.

razstave

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - je do 5. aprila na ogled razstava PAOLA PATELLIJA.

V galeriji JULIET'S ROOM - Ul. della Guardia 16 - je do 30. t. m. na ogled razstava slikarja GODOTA.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1 bo do 5. aprila odprta razstava kiparja DARKA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13. Ob ponedeljkih zaprto.

kino

ARISTON - 15.45, 22.00 Risvegli, r. Penny Marshall, i. Robert De Niro, Robin Williams.
EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Il silenzio degli Innocenti, i. Jodie Foster.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 Volere volare, r.-i. Maurizio Nichetti.
NAZIONALE I - 15.30, 21.45 Balla coi lupi, r. Kevin Costner.
NAZIONALE II - 16.00, 22.15 La setta, r. Dario Argento, i. Kelly Curtis, □
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Love penetration, porn., □□
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Bryan di Nazareth.
GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Misery non deve morire, r. Bob Reiner, i. James Caan.
MIGNON - 16.00, 22.15 Zio Paperone alla ricerca della lampada perduta, prod. Walt Disney.
EDEN - 15.30, 22.00 Donne e cavalli le calde emozioni, porn., □□
CAPITOL - 16.30, 22.00 Mamma ho perso l'aereo, i. Joe Pesci.
LUMIERE - 16.00, 21.30 Sacrificio, r. Andrej Tarkowski.
ALCIONE - 16.30, 22.00 Il mistero Von Bullow, i. Glenn Close, Jeremy Irons.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Eugene O'Neill

Dolgega dneva potovanje v noč

Režija Dušan Jovanović

Igrajo: Anton Petje, Bogdana Bratuž, Vladimir Jurc, Alojz Svetič, Lučka Počkaj.

Premiera v petek, 5. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

Ponovitvi: v soboto, 6. aprila, ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 7. aprila, ob 16.00 - Abonma RED C

OBVESTILO

PUBLIEST S.r.l.

Sporočamo vsem cenjenim oglaševalcem, da smo objavili velikonočne čestitke včeraj in danes in ne kot običajno na velikonočno nedeljo zaradi napovedanih vsedržavnih stavk.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 28. marca 1991
BOJAN

Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 18.27 - Dolžina dneva 12.33 - Luna vzide ob 16.43 in zatone ob 4.44.

Jutri, PETEK, 29. marca 1991
BERTOLD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,3 stopinje, zračni tlak 1013,1 mb pada, veter 4 km na uro zahodnik, vlaga 67-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, tempertura morja 9 stopinj.

PLIMOVANJE DANES: ob 2.27 najnižja -38 cm, ob 8.17 najvišja 37 cm, ob 14.20 najnižja -49 cm, ob 20.41 najvišja 53 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano Battistella, Alex Furlan, David Radivo, Veronica Tomasini, Francesca Semeraro, Luka Kralj.

UMRLI SO: 71-letni Giuseppe Godnic, 82-letna Vittoria Cuzzot, 97-letni Francesco Fonda, 88-letna Maria Panciera, 60-letni Antonio Alessio, 91-letna Maria Gerometta, 53-letni Eugenio Cergoli, 64-letni Francesco Marzari, 80-letna Teresa Reginato, 90-letni Vittorio Zucco, 97-letna Valeria Magnatz, 71-letni Rodolfo Počkaj, 87-letna Elsa Wundsam Colombo vd. Hoffmann.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 26.,
do sobote, 30. marca 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 -13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18, Ul. Soncini 179 (Škedenj).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Trg Libertà 6.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6.
INFORMACIJE SIP 192.

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Berite

»Novi Matajur«

PEKARNA

Magda Marc

BAZOVICA

Ul. I. Gruden 64

Tel. 226147

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 15. aprila, ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila TRIO DI MILANO in Marie L. NEUNECKER.

razne prireditve

Podružnica SPDT - Zlata krona - Mačkolje priredi večer diapozitivov »Potovanje v Peru« Zvonka Vidaua v soboto, 6. aprila, ob 20. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

menjalnica

27. 3. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1260,35	1220.—
Nemška marka	743,68	735.—
Francoski frank	219,12	216.—
Holandski florint	659,63	655.—
Belgijski frank	36,125	35.—
Funt šterling	2202,50	2150.—
Irski šterling	1984.—	1950.—
Danska krona	193,86	189.—
Grška drahma	6,847	6,30
Kanadski dolar	1094,50	1000.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,138	8,30
Švicarski frank	874,05	860.—
Avstrijski šiling	105,69	104.—
Norveška krona	192,30	186.—
Švedska krona	206,50	197.—
Portugalski eskudo	8,496	7,50
Španska peseta	11,985	11.—
Avstralski dolar	981,50	890.—
Jugoslov. dinar	—	60.—
ECU	1531,20	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

prispevki

V počastitev spomina pokojnega Franja Boleta daruje Minka Pahor 30.000 lir za MPZ Tabor Opčine.

Namesto cvetja na grob Fajota Boleta darujeta Branko in Nadja Pahor 50.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na Franja Boleta darujejo družina Meula 50.000 lir, družina Pellegri 50.000 lir, družina Piras 50.000 lir, Santina Meula 50.000 lir ter Mario in Marija Skerl 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V počastitev spomina Ivanke Lukša, Ivana Bana in Antona Miliča darujeta Anica Daneu in Marija Briščik-Skamperle 100.000 lir za popravilo prosoške cerkve.

V spomin na nono Marijo Prinčič darujeta Sonja Mršnik in Stana Turk 40.000 lir za Dom-spomenik v Briščikih.

V spomin na Fajota Boleta daruje družina Vatovec 50.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na teto Tilko Škrk darujeta Stanko in Milka Kralj 20.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Venceslava Legišo daruje družina Terčon iz Slivnega 50.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Ivana Bana daruje Anica in Srečko Orel 25.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Ivanko Luxa darujeta Anica in Srečko Orel 25.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Viktorja Corbattija daruje sestrčna Pierina Šuligoj 30.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Franja Boleta daruje Ernesta Ključar 50.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na Franja Boleta darujeta Ivanka in Stanka Hrovatin 50.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na Franja Boleta darujeta Vladimir in Livia Wilhelm 30.000 lir za Knjižnico Pinko Tomažič in tovariši.

V spomin na Fajota Boleta darujeta Bruna in Marjan 50.000 lir za TFS Stu ledi.

Za dograditev novega doma Skupnosti Družina Opčine daruje družina Požar 100.000 lir.

Lučana z družino daruje 14.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na pokojne starše daruje družina Bersa 15.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Emila Kralja daruje Pepi Grgič (Padriče 62) 25.000 lir za Godbo na pihala Viktor Parma in 25.000 lir za Ljudski dom Trebče.

Namesto cvetja na grob Piera Bonazze daruje družina Grgič (Padriče 62) 20.000 lir za ŠZ Gaja.

V spomin na botra Ivana Antoniča daruje Evgen Legiša 50.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V spomin na Ivana Antoniča daruje Dragica Peric 20.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V isti namen darujejo Elena Prašelj in njena družina 100.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V spomin na Ivana Antoniča darujejo svakinje Amalija Antonič ter sinovi in hči z družinami 50.000 za SKD Cerovlje-Mavhinje, 50.000 lir za obnovo oltarja mavhinske cerkve, 25.000 lir za DZ Devin in 25.000 lir za MPZ Fantje izpod Grmade.

V spomin na Ivana Antoniča daruje Marija Legiša (Cerovlje 7) 20.000 lir za obnovo oltarja mavhinske cerkve.

V spomin na Aleksandra Antoniča daruje Armita Legiša z družino 40.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

Namesto cvetja na grob Venceslava Legiša daruje družina 200.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Mavhinj ter 150.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V spomin na gospo Vido Slokar darujeta družini Ščuka in Vodopivec 150.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 10. obletnici smrti Ferdinanda Križmana darujeta žena Ivanka in hči Irma 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine in 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 16. obletnici smrti dragega brata Darija Starca daruje Slava z družino 50.000 lir za ŠD Kontovel.

ČEVLJI • TORBICE

Nabrežina 97

Vošči vesele
velikonočne praznike

EURODATA GROUP

ULICA CICERONE 6/A
TRST

RAČUNALNIK IN PROJEKTIRANJE

Upravljanje osebnega računalnika za projektiranje in opremljanje bivalnih prostorov.

EURODATA GROUP organizira 400-urni tečaj za projektiranje opreme z najmodernejšo tehnologijo.

Učni program tečaja:

- raba osebnega računalnika
- operativni sistem MS DOS
- upravljanje programa AUTO CAD
- upravljanje programa AUTO ARCHITET
- upravljanje programa CAD ARREDO
- praktične vaje in organizacija podjetja

Tečaja se lahko udeležijo vsi, ki niso še dopolnili 25 let starosti. Lekcije bodo v našem laboratoriju, ki je opremljen z osebnimi računalniki in elektronskim risalnikom (plotter). Tečaja se lahko udeležijo največ 15 slušateljev. Tečaj je brezplačen in najboljših 5 dobi stipendijo ob koncu tečaja.

Informacije in vpisne pole so na razpolago na našem sedežu Ul. Cicerone 6/A - Trst od ponedeljka do petka ob 16.00 do 17.30 do najkasneje 5. aprila 1991.

Drevi v Vidmu nastop skupine Laibach

Temna stran rocka

Slovenski narod premore tudi Laibach. To ni samo glasbena skupina, ki si je utrla svoje svetlo mesto v izredno selektivnem svetu evropskega in celo svetovnega rocka, to je način mišljenja, to je Alternativa z veliko začetnico. Nastala pa je v Ljubljani, iz tega nehvaležnega mesta, ki je le s težavo tolerirala tak nadležno pojav, pa se je podala v »veliki« svet, v tak, ki sprejme le tistega, ki je res vreden preživetja.

In Laibach je v Londonu, New Yorku, predvsem pa v danes združeni Nemčiji ne samo preživel, temveč se še tudi razvil, dobil svojo glasbeno identiteto, stil in kvaliteto, ki je lahko samo v ponos kulture Slovenije. Kulture, ki še danes s težavo sprejema enega izmed nosilnih ustanoviteljev umetniškega, pa tudi dekadentno (?) filozofskega gibanja, za katerega se je že prelilo litre tiskarskega črnila, da bi ga razumeli, še prej kot obrazložili in opisali. Govorimo seveda o Neue Slowenische Kunst, katerega ena glavnih misli je, da se »umetnost in totalitarizem izključujeta«. Namig, nič kaj prekrit, je seveda jasen.

Kaj nam lahko nudijo fantje Laibacha? Nekak težak post-industrijski glasbeni, oz. boljše zvočni produkt oz. efekt, katerega je že pred leti svetovna glasbena kritika proglasila za slab pokerski blef, nato pa se je skesala in premislila. Angleška in predvsem ameriška kritika daje skupini Laibach ocene najvišje vrednosti ter ji odreja mesto čisto pod vrhov evropske glasbene (rock) alternativne.

Njihov nastop je v skladu z njihovimi mišljenjem in filozofijo, od katere je neločljiv. Sicer pa ne moremo govoriti o kakem klasičnem glasbenem nastopu, ko pa se na odskem zakulisju vrtijo krute filmske scene iz druge svetovne vojne, nemška okupacija Ljubljane, streljanje na fronti ipd., kot da bi hoteli s to migajočo se in nasilno kuliso poudariti posrečenost izbire svojega imena Laibach, ki je seveda nemška inačica imena slovenskega kulturnega in političnega središča. Glasba v njihovem domišljijem in originalnem spektaklu je trda, nasilna, večkrat s svojimi rezkimi zvoki celo kruta, kot da bi hotela potrditi, da se navezuje na temno in dekadentno obdobje tretjega Reicha. Njihova glasba je težka, ponavljajoča, kot da bi hotela z vso težo življenja poudariti že itak znani, (v tem primeru) tragični aksiom »life is life«, kot pojejo v neki svoji priredbi svetovne uspešnice. Skandiranje »life is life« se ti naravnost zapiči v možgane in ti z enakomerno vztrajnostjo peščene ure napolnjene s svinčnem odmerja kratek zemeljski čas. (dj)

Laibach začenja drevi svojo prvo turnejo po Italiji prav v bližnjem Vidmu v avditoriju Zanon ob 21. uri v okviru glasbenega pregleda Contatto Musica, turnejo pa bodo nadaljevali v Turinu in Bologni. Proločnost za ogled neponovljivega koncerta je torej edinstvena.

I Nomadi o časih hrepenenja in želja

Res škoda, da je drevišnji nastop mitične italijanske rock skupine I Nomadi v tržškem Hyppodromu na sporedu istočasno z ekshibicijo Laibacha, saj predstavljajo Augusto Daolio in ostali kvalitetni rock starih upornih časov izpred dvajsetih in več let, ko so skupno z Guccinijem peli, da je Bog umrl, vendar da bo tretji dan vstal od mrtvih. Dobra glasba »zgodovinske« skupine, ki je s svojimi legendarnimi pesmimi, kot so Come potete giudicar, I tre miti, Noi non ci saremo ipd. ustvarili zvočno kuliso študentskim bojem, mladinskim željam in upanjem v boljši svet.

sklad mitje čuk

jelka cvelbar

Pestro delovanje našega Sklada

Vzgojno-zaposlitveno središče Mitja Čuk - Proseška ul. 131-133, Opčine, tel. 212678

V stavbi na Proseški ulici - nasproti župne cerkve - se odvijajo dejavnosti tega središča. Tam se vzgojitelji trudijo, da bi pripravili in ohranili primerno okolje mladostnikom in mladim odraslim, ki se ne morejo vključiti v produktivne delovne procese zaradi težav, ki jih nosijo s seboj od rojstva ali so nastopile kasneje.

Od ponedeljka do petka nudimo med 8. in 17. uro našim gostom priložnost za učenje, sproščanje, zabavo, rekreacijo in srečevanje z drugimi ljudmi in organizacijami po skrbno načrtanem splošnem programu, ki ga izpopolnjujejo individualni programi. Tudi za kosilo je v središču poskrbljeno. Občasno organiziramo izlete, ekskurzije in krajša bivanja v gorskih središčih in toplicah. Bivanje in oskrbovanje v središču nudimo brezplačno. Odgovorna za središče je specialna pedagoginja Stanka Čuk. Informativni pogovori po dogovoru. Tel. 212289.

Učni pripomočki

Sklad "Mitja Čuk" - Proseška ul. 131-133 - Opčine - Tel. 212678

Slovenskim učiteljem in vzgojiteljem v naši deželi posojamo učne pripomočke, ki jih imamo na razpolago: knjige, videokasete, didaktične predmete. Izposojevalnica je odprta ob ponedeljkih popoldne med 14. in 16. uro.

Vzgojna svetovalnica

Sklad Mita Čuk - Narodna ul. 126 - Opčine - Tel. 212289

Vsak torek popoldne so staršem in vzgojiteljem na razpolago strokovnjaki iz naše vzgojne svetovalnice za osebni pogovor in nasvet ob morebitnih težavah otrok. Informacije in dogovor za sestanek po telefonu v uradnih urah.

Predavanja

Sklad Mitja Čuk - Narodna ul. 126 - Opčine - Tel. 212289

Za društva, šole in druge ustanove organiziramo predavanja strokovnjakov z vzgojnega področja. Informacije in dogovori po telefonu v uradnih urah. Ukvarjamo se tudi z organizacijo tečajev izpopolnjevalnega značaja za vzgojitelje vseh vrst in svetovalno dejavnostjo za

šolnike pri njihovem vzgojno izobraževalnem delu.

Popoldanski dopolnilni pouk in pošolske dejavnosti

Sklad Mitja Čuk - Narodna ul. 126 - Tel. 212289.

Vse več je otrok, ki jih bremenijo učne težave. V popoldanskih urah nudimo instrukcije za otroke osnovne šole, enotne srednje šole in višjih šol. Lekcije so lahko skupinske ali individualne - po dogovoru. Po potrebi preskrbimo bolj oddaljenim učencem kosilo in jim pripravimo pošolske dejavnosti. Informacije dajemo od ponedeljka do petka med 12.30 in 13.30 po tel. 212289.

Finančna pomoč

Sklad Mitja Čuk - Narodna ul. 128 - Opčine

Za socialno ogrožene otroke in mladostnike ali za posebne finančne obremenitve staršev prizadetih otrok lahko pismeno zaprosite pri našem Skladu za finančno pomoč. K sodelovanju so vabljeni predvsem šolniki in drugi, ki imajo po svoji zadolžitvi stike z otroki in mladostniki. Informacije po telefonu v uradnih urah.

Poletno varstvo otrok

Sklad Mitja Čuk - Narodna ul. 126 - Opčine - Tel. 212289

Tudi letos bomo organizirali vsakoletno poletno središče na Opčinah. Po šolah smo razdelili predpisne pole, ki jih je treba vrniti do 8. aprila, da bi ugotovili, kakšne so resnične potrebe po poletnem središču na Tržaškem. Dejavnosti poletnega središča se bodo odvijale na Opčinah med 19. in 31. avgustom. Dokončni vpis bo v ponedeljek, 5. avgusta, med 8. in 14. uro.

Otrok in družina

Tretja številka slovenske revije za družinsko in družbeno vzgojo je izšla za marec in april. Glavna urednica v svojem uvodniku vabi na praznovanje 40-letnice revije, hkrati pa ugotavlja, da je odslej revija žal dražja. Za dokaj bogato vsebino revija nudi informacije o šoli, vrtcu in družini, govori o aktualnih temah, npr. strokovni sodelavci odgovarjajo na vprašanja bralcev, za otroke je poskrbljeno v redni prilogi "Pozdravljeni otroci". Med članki naj vas opozorimo na mnenja nekaterih strokovnjakov o predlogu, ki naj bi v Sloveniji znova vpeljal pouk tudi v soboto. O šoli na snegu pa govorita dva članka. Marija Gregorčič-Kržič se posveča posebnim tem v svojem zapisu Otroci in družina - vir človekoljubja. Lahko bi rekli, da jo vodi geslo Počlovečimo človeka! Avtorica je mnenja, da nas je naša, tehnološka civilizacija docela popredmetila, prav razčlovečila. Posledice se kažejo v nasilju, posurovelosti, napadalnosti, zločinskosti.

Nekaj člankov je prevedenih in prirejenih iz tujih revij. Izbor pa je vsekakor dovolj zanimiv, kajti vsebina teh člankov je vselej aktualna. Govorijo o disciplini otrok, o doječih materah, o problemih žensk po petdesetem letu in o očetovstvu proti svoji volji. Angelca Zirovnik nadaljuje v prejšnji številki začeto temo Mladostniki prihajajo šokantno pod naslovom "Oblikovanje odnosa do vrstnikov". Končno revija razpisuje nagradni natečaj ob svoji 40-letnici. Bralci so vabljeni, da pošljejo svoje literarne prispevke na temo List iz družinskega dnevnika, mladi do 15. leta pa svoje spise na temo Če bi bil jaz mama (ali oče)... do 15. maja na revijo Otroci in družina, Miklošičeva 16/II, 61000 Ljubljana.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Pet Beethovnovih koncertov za klavir in orkester
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Risanka: Hello Kitty
11.40 Variete: Occhio al biglietto
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere Raiuno
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarov svet
14.30 Rubrika: Primmissima - Kult. aktualnosti TG 1
15.00 Italijanska kronika
15.30 Otroški variete: L'albero azzurro
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Aktualno: Italia ore 6
18.45 Nanizanka: SOS Persone scomparse - Un colpevole da assolvere
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.40 Variete: Varietà (vodi Pippo Baudo)
23.00 Dnevnik
23.10 TV festival iz Montecarla: Le ninfe arrivano in Italia
24.00 Dnevnik in vreme
0.20 Danes v Parlamentu
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.40 SP v hokeju na ledu: Italija-Nizozemska (iz Jesenic)

RAI 2

7.00 Otroški spored
8.30 Nanizanka: Mr. Belvedere
9.00 Aktualno: Radio anch'io
10.20 Dok. o drugi svetovni vojni
11.50 Nadaljevanke: Destini
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama
15.10 Aktualno: Detto fra noi
16.25 Rubrika: La tv degli animali
17.00 Vesti, Iz parlamenta
17.10 Dok.: Lepa Italija
17.35 Videocomic
17.45 Nan.: Alf
18.10 Knjige: Casablanca
18.20 Sport in Rock Café
18.45 Nanizanka: Hunter
19.45 Dnevnik in sport
20.30 Politična tribuna
20.40 TV film: I ragazzi del muretto - Gli amici di Mitzi
21.45 Film: Vado a vivere da solo (kom., It. 1982, r. Marco Risi, i. Jerry Calà, Francesco Salvi)
23.15 Dnevnik - Pegaz
23.30 EP v košarki: Sacavoli-Aris (iz Pesara)
0.10 Vreme in horoskop
0.20 Film: Scomparsò-Missing (dram., ZDA 1982, r. Costa Gavras, i. Jack Lemmon, Sissy Spacek)

RAI 3

12.00 Vsakodnevne kulturne vesti: Krožek ob 12. (vodi Romano Battaglia in Francesca Topi)
14.00 Deželne vesti
14.30 Krožek ob 12. (2. del)
15.30 Kolesarska rubrika: Bici & Bike (vodi Giacomo Santini)
16.00 Tedenski pregled o nogometu za amaterje
16.30 Boks
17.10 Nanizanka: I mostri - Il tesoro di Morgan, 17.45 Vita da strega - Samantha cambia voce
18.05 Dokumentarna oddaja: Geo (ured. Luigi Villa in Gigi Grillo)
18.30 Krožna dirka po Kampeniji
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Aktualno: Aspettando un terno al lotto
19.55 BlobCartoon
20.05 Varieteja: Blob. Di tutto di più, 20.25 Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Aktualno: Samaracanda
23.15 Večerni dnevnik
23.35 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mail) viste
0.35 Filmske novosti

TV Slovenija 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik. Nanizanka: Grizli Adams, 9.25 Alpe Jadran, 9.55 nad. Popolni vohun
10.50 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Mozaik. Alpe Jadran (pon.)
16.00 Sova, vmes nanizanka Kriminalna zgodba
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Dokumentarca: Žival - Človek, 17.55 Koko - smučarski prvak, 18.05 Moj kalček, 18.15 Že veste?
18.25 Video strani
18.30 Spored za otroke in mlade: Štirideset zelenih slonov, 18.50 Novosti založb
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Danes v skupščini
20.40 Nanizanka: Simenon
21.35 Teknik
22.35 Video strani
22.40 Dnevnik in Vremenska napoved
23.00 Sova, vmes nanizanka Ti in jaz in Kriminalna zgodba
0.15 Video strani

TV Koper

16.00 Športni pregled
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.20 Video agenda
19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Woobinda
19.50 TV debata
20.30 Video glasba: Tutti frutti (vodi Alex Bini)
21.30 Nanizanka: Dottori con le ali
22.20 TVD Novice
22.30 Oddaja o športu

TV Slovenija 2

16.00 Satelitski prenosi
17.30 Studio Ljubljana
19.30 Dnevnik
19.50 SP v hokeju na ledu: Jugoslavija-Norveška
22.15 PEP v košarki: Pop 84 - Limoges
23.00 Avet na zaslonu
23.30 Satelitski prenosi
0.05 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 7.30 Črnske duhovne pesmi; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovensko denarništvo v Trstu; 8.40 Melodije; 9.30 V glasbi in besedi: Obvezna smer - Vzhod; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Podobe iz sanj; Konec (pripravljuje Mira Sardoč); 11.45 Lahka glasba raznih narodov; 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 12.15 Orkestralna glasba; 12.40 Moški zbor F. B. Sedej iz Steverjana; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Country glasba; 15.30 Zvočne kulise; 15.40 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Slovenija; 18.30 Zborovska glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturmo in Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS: 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje: ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Pisali so nam; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasba; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.30 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Keltška glasba.

CANALE 5

8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: La ragazza di campagna (dram., ZDA 1955, r. George Seaton, i. Bing Crosby, Grace Kelly)
10.25 Aktualno: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson - Vita da cani
18.40 Canale 5 News
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito
20.15 Radio Londra
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kviza: TeleMike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
24.00 Canale 5 News
1.05 Striscia la notizia
1.20 Nan.: Marcus Welby, 2.20 Operazione ladro

RETE 4

8.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.10 Così gira

ITALIA 1

6.30 Odprti studio
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
8.45 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.50

La donna bionica, 10.45 Sulle strade della California
11.45 Odprti studio
12.00 Nanizanka: T.J. Hooker, 13.00 Happy Days
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviza: Urka
15.30 Variete: Il paese delle meraviglie
16.00 Nanizanka
16.30 Nanizanka: Simon & Simon
17.30 Odprti studio
18.05 Nanizanka: Mai dire sì, 19.00 MacGyver
20.00 Risanka: Peter Pan
20.30 Film: Fantozzi subisce ancora (kom., It. 1983, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio, Milena Vukotić)
22.20 Variete: Tricolore
22.50 Aktualno: American Supermarket
23.25 Sport: Grand Prix
0.35 Odprti studio
1.05 Nanizanka: Kung Fu, 2.05 Samurai

ODEON

13.00 Risanke
14.00 Nadaljevanke: Signore e padrone, Pasiones
16.00 Variete: Sportacus
17.00 Film: Il pirata del diavolo (pust., 1964, r. Roberto Mauri, i. Richard Harrison, Paolo Solvay)

19.30 Risanke
20.30 Film: L'ultima neve di primavera (dram., It. 1973, r. Raimondo del Balzo, i. Agostina Belli, Bekim Fehmiu)
22.00 Kabaret: Fiori di zucca
22.30 Film: Colpo in canna (dram., It. 1974, r. Fernando di Leo, i. Ursula Andress, Marc Porel)
24.00 Kabaret: Fiori di zucca

TMC

8.30 Nanizanka: Le spie, 9.30 I giorni di Brian
10.30 Nadaljevanke: La spiaggia dei giorni felici, 11.20 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in sport
13.30 Rubrika: Zenska TV
15.00 Film: Lasciamo sognare (kom., ZDA 1951, r. Joseph Pevney, i. Frank Sinatra, Shelley Winters)
17.40 Rubrika: Zenska TV
18.10 Variete: Ora locale
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: L'organizzazione ringrazia - Firmato il Santo (pust., 1970, r. Roy Ward Baker, i. Roger Moore, Sylvia Syms)

22.30 Variete: Festa di compleanno (vodi Loretta Goggi)
23.30 Nočne vesti
23.50 Rubrika: Snežni planet
0.30 Film: Nineteen Ninetten (dram., 1984, r. Hugh Brody, i. Maria Shell, Paul Sofield)

TELEFRIULI

10.30 Nanizanka: Cuori nella tempesta
11.00 Rubrika o medicini: Trentatré
11.30 Nanizanka: Un ragazzo contro tutti
11.30 Dnevnik
13.00 Roza salon
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nanizanka: Monkees, 18.30 E' proibito ballare
19.00 Igra: Maramao
19.30 Dnevnik
20.00 Rubrika o obrtništvu
20.30 Dok.: Črno in belo
21.30 Aktualno: Prva stran
22.30 Nočne vesti
23.00 Oddaja o jazzu
24.00 Nanizanka: A sud dei Tropici
0.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Štiriurno zasedanje občinskega sveta v Sovodnjah

Nujen je jasen dogovor o rabi jezika med zasedanjem občinskega sveta

Kopica vprašanj, najbrž pa tudi dejstvo, da so seje občinskega sveta v Sovodnjah v zadnjem času precej redke, je vplivala na dolžino in sam potek torkovega zasedanja. Več kakor štiri ure so člani sovodenjskega občinskega sveta premlevali različna vprašanja, pa čeprav je bil najavljeni dnevni red razmeroma kratek.

Raba slovenščine v občinskem svetu in z njo povezana priprava Statuta Občine, netočni zapisniki, vrsta vprašanj s področja varstva okolja, zaplet glede imenovanja preglednika računov v smislu zakona št. 142. Zraven pa še ponovna poveritev naloga za načrtovanje preureditve športnega objekta na Peči. To so bila glavna vprašanja okrog katerih se je sukala razprava.

Kakih dvajset minut in tudi nekaj malega polemike je bilo treba, da so svetovalci odobrili zapisnika seje 28. decembra lani in zadnje seje, ki je bila 29. januarja letos. Dopolnitev zapisnikov je zahteval načelnik svetovalske skupine SSK B. Černic. Černic je med drugim ugotavljal, da v zapisniku zadnje seje ni besedice o predlogu glede rabe jezika med zasedanjem občinskega sveta in glede sestavljanja zapisnika. Občinski tajnik namreč ne obvlada slovenščine in zato tudi vse izjave ne pridejo v zapisnik.

Odbornik Igor Petejan je priporočil svetovalcem, zato da se v prihodnje izognejo polemikam, naj svoje posege,

če že hočejo, da bodo vnešeni v zapisnik, povedo tudi v italijanščini, sam pa da ne namerava prevajati za druge.

Vprašanje je bilo ponovno v ospredju v zaključnem delu seje, ko je bil govor o pripravi Statuta občine in o namenu da se o tem izredno važnem vprašanju - posebej kar zadeva možnosti za zaščito pravic rabe jezika manjšinskih skupnosti - organizira javno zborovanje. Srečanje pripravlja Slovenska skupnost in bo predvidoma v občinski telovadnici. Ob tem je bilo slišati tudi ugotovitve, da se komisija, ki je bila imenovana 29. januarja in ki naj bi izdelala osnutek Statuta, še ni sestala.

Precejšnja razprava se je razvila glede predloga ponovne poveritve načrtovanja geometru Jordanu Vižintinu za preurejanje športnega objekta na Peči. Preureditev bo financirala Kraška gorska skupnost. Prvi sklep v tej zvezi je bil sprejet že pred dvema letoma. Lani se je glede odobritve načr-

"Že dalj časa z zaskrbljenostjo sledimo dogajanjem pri Primorskem dnevniku. S tega mesta izražam solidarnost novinarjem in drugemu osebju, ki se je znašlo v težavah. Upam in želim, da bi se ta problem rešil ugodno v korist celotne skupnosti."

ta zataknilo, spričo novih predpisov. Občinski svet je v začetku lanskega oktobra prejšnji načrt preklical, a je zadeva kot kaže obtičala na mrtvi točki do torkove seje. Na vprašanje predstavnika manjšine glede razlogov skoraj šestmesečne zamude, je župan dejal da si ne zna razložiti, odbornik Petejan pa, da bi na to vprašanje najbolj točno odgovoril odbornik za javna dela, ki pa ga na torkovi seji ni bilo.

Do krajše prekinitve seje je prišlo ob imenovanju preglednika računov za leto 1990. Za predlog občinskega odbora, da se ta naloga poveri izvedencu Decolleju je glasovalo devet svetovalcev, tri so oddali glas za dr. Štefana Bukovca, ki ga je predlagala SSK, dve glasovnici pa sta bili beli.

Občinski svet je odobril tudi predlog za prodajo dveh občinskih parcel (na Vrhu in v Gabrjah) ter podaljšal pogodbo za šest mesecev z gospodično Bianco Redivo, za opravljanje nalog v knjigovodskem uradu.

V zaključnem delu so skoraj brez diskusije odobrili dokument glede prostorskega načrtovanja, ki ga je predstavila SSK, svetovalci pa so postavili številna vprašanja, o katerih bomo sicer še poročali, župan Primožič pa je imel krajše poročilo. Uvodoma pa je izrekel novinarjem pri Primorskem dnevniku in drugim uslužbencem Založništva tržaškega tiska, solidarnost.

Uspela pobuda obnovljenega fotokrožka

Devetnajst avtorjev in nad 300 diapozitivov

Prireditelji večera diapozitivov, ki je bil prejšnjo sredo v mali dvorani Kulturnega doma so zadovoljni z uspehom pobude, saj se je v dvorani zbralo lepo število goriških fotoamaterjev in simpatizerjev fotokluba. Spodbuden pa je bil tudi odziv na razpis: devetnajst avtorjev je poslalo 336 diapozitivov. Za projekcijo je bilo izbranih 144. Te je selekcionirala komisija, ki so jo sestavljali izvedenci Antonio Fabris, Giovanni Viola, Rafael

Podobnik in Jožko Vetrh. Kvalitetna vrednost predstavljenih posnetkov, je uvodoma povedal predstavnik fotokluba Silvan Pittoli, je bila na zadovoljivi ravni, kar dokazuje resnost in zavzetost avtorjev ter jamči stalno kvaliteto rast goriške fotografske skupine. V imenu italijanskega fotokluba CIFI je pozdravil podpredsednik goriške sekcije Giovanni Viola. Pozdrav novogoriškega foto kino kluba je prinesel njegov predsednik Rafael Podobnik.

Sedilo je predvajanje diapozitivov, ob glasbeni spremljavi, ki jo je oskrbel Igor Devetak.

Avtorji najboljših diapozitivov se bodo predvidoma potebovali tudi za priznanja na skortajšnjem natečaju Dia Primorska. Na projekciji v Kulturnem domu so prikazali svoje diapozitive: Zdenko Vogrič, Marko Vogrič, Flavio Mosetti, Viljem Zavadlav, Dari Butkovič, Peter Gruzovin, Ladislav Češut, Hijacint Jussa, Maura Marinič, Vilko Fajt, Boris Rebec, Maurizio Gorjan, Valter Nanut, Aleš Waltritsch, Viktor Selva, Ladi Boškin, Marko Čubej, Marko Lutman in Silvan Pittoli. Večer so omogočili: Elektro-termo-sanitarije Walter Sošol, gostilna Vid Primožič, knjigarna Giss, manufaktura "Home" in trafika Luigi Leghissa.

Na sliki (foto Čubej): predsednik fotokluba Pittoli med predstavitvijo večera diapozitivov.

»Hanussen«

Pred nami je že spomladanski cikel filmov letošnje pestre in bogate prireditve Goriška Kina '91. Sestavlja ga skupno enajst celovečercer.

Zaključni del letošnje filmske ponudbe je prejšnji četrtek pričel jugoslovanski film Karpa Godine "Umetni raj". Drevi ob 20.45 pa bodo v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici vrteli zanimiv film "Hanussen", priznane madžarskega režiserja Istvana Szaba. Film govori o možu srednjih let, ki v neki nemški vojaški bolnici odkrije hipnozo. Sam postane velik čarovnik, ki osvaja gledalce in tudi lepe ženske. Poleg tega zadobi tudi preroške sposobnosti, saj v dekadentni Weimarski republiki predvodi vse, tudi svojo usodo.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Hanussen«. Režija I. Szabo.

CORSO 18.00-22.00 »Senti chi parla 2«.

VERDI 18.00-22.00 »Balla coi lupi«. Dobitnik 7 oscarjev.

VITTORIA 17.30-22.00 »La sposa supersexy«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Ciccilina e Moana mondiali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Kletka«.

Ob 20. uri »Joe proti vulkanu«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Darkmen«.

DESKLE 19.30 »Nori monarh«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 — Ul. Garzaroli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 — Ul. Terenzia- na 26 — tel. 482787.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Mario Devescovi iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 11. uri Maria Del Bianco, vd. Padovan iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Mario Guglielmi iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče, ob 11.40 Maria Durn, vd. Cosmina iz bolnišnice Janeza od Boga v Devin.

VZPI-ANPI za zaščito manjšinskih skupnosti

Prejšnjo soboto se je v Gradišču odvijal pokrajinski kongres VZPI-ANPI. Na skupščini so poleg številnih vprašanj, s katerimi se sooča združenje bivših antifašističnih in partizanskih borcev vzeli v pretres tudi manjšinsko problematiko, zlasti kar zadeva težavn položaj Primorskega dnevnika (o tem smo sicer pred dnevi že poročali), postopek za izglasovanje zaščitnega zakona ter prizadevanja za priznanje javne rabe slovenščine in sožitja med različnimi narodnostmi.

Na občem zboru so delegati odobrili tudi dokument, ki sta ga sestavila in predlagala Ladi Dornik in Silvino Poletto.

Dokument med drugim ugotavlja izredno počasnost postopka za izglasovanje zaščitnega zakona in opozarja na posledice takega zavlačevanja. Ena od posledic neurejenega statusa se odraža tudi skozi izredno hudo krizo Primorskega dnevnika.

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI nadalje zavrača stališča in zahteve nekaterih borčevskih združenj iz goriške pokrajine, ki so ob nedavnih advicijah pred ožjim odborom senatne komisije zavrnile možnost uporabe slovenščine v nekaterih delih Občine Gorica. Tako stališče je podobno represivni logiki, ki jo je izvajal fašizem v okviru

priprav na agresijo na Jugoslavijo, pred petdesetimi leti.

Združenje ANPI meni, da je še mogoče taka stališča popraviti in senatni komisiji posredovati stališča in elemente, ki govorijo o tradiciji demokracije in omikanega sožitja v teh krajih in o spoštovanju rabe jezikov tukajšnjih skupnosti.

Dokument se zaključuje s pozivom širši skupnosti na Goriškem na sodelovanje pri prizadevanjih za uresničevanje in spoštovanje jezikovnih pravic narodnostnih manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

Tudi v vinogradih konzorcija »Isonzo«

Računalnik bo določal koledar za uspešno škropljenje trte

Pozitivne izkušnje v lanskem letu glede smotnejše uporabe škropiv v vinogradih - pobudo so izpeljali pri konzorciju za zaščito briških vin in v sodelovanju z Briško gorsko skupnostjo ter Opazovalnico za bolezni rastlin v Gorici - so vplivale na odločitev, da bodo to dejavnost letos še razširili. Poleg geografskega območja, kjer se pridelujejo zaščitena vina z oznako Collio, bodo avtomatske postaje za ugotavljanje klimatskih razmer namestili tudi na območju, kjer se pridelujejo zaščitena vina Isonzo.

Tako so že namestili osemnajst metereoloških postaj. Dvanajst so jih kupili s prispevkom Deželnega ravateljstva za kmetijstvo in sicer na podlagi že pred časom odobrenega programa. Metereološke postaje so nameščene v raznih krajih, na območjih večjih vinogradniških kompleksov, poganja jih energija iz sončnih kolektorjev, povezane pa so z računalnikom. Na podlagi zabeleženih vremenskih podatkov, je mogoče določiti najbolj primerne dneve za škropljenje na posameznih področjih. Vinogradnike bodo pravočasno obveščali in tudi svetovali najbolj primerna škropiva.

Ker je zdaj čas nabave škropiv, za celoletno porabo, Opazovalnica za rastlinske bolezni obvešča vinogradnike, da bo s s takim sistemom opazovanja in ugotavljanja klimatskih razmer škropljenje mogoče omejiti na desetkrat. To kar zadeva preprečevanje glivičnih bolezni, zlasti peronosporo in oidija. Za zatiranje zajedavcev, pa bodo navodila posredovali kasneje.

Cilji, ki si jih zastavljajo na Deželi in pri konzorciju za zaščito vin so zelo jasni: znižati uporabo zaščitnih sredstev na minimum, kar je zelo pomemben doprinos k varstvu okolja. Manjša uporaba škropiv pa pomeni tudi manjši strošek, oziroma prihranek za vinogradnike.

Plut in Hren o demilitarizaciji

Član Predsedstva Republike Slovenije in Predsednik Zelenih Slovenije Dušan Plut in Marko Hren iz Centra za kulturo miru in nenasilja, bosta v sredo, 3. aprila sodelovala na javni razpravi Slovenija brez vojske. Razpravo pripravlja Zelena lista iz Gorice, odvijala pa se bo v Kulturnem domu, ob 17.30.

Plut in Hren bosta predstavila pobudo za demilitarizacijo Slovenije, razprava pa bo odkrila različna stališča strank in gibanj do tega, danes še zmeraj aktualnega vprašanja.

■ Ilegalno prehajanje meje s strani državljanov azijskih, afriških in vzhodnoevropskih držav se nadaljuje. Včeraj zjutraj so finančni stražniki pri Rutarjih, v občini Dolenje, ustavili skupino filipinskih državljanov. Vse so po predvidenih formalnostih izročili jugoslovanskim oblastem.

razna obvestila

Društvo upokojencev Gorica sporoča urnik avtobusov za izlet na Brdo pri Kranju, ki bo 1. aprila. Prvi avtobus (ob 8. uri): Gorica (Travniki), gostilna Primožič, Podgora, Sovodnje. Drugi avtobus (ob 8. uri): Standrež, Števerjan, Oslavje, Pevma. Slovensko planinsko društvo priredi na velikonočni ponedeljek, izlet na Krminsko goro. Odhod z lastnimi sredstvi, ob 9.30 s Travnika v Krmin. Vzpon na Krminsko goro, spust po krožni poti do Krmina. Kosilo iz nahrbtnika. Hoje bo za približno dve uri. Po povratku v Krmin, še izlet v neznano. Vsakdo naj prinese s seboj prepustnico, gubance in dobro voljo.

Kraja 10 ton pločevine

Na prvi pogled bi lahko rekli, da gre za krajpo po naročilu. Neznanci so v sredo ponoči iz tovarne Detroit v Ronkah odpeljali okrog sto stotov nerjaveče pločevine, vredne okrog šestdeset milijonov lir. V tovarno, ki je ob glavni cesti, med Ronkami in Redipuglio, so prišli neopaženo. Prav tako neopaženo so tudi natovorili pločevino in se pri tem poslužili celo naprav (viličarja) last podjetja. Pločevino so

odpeljali na tovarnjaku, za sabo pa so skrbno zaprli dvoriščna vrata.

Nočnega obiska so se v podjetju zavedli šele včeraj zjutraj, ko pa je bilo očitno že prepozno in ko je za spretnimi tatovi izginila vsakršna sled.

V tovarni Detroit izdelujejo hladilnike za opremljanje lokalov in trgovin. Na območju Tržiča je v zadnjem času izginilo kar nekaj pošiljk kovinskih plošč. Tudi v teh primerih naj bi šlo za tatvino po naročilu.

DESPAR

MARKET S. ANDREA

VOŠČI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

in vam obenem nudi številne artikle
široke potrošnje po ugodnih cenah

MARKET S. ANDREA — ŠTANDREŽ

DESPAR

SKD HRAST - DOBERDOB vabi na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

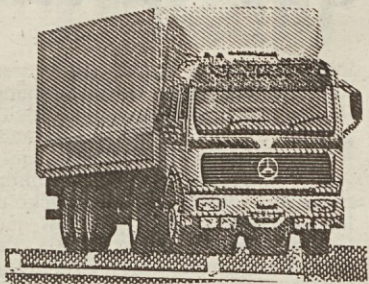
Ponedeljek, 1. aprila: ob 13. uri otvoritev, ob 16. uri slikarski ex tempore za učence in dijakke, ob 17.30 nastop skupine Oder 90 z igro A.P. Čehova Medved. Sledi ples z ansamblom OTTAVIJA BRAJKA.

Nedelja, 7. aprila: ob 13. uri otvoritev, ob 17. uri razne igre, ob 19.30 ples z anmsamblom HAPPY DAY.

Deloval bo dobro založen buffet s pristinimi zvrstmi na žaru in domačo kapljico.

.... *Vesele velikonočne praznike*

La Goriziana s.r.l.
ŠPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava
Ul. Duca d'Aosta 180
34170 GORICA
Tel. (0481) 520660 - 520655

Operativni urad
MMP ŠTANDREŽ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5

Telex 460107 LAGORI I
Fax (0481) 520117

34122 TRST
Ul. Carducci, 15
Tel. (040) 62515

HOTEL
RESTAVRACIJA

**Lanaro
Volnik**

REPEN 151 Tel. 327349

MEHANIČNA DELAVNICA

VODOPIVEC

ZGONIK 50/A

TEL. 229122

RESTAVRACIJA **Siliade**

DOBERDOB - Ul. Gorica 32
Tel. (0481) 78276

Ob ponedeljkih in torkih zaprto

so. be. ma. s. n. c.

IMPORT - EXPORT

GORICA - Travnik 6 - Tel. (0481) 31034 - 33490
Telex 460330 Sobema I

SKLADIŠČA IN PISARNE — Ul. Case sparse 77
Sovodnje ob Soči (GO)
Tel. (0481) 21213 - 20895
Telex 461207 Sobema I
Telefax 20969

Filiala: Štivan 3/c — Tel. (040) 208798

PROIZVODNJA INSTALACIJA KLEPARSTVO

Mučič Mario

GORICA - ŠTANDREŽ Ul. A. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828
ZLEBOVI - CEVI - ČELNE OBROBE - STENKE OBROBE - DIMNIŠKE OBROBE -
STREŠNA OKNA - STREŠNI ZRAČNIKI IZ POCINKANE PLOČEVINE -
PEČENO BARVANE PLOČEVINE - BAKRENE IN PROKROMA PLOČEVINE

LOV s.r.l.
impex

Ul. Duca D'Aosta 42 - 34170 GORICA

Tel. (0481) 532380 - Fax (0481) 31622

OPREMA ZA LIVARNE

SU.NA. - ANIME

K. NANUT in T. ŠULIGOJ

34170 GORICA
Ul. A. Gregorčič 20/5
Tel. (0481) 21069

ŽELEZNINA

HOBBY S.D.F.

v novih prostorih

34170 GORICA
Ul. Carducci 30
Tel. (0481) 34730

Saura s.r.l.

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

Specializirana v trgovini
s papirjem
in embalažnim steklom.

GORICA - Ul. Trieste 247
Telefon (0481) 521222
Telex 461248 SAURA I
Fax (0481) 22203

Računalniki - stereo HI-FI naprave vseh znamk
elektrogospodinski stroji - radio TV

Jožef Kerševani
import - export

GORICA - Korzo Italia 90 - Tel. 531643

(Foto Mario Magajna)

ZLATARNA IN URARNA

ŠULIGOJ

ŠPORTNI POKALI
RAFINIRANO ZLATO ZA ZOBE

GORICA
Ul. Carducci 49 - Tel. 535657

**Giovanni
Lulli**

IMPORT - EXPORT

GORICA, Ul. Bellini 4
Tel. (0481) 87555, 31184
Telex 460362 Lulli
Telefax (0481) 33198

**motel
nanut**

Tržaška 118 — Tel. 20595
GORICA

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
IN KOVAŠKI IZDELKI

F.lli TABAJ s.n.c.

Miloš - Rajmund

GORICA - Ul. A. Gregorčič 15/1 - Tel. 21025
Ul. S. Michele 266 - Tel. 21514
Fax (0481) 21987

A. MLAKAR s.r.l. Import - Export

SERVISNA DELAVNICA OM
ZA POPRAVILO
DIESEL MOTORJEV

GORICA

Ul. Terza Armata 105
Tel. (0481) 20425
Telex 460484

GOSTILNA

»PRI TILDI«

Rupnik Marija

OSLAVJE 5 - Tel. 535447

GOSTILNA

»DVOR«

briška vina - domač pršut - pristna domača kuhinja
DVOR — ŠTEVERJAN — Tel. 884035

TVRDKA

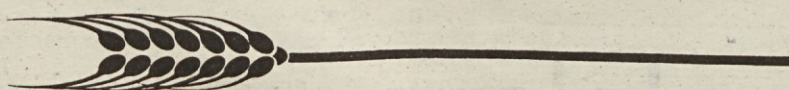
Nardin Vojko

Zastopnik za Goriško: RADENSKA - ROGAŠKA
PIVO UNION IN FORST

GORICA - ŠTANDREŽ

Ul. del Carso 67 — Tel. 21065

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

Claudio Cozzutti

GORICA - Ul. Garzarolli 195 - Tel. (0481) 521522
Drev. XX. septembra 47 - Tel. (0481) 33010

Gostilna pri Mirotu

Domača kuhinja, pristna vina
goriškega okoliša

SOVODNJE — Prvomajska ul. 92
Tel. 882017

TRGOVINA JESTVIN

Dušan Pelicon

SOVODNJE — Prvomajska 52
Tel. 882060

*Vsem oglaševalcem
vesele velikonočne praznike*

Publiet S.r.l.

Oglasna agencija Primorskega dnevnika
in drugih izdaj ZTT

TRST - Ul. dei Montecchi 6 - Telefon (040) 7796688

Podoben namen praznovanja staropoganske Vesne in krščanske velike noči

Prebujenje mrtve narave ob pomladi

RADO RADEŠČEK

Med pomembne dobe v koledarskem letu spada tudi staropoganski pomladanski praznik, praznovanje prihoda Vesne. Krščanska cerkev namesto tega starega ljudskega praznika praznuje veliko noč, ki jo mnogi Slovenci nazivajo tudi »vuzem« ali »vuzem«. Metličan Janez Navratil piše, da »vuzem« pravzaprav pomeni spomlad ali vigred, kakor jo imenujejo štajerski Slovenci. Beseda »vuzem« je namreč nastala iz starega predloga Vi-, ki pomeni iz-in besede zima. Pravilno bi se moralo torej glasiti »vizim«, to je iz zime ali izzimek, ker smo tedaj iz zime.

Če je bil nekdanj staropoganski praznik praznovanje pomladi, ko se po dolgi zimi mrtva narava spet prebudi v življenje, krščanska cerkev ta praznik praznuje kot spomin na Kristusovo vstajenje od mrtvih. Namen praznovanja velike noči in staropoganske Vesne je pravzaprav enak: prebujenje mrtve narave ob prihajajoči pomladi.

Koroški Slovenci v okolici Pliberka in Velikovca so nekdanj na večer pred veliko nočjo mahali z gorečimi plamenicami sem in tja za hišami. Pred dobrimi 50 leti, ko je bil ta običaj še ohranjen, se niso več spominjali njegovega pomena. Danes lahko z gotovostjo trdimo, da naj bi goreče plamenice pomagale slabotnemu soncu, ki naj bi na svoji nebesni poti svutilo močnejše in topleje.

V Porkčah na Koroškem so že ob postu posekali smreko ali borovec, ki so ga oklestili in naličili. Na veliko soboto so ta mlaj odnesli na polje in debelejši konec vtaknili v ogenj. Takšne baklje so nekdanj delali pri vsaki hiši. Čim imenitnejša je bila hiša, temveč so jih naredili. Kasneje so te baklje nosili neoznjeni moški po njivah in se končno vrnili k ognju, navadno na gričku nad poljem. Stari ljudje so pri tem »že brali« (molili) in peli. Potem so na gričku zažgali že prej pripravljene velike kres »kopirnico« (kopico, grnado). Štajerci so nekdanj takšne kresove zažigali na veliko noč zjutraj. To so bile tako imenovane »vuzenice« in prenekateri so trdno verjeli, da do koder sega dim teh kresov, do tja ni kuge in tudi ajda ne pozebe.

Obnavljanje hišnega ognja

V začetku tega stoletja so Metličani še pošiljali zgodaj zjutraj na veliko soboto sinove in hčere in tudi hlapce ter deklet k cerkvi z lončički po posvečenem ognju, ki so ga potem gospodinje metale doma v peč. Kasneje je vsako veliko soboto cerkovnik prinašal iz vasi Lokvice z veliko bukovo gobo ogenj, prižgan na posvečenem ognju ob cerkvi. Nato je vrzel v vsaki hiši drobce tleče gobe v peč. Ta običaj se je imenoval »domačega ognja obnavljanje«. Navada obnavljanja domačega ognja ob velikonočnih praznikih v nekaterih slovenskih vaseh še do danes ni izumrla. Tako župnik ali cerkovnik še vedno nosita posvečeni ogenj ob velikonočnih praznikih s tlečo gobo po

Tradicionalne velikonočne butare in pirhi

hribovskih vaseh v okolici Turjaka na Doljenjskem.

Še vedno je ohranjena navada obnavljanja hišnega ognja tudi v Gradišču pri Lupovici. Ministrantje na ta dan nosijo iz cerkve Matere božje na Brdu tlečo bukovo gobo od hiše do hiše. V vaseh v okolici Trebnjega na Doljenjskem mežnar ali mežnarica prinašata po vaseh tlečo bukovo gobo. V vsaki hiši potem gospodinja vrže kosček te gobe v peč. Gospodinje dajejo mežnarju ali mežnarici po dva ali tri jajca, ponekod pa tudi denar. Gre torej za nekakšno obliko cerkvenega koledovanja. V Lazcu nad Cerknim in v okoliških vaseh je na veliko soboto zjutraj še vedno ohranjeno obnavljanje hišnega ognja. Navada je, da gredo po blagoslovljen ogenj s kresilno gobo otroci, potem pa kosčke tleče gobe raznašajo o hišah in dobivajo od gospodinj različne darove: največkrat živež, redkeje denar. V Stopniku nad Vranskim je še ohranjena navada, da na veliko soboto zjutraj otroci prinesejo s kresilno gobo blagoslovljeni ogenj iz farne cerkve v vsako hišo. V Hruševju pri Polhovem Gradcu gre na veliko soboto kakšen fant iz vasi v farno cerkev na Dobrovo. Tam pri žegnanim ognju prižge bukovo lesno gobo in da potem pri vsaki hiši gospodinj po kosček za v peč. Gospodinje mu zato dajejo jajca, ali kaj drugega, včasih tudi denar.

V Motniku na Gorenjskem so nekdanj verovali, da se mora na veliko soboto s posvečenim ognjem peči kolač in kuhati velikonočne jedi. Če pa ogenj na večer ali ponoči na veliko nedeljo ugasne, bo gospodinja dolete-

la nesreča. Na Štajerskem so nekdanj verovali: Ako na veliko soboto samo en ogenj (žerjavico) onega ognja, ki ga blagoslovijo pri cerkvi, prineseš domov ter vržeš v peč, se hiši ni treba bati ognja (požara).

Čudežna voda

Na veliko soboto zjutraj so duhovniki prvič posvečevali novo krstno vodo. Ni še dolgo tega, kar so nekateri ljudje v okolici Polhovega Gradca verjeli, da je žegnana voda dobra za umirajoče. Včasih so tudi pravili, da se žegnana voda nikoli ne pokvari. Ponekod so menili, da je ta voda potrebna pred smrtjo. Takrat so škropili okoli bolnika, da hudobec ne bi imel moči nad njegovo dušo. Uporabljali so jo tudi za škropljenje živine, ki so jo na novo pripeljali v hišo.

Na Gorenjskem so včasih pravili: Ko na veliko soboto pri maši »zvonove odvežejo«, tedaj mora človek hiteti do tekoče vode in se umiti, še preden odzvonijo. Potlej se ga vse leto ne bo prijetela kuga. S to vpraž se strinja tudi štajerska vera: kadar slišiš na veliko soboto prvičkrat zvoniti, si umij obraz, ker potlej ne dobiš mrzlice. Podobna je tudi vpraž, ohranjena v Lešah na Koroškem, ki pa ne omenja vode: kadar človek sliši na veliko soboto prvičkrat zvoniti, se mora valjati potleh, kajti le potem ga vse leto ne bo bolel trebuh. Na Krasu pa so se predvsem starejši ljudje na veliko noč umivali z vodo tistih jajc, ki bodo blagoslovljena in sicer na tešče. Verjeli so, da bo potem koža zdrava, lepa in gladka.

(Foto Davorin Križmančič)

Velikonočni žegenj

Marsikje na Slovenskem in še pred nedavnim tudi v Metliki so dekleta nosila na veliko soboto popoldne ali v nedeljo zjutraj k blagoslovu jerbas različnih rastlin. Tista, ki je prišla z »žegnjem« prva domov, se je prva omožila. Tudi v okolici Logatca na Notranjskem so nekatere ženske verjele, da je tista, ki je na veliko soboto prva prišla od »žegnja« iz cerkve, prva na vrsti, da se poroči. Za spoznanje drugačna je štajerska vpraž, ki dostavlja, da mora dekle, ki prva pride domov z »žegnjem«, hitro po vodo in se potem kmalu omoži.

Velikonočni »žegenj« blagoslovljena jedila, je po ljudskem mišljenju imel nekdanj na Slovenskem velik pomen. Štajerci so nekoč jedli na »vuzem« osoljena jajca in hren že na tešče. Živini je dal gospodar črnega kruha in hrena. V Stopniku nad Vranskim še vedno dajejo na veliko nedeljo zjutraj vsej živini kosček črnega kruha, ki ga blagoslovijo v cerkvi na veliko soboto. V Kobaridu so morali na velikonoč in še naslednji dan na tešče poskusiti »žegenj«. Dajali so ga tudi živini, misleč, da se bo potem bolje redila. Dajali so ga vsem domačim živalim razen mački, ker je ta - hudičeva žival - po mnenju preprostih ljudi otresla svetega duha in blagoslov iz jedila.

»Žegenj« je bil torej nekdanj po pojmovanju preprostih ljudi zelo pomemben. To dokazuje tudi vera iz okolice Slapa ob Idriji: Neka dninarica je pravila, da so nekoč na samotni kmetiji zamudili pri fari večernice z blagos-

lovom kruha na veliko soboto popoldne. Verna družina je bila prepadena. Pa se domisli stara teta, da je slišala praviti, da pa papež na velikonočno jutro ob sončnem vzhodu blagoslovi ves svet. Zgodaj zjutraj na velikonočno jutro je obesil kmet na hrško pred hišo košaro z velikonočnimi jedmi. Vsa družina je potem čakala, da je sončna luč obsijala njihovo kmetijo in košaro z jedmi.

Velik pomen so v preteklosti imele tudi jajčne lupine. Nekateri Dolenjci so jajčne lupine velikonočnih pirhov sežigali v peči, drugi pa jih potresali ob veliki noči okoli hiše ali poslopij, misleč, da potlej ne morejo blizu strupene živali, zlasti kače. Tudi v vaseh nad Trebnjem in v okolici Litije je še vedno v navadi, da na veliko soboto žegnajo suho meso in pirhe. V Gabrovki pri Litiji so še pred nekaj leti ob veliki noči trosili okoli hiše in gospodarskih poslopij lupine pirhov, da ne bi prišle kače in druga plazeača se golazen v hišo. Z istim namenom so nekateri Štajerci trosili okoli hiše hren. Na Kozjaku so nosili jajčne lupine na pšenično setev ali pa jih dajali kokošim v »obroč«, da bi le-te bolje nesle. V Movražu nad Koprom, na dan pred veliko nočjo pripravijo jajca in sladek kruh in vse to nesejo v cerkev, da duhovnik blagoslovi. Na velikonočno jutro jedi pojedjo, jajčne lupine in ostanke kruha pa nesejo v hlev pod krave. Veliko jih še vedno verjame, da bi živina zbolela, če tega ne bi naredili.

Na Kozjaku so nekdanj kosti posvečenega mesa zatikali za streho, da strela ne bi udarila v hišo. V Metliki so potlej takšne kosti zažigali, jih stolkli v prah ter naredili mazilo za tiste, ki jih bole kosti.

Zapovedi in prepovedi

Med velikonočnimi prazniki je bilo ljudem tudi marsikaj zaukazanega ali prepovedanega. V Gradišču pri Lukovici so preprosti ljudje verjeli, da se na veliko noč, belo nedeljo (to je prvo nedeljo po veliki noči), na križovo, telovo, dan svetega Petra in Pavla ter na vse svete ne sme delati z živino. Kdor se je pregrešil, ga je doletela kazen, lahko tudi smrt. Vaščani v Žiberšah pri Logatcu so bili prepričani, da se na veliko soboto in nedeljo ne sme zabavati, sicer te bog »štrafa« (kaznuje). V Zgornji Savinjski dolini so na veliko soboto, ko so nesli jedila k blagoslovu, dali zraven še pest pšenice. Nato so naredili velik krog iz vejic od butare, ki je bila blagoslovljena na cvetno nedeljo. V krog so nasuli pšenice, ki so jo kokoši morale pozobati. Baje potem teh kokoši vse leto ni videl kragulj.

Zanimiva je vpraž, izpričana v okolici Hoč, ki pravi: Iz dvanajst žegnanih jerbasov je moral biti obdarovan na veliko noč vsak človek in sicer s kruhom, ki so ga na Štajerskem imenovali »presmec«. Torej je bilo treba po velikonočnih praznikih zaužiti dvanajst porcij (kosov) tega kruha. Preprosti ljudje so verjeli, da bodo potem postali žilavi in tudi kruljenja z lakoto dvanajst mesecev ne bo v želodcu. Izvirna je tudi vpraž, ohranjena v okolici Ormoža, kjer so verovali, da mora gospodinja na velikonočno soboto kuriti na vrtu, če hoče pridelati dosti kumaric.

Meri Kosič

TORBICE, DEŽNIKI,
KOVČKI
IN USNJENI IZDELKI

GORICA
Raštel 27
Tel. (0481) 33790

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

TISKARNA, KNJIGOVEZNIKA,
FOTOSTAVEK, OFFSET

Ul. A. Gregorčič 18
Gorica (Štandrež)
Tel. (0481) 22116

TRGOVINA OBUTVE

ČOTAR

GORICA - Raštel 72

Tel. (0481) 533667

FOTO
VIDEO
OPTIKA

ALTRAN

FOTOGRAFSKI LABORATORIJ - IZROČITEV V 30 MINUTAH

GORICA - Korzo Italia 41 - Tel. 533124

vse za amatersko fotografiranje
fotografski in video servisi za vse priložnosti in poroke
center za kontaktne leče

GRADIŠČE - Ul. Ciotti 8 - Tel. 92324
GORICA - Korzo Italia 90/A - Tel. 535590

"CORIUM" s. r. l.

IMPORT - EXPORT

Ul. Genova 13
34121 TRST

Tel. (040) 60310
Telex 461102 CORIUM I
Fax (040) 364533

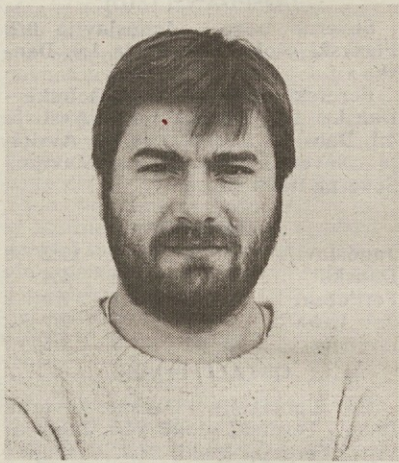
hobles

PROIZVODNJA: lesenih lamelarnih oken po meri

IZVOZ - UVOZ: zastopstva v lesnem, kemičnem, mehaničnem in elektrotehničnem sektorju

33049 ŠPETER (San Pietro al Natisone) — Italija — Industrijska cona
Tel. (0432) 727286 — Telex 450504 HOBLES I — Telefax (0432) 727321

Podelila jo je posebna komisija Nagrada »Vstajenje« Dušanu Jelinčiču

Dušan Jelinčič

Komisija literarne nagrade "Vstajenje", ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladike Marij Maver, pesnica Ljubka Šorli in prof. Zora Tavčar je podelila letošnjo nagrado "Vstajenje" Dušanu Jelin-

čiču za knjigo "Zvezdane noči". Komisija je pregledala 18 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdovski pesniki, pisatelji in strokovnjaki.

V utemeljitvi nagrade je med drugim zapisano: "Ogrodje Jelinčičeve pripovedi so dneviški zapiski, ki jih je sproti pisal od začetka do konca. V knjigo je tako zajel opis težke poti in vzpenjanja na Broad Peak v divji naravi, polno nevarnosti in smrtnih težav, življenje v gorskih taborih in sožitje z gorniki različnih narodov. Poleg opisov narave je v delu polno vrtanja vase in premišljevanj o najrazličnejših problemih sodobnega življenja. Knjiga je človečanska, napisana realistično nazorno in dokazuje slovensko uspešnost tudi v planinstvu.

Nagrado "Vstajenje" bodo podelili v ponedeljek, 8. aprila, na večeru Društva slovenskih izobražencev. Denar za nagrado je podelila Hranilnica in posojilnica na Opčinah.

Izšel je pri Državni založbi Slovenije Slovensko-francoski slovar s 60.000 gesli

Pri Državni založbi Slovenije je izšel Slovensko-francoski slovar, ki obsega 60.000 gesel, kar je precej, ni pa toliko, kolikor je bilo prvotno zamišljeno. Sestavila sta ga Viktor Jesenik (A-N, R-Ž) in Narcis Dembskij, izkušena poznavalca francoskega jezika. Ta ugotovitev velja zlasti za znanega prevajalca, profesorja Viktorja Jesenika, ki je mladost preživel v Franciji in tam tudi končal svoje študije. Tako je bil ta prvi poklican, da posreduje tak slovar, ki mora temeljiti predvsem na bogatem poznavanju francoskega jezika. Samo nekdo, ki mu je francoščina temeljni jezik, se je lahko uspešno lotil izdelave takega slovarja, ki naj predvsem Slovence seznani z bogastvom francoščine, Francozom pa posreduje najnujnejše razumevanje slovenskega jezika. Kaj pomeni 60 tisoč gesel, pove skoraj tisoč strani obsegajoča knjiga običajnega slovarskega formata, natisnjena v dveh kolonah, v katerih bo uporabnik najbrž našel skoraj vse tisto, kar bo potreboval. To velja zlasti za povprečnega uporabnika slovarja, morda manj za strokovnega prevajalca. Sicer pa kaže obsežnost slovarja in njegovo temeljitost primerjava s podobnim Kotnikovim slovensko-francoskim slovarjem, ki je izšel leta 1925 in predstavlja na svojih 380 straneh malega formata pravega pritlikavca napram sedanji izdaji. Res pa je, da tudi čas veliko pomeni. Urednik založbe je v posvetilu knjigi na pot zapisal, da zgodovinske spremembe v svetu in jeziku niso nikjer tako očitne kot v zastarevanju slovarjev. Jezik slovarja je vedno izsek zgodovinske danosti. Seveda pa je slovar treba sprejeti tudi kot izziv za dialog z jutrišnjim slovarjem. Zato je ob velikem zadoščenju, ki ga imemo ob izidu novega slovensko-francoskega slovarja treba prisluhniti prošnji sestavljavcev slovarja, naslovljeni na vse uporabike, naj sproti signalizirajo vse pomanjkljivosti. Upamo, da bo ta prej izšla kot v desetih letih, saj se je delo na tem slovarju začelo pred tolikim časom in je knjiga zadnja leta bila primorana počakati na ugodnejši trenutek za izid.

Tako kot gre avtorjema vse priznanje za dolgotrajno, zamudno in očitno uspešno delo, tako moramo izreči priznanje tudi Državni založbi, ki z izdajanjem novih in novih slovarjev opravlja pomembno kulturno poslanstvo.

SL. RU.

Lucija in Ambrozij v PDG

Danes bo v gledališki dvorani v Solkanu premiera Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice "Lucija in Ambrozij". Gre za "pravilčno operico", ki sta jo pripravila Srečko Fišer in Mirko Vuksanovič.

Avtor libreta je Srečko Fišer, ki dela kot lektor pri PDG in je sodeloval pri več kot 50 uprizoritvah. Fišer je znan predvsem kot prevajalec, saj je poslovenil vrsto pomembnih knjig znanih avtorjev, kot so James, Eco, Pirandello, Pasolini, Svevo, Calvino in drugi. Glasbo "operice" je napisal Mirko Vuksanovič, ki je najbolj poznan kot avtor pop glasbe. Med drugim je član novogoriške skupine Avtomobili in je sooblikoval vse tri njene plošče. Poleg tega je napisal glasbo za vrsto predstav PDG, sodeloval pa je tudi pri filmih in raznih ploščah.

Režiser predstave je Stanislav Moša, dramaturginja pa je Diana Koloini, za koreografijo je poskrbel Karel Riegel. V glavnih vlogah nastopajo Jože Hrovat, Alenka Vidrih, Nevenka Sedlar in Janez Starina.

V TK Galeriji bodo danes odprli razstavo izdelkov družine Zelenko

Danes bodo v prostorih Galerije Tržaške knjigarne odprli razstavo družine Zelenko. Svoja dela bodo razstavili Sonja Rauter-Zelenko, Karel Zelenko, Rok Zelenko, Lea Bernetič-Zelenko in Nina Zelenko.

Družina Zelenko je vsekakor svojevrsten umetniški pojav, o avtorjih je znani slovenski likovni kritik Janez Mesesnel zapisal: "Pet umetnikov, članov iste družine, to je zagotovo edinstven primer v današnjem času v Sloveniji. Spominja na srednjeveške in renesančne družinske delavnice - vendar gre v našem primeru za pet povsem individualno izoblikovanih ustvarjalcev.

Učenje mlajših pri starejših, prenašanje tehničnih izkušenj, pomoč pri kritični presoji - vse to je zagotovo pripomoglo k zorenju mlajših. A danes so vsi - starša Sonja Rauter in Karel Zelenko, sin Rok, hči Nina in tudi snaha Lea Bernetič zrele umetniške osebnosti, ki se izražajo v slikarstvu, grafiki, keramiki in negujejo vsaka svoj estetski model.

Sonja Reuter-Zelenko izdeluje keramiko (na sliki njena Žena s pokrivalom), Karel Zelenko izdeluje grafiko, v kateri "odmeva tisto človečnost vsakdanjosti malega prebivalca naše kulturne sfere."

O mlajših članih družine pa piše Mesesnel naslednje: "Rok Zelenko je izčistil svoje slikarstvo s tem, da je poleg negovanja slikarske v bolj modernem kot sodobnem pomenu besede svoje sujete omejil na bistveno."

"Transavantgardna prizadevanja so do neke mere pogojila tudi keramične krožnike in samonikle stožčaste, deloma uvite oblike-plastike snaha Lee Bernetič." "Nina Zelenko" pa se je po Mesesnelovem mnenju spustila v drzno tekmo z ostalimi tisočletji naše kulturne zgodovine. "Slovesno odprtje razstave bo ob 18. uri, vsekakor bo to med najbolj zanimivimi razstavami v letošnji sezoni. Seveda ne samo zaradi "posebnosti" slikarske družine, ampak predvsem zaradi kakovosti razstavljenih grafik, skulptur keramike in slik.

Izšla je nova zbirka K. Koviča Poletje

Novejša pesniška zbirka Kajetana Koviča, ki je izšla pri založbi Obzorja v Mariboru nosi naslov Poletje. Ta naslov kaže, da naj bi drobna knjižna pesmi predstavljala del življenjskega in umetniškega vrha pesnika, ki se s svojo liriko uvršča med najbolj prominentne slovenske pesnike našega časa. Vendar pesmi te zbirke in njih razporeditev kaže, da predstavlja zbirka bolj nekaj pregled življenjskega (in ne toliko pesniškega) opusa pesnika, ki bo letos jeseni dopolnil pedeset let svojega življenja. Kovič se v teh pesmih ozira nazaj, zaživi v sodobnosti, obenem pa misli tudi na jesen življenja. To kažejo že naslovi ciklov te zbirke.

Medtem ko se v ciklu Ocean ozira v svojo mladost in se spominja svojih mladih dni, se že v drugem ciklu pojavljajo reminiscence na smrt. In zaključna cikla nosita značilna naslova Odtekanje ter Navodilo za spanje. Tudi pesmi znotraj teh naslovov ka-

žejo na to, da predstavljajo te pesmi sedanji življenjski vrh, ko se pesnik ozira v mladost, obenem pa že misli na jesen in na konec ko se bo izpolnil smisel življenja, "odtekanje v temne vode oceana, da se nahnijo ribe" ali pa, "da bo mirno odšel na izvoljeni prostor v zvezdnem oboku ene od rimskih cest v silnem veselju". V pesmi Deček se pesnik spominja svoje mladosti, v Pesmi o malih sestričnah svojih otroških iger, pesem Poletje predstavlja vrh zrele osebnosti, v Mojem bifeju pa že misli na smrt in se sprašuje kako jo bodo njegovi sodobniki sprejeli. V zbirki se tako v loku štirih ciklov in v loku pesmi znotraj vsakega cikla zvrste, pesmi o mejni-kih človekove in pesnikove eksistence, o smislu življenja in o spoznanjih zrelega človeka, ki se zaveda, da se mu iz brezskrbne mladosti življenje preveša v "tihi ocean".

SL. RU.

Odprli so jo pred nedavnim v Pomorskem muzeju »Sergej Mašera« v Piranu

Razstava »Josef Ressel in pomorstvo«

Na pobudo in po idejni zamisli dr. Sandija Sitarja so v Pomorskem muzeju »Sergej Mašera« v Piranu zasnovali razstavo ob stošedeseti obletnici poskusne vožnje vijčnega parnika »Civetta«, ki je na ogled od 7. marca do 7. aprila v prostorih piranskega muzeja.

O Resslu in njegovih izumih na različnih področjih tehnike in tehnologije je bilo že mnogo napisano, številna so tudi samostojna znanstvena dela, postavljena je bilo že več razstav, v muzejih v Trstu, na Dunaju in v Pragi pa je njegovo delo predstavljeno v stalnih zbirkah. Piranska razstava, ki nosi naziv »Josef Ressel in pomorstvo« obiskovalcem razkriva segment Resselovih raziskovanj in prizadevanj, ki so postala aktualna po porazih Napoleonove vojske v Rusiji in v srednji Evropi (1813-1814), ko je Avstrija dobila znaten del vzhodne obale Jadranskega morja, s tem pa tudi realne možnosti, da se razvije v pomorsko silo. Razstavo je otvoril Mgr. Aleksander Čičerov, sekretar Komisije za pomorstvo pri Skupščini Republike Slovenije in nakazal nekatere smernice pri nadaljnjem razvoju slovenskega pomorstva, pri čemer je posebej poudaril pomen izobraževanja kadrov in dokončno osamosvojitve pomorske panoge, za kar se je že pred leti zavzemal dr. Miroslav Pahor.

Druga novembra leta 1818 je po Jadranskem morju prvič zaplul parnik. To je bila v Panfilijevi ladjedelnici v Trstu splovljena »Carolina« (poganjal jo je parni stroj prek lopastih koles), ki je prevažala potnike in pošto med Trstom in Benetkami. Parniki so z redkimi izjemami še nekaj desetletij opravljali le poštne in potniški promet, jadrnice pa so še naprej uporabljali za potrebe vojne mornarice in za tovarni promet. Od plovni lastnosti parnikov je bila najbolj moteča neenakomerna obremenitev koles pri bočnem nagibanju ladje, ko je bilo eno kolo preveč po-

topljeno, se je drugo namreč pogosto vrtilo v prazno. To je tudi zmanjševalo izkoristek stroja in povzročalo obremenitve prenosnega mehanizma in parnega stroja samega. Posledice so bile številne okvare, drago vzdrževanje, precejšnja hrupnost in sunkovite spremembe hitrosti.

Prijavo patenta in izdelavo uporabnega vijaka po že znanih teoretskih načelih enciklopedije navadno pripisujejo Ericssonu in Smithu. Francoz Frédéric Sauvage je prijavil patent že leta 1832, vendar pomembnejših poskusov ni uspel opraviti, medtem ko so bile Smithove in Ericssonove poskusne vožnje (leta 1836. oz. 1837) uspešne. Josef Ressel, sicer politenično izobražen, je imel velike težave pri uveljavitvi različnih patentov pa tudi v gozdarski službi, ki jo je vrsto let zelo uspešno opravljal. Že pred letom 1825 je na reki Krki in morda tudi na Ljubljani preizkušal čoln na ročno gnan vijak, po nekaterih virih pa še pred podelitvijo patenta tudi v Trstu. Že leta 1827, torej več let pred Sauvageom in drugimi, mu je bil podeljen privilegij za redno linijo s parnikom na vijak med Trstom in Benetkami. Potniški in poštne promet med tema mestoma je takrat opravljal že omenjena »Carolina«, parnik na lopatasta kolesa, katerega lastnik je bil uspešen angleški poslovec William Morgan, ki je bil v marsikaterem pogledu usodno poguben za promocijo številnih Resselovih izumov. Po prejemu privilegija je Ressel skušal ustanoviti delniško družbo za linijo Trst-Benetke, za kar bi moral zbrati 35.000 goldinarjev, kolikor je bilo potrebno za gradnjo parnika na vijak in začetek poslovanja. Policijska uprava pa mu je preprečevala izvedbo projekta do poteka veljavnosti Morganovega privilegija leta 1830. Spomladi leta 1829 je bila »Civetta« v tržaški ladjedelnici »Panfilik« že narejena, a tovarna v St. Stephanu na Zgornjem Štajerskem ni pravočasno poslala parnega stroja. Zato

je Ressel tedaj odpotoval v Pariz, da bi tam pripravil parnik za poskusno vožnjo in nabavil parni stroj za »Civetto«. Že aprila je bila vožnja uspešno opravljena, zato je Ressel s parniškimi družabniki hotel skleniti pogodbo o izkoriščanju patenta. Slednji pa so tedaj že poznali tehnične zakonitosti delovanja in izdelave vijaka (in valjčnega mlina) ter so Ressa kratkoma odslovili.

Prek poletja je bil nato v »Civetto« vgrajen šestkonjski parni stroj. Prva uradna vožnja je bila izvedena jeseni leta 1829, ko je »Civetta« s hitrostjo 6 vozlov, s potniki na krovu preplula pol italijanske milje, nakar je počila cev, ki je dovajala paro pod pritiskom v valja.

Resslu so bili nadaljnji poskusi prepovedani, septembra pa mu je bila vročena odločba, ki mu je prepovedovala plovbo s parnikom med Trstom in Benetkami. Vzpostavitev take linije bi namreč pomenila kršitev Morganovega privilegija. Ressel je pripisoval neuspeh »Civettine« poskusne vožnje slabemu parnemu stroju, nekateri raziskovalci Resselovega življenja in dela pa menijo, da je ves projekt oviral William Morgan. Tudi kasnejša prizadevanja, da bi ga javno uvrstili med pionirje pri uvajanju vijaka v parno plovbo so bila brezuspešna. Šele posthumno so mu različne institucije (npr. akademija za znanost v Washingtonu) priznale delež v razvoju ladijskega vijaka, vendar marsikatera novejša enciklopedija Josefa Ressa niti ne omenja. Prvi načrt vijaka naj bi Ressel narisal že leta 1812. Risha predstavlja dvostopenjski vijak s polovico zavoja ter tri možnosti namestitve: na krmi med krmi- lom in trupom (kot pri »Civetti«), med dvema čolnoma zadaj in med čolnoma spredaj. »Civetta« je, kot vse Resselove kasnejše zamisli, imela vijak na krmi. Premni namestitvi vijaka v patentu naj bi botroval vpliv prijateljev, češ, naj vijak ladjo vleče. Vseh Resselovih izumov na različnih

področjih tehnike in tehnologije (prometna tehnika, metalurgija, optika, agrotehnika, kemija...) je preko trideset. Kot zanimivost navedimo, da ga je istrski okrožni glavar javno pohvalil za izboljšave pri plugu in stiskalnici za olive in grozdje. Za zgodovino pomorstva je med drugim pomemben tudi Resselov prispevek k natančnosti navigacije. Izumitelj je namreč ugotovil, da so na rezultate vseh takrat obstoječih navigacijskih naprav pogubno vplivali morski tokovi in lom žarkov v atmosferi. Na podlagi poznavanja morske hidrografije je skušal izdelati postopke in instrumente, ki bi neodvisno od astronomskih opazovanj določili pravičen položaj ladje glede na obalo oz. morsko dno. Za avstrijsko mornarico pa je bila najbolj pomembna Resselova službena dejavnost. Po letu 1828 ga viri predstavljajo kot gozdarskega mojstra pri Provincialni upravi državnih posestev za Primorje v Trstu. Višji gozdni agent s sedežem v Motovunu je postal leta 1835, tri leta kasneje pa je nastopil službo v mornarici. V njegovo delovno območje so dosodili državni gozdovi od Soče do Istre in Krke.

Za naglo razvijajočo se vojno in trgovsko mornarico je bilo potrebno zagotoviti zadostne količine kvalitetnega lesa (za gradnjo fregate so npr. potrebovali 2600 kubičnih metrov primernege lesa). Ressel je ugotavljal in opozarjal višje instance, da avstrijski gozdovi teh zahtev ne izpolnjujejo. Predvsem je primanjkovalo ukvirjenega lesa t.i. puhastega hrasta (Quercus pubescens), iz katerega so bili zgrajeni ogrodje in podvodni deli ladje. Primerni so bili le gozdovi, od koder je bilo možno les prevažati po morski poti, t.j. v Istri, na Krasu in na Krku. Ressa je zelo skrbela tudi izropanost in devastacija istrskih in kraških gozdov ter s tem povezana revščina prebivalstva teh pokrajin. Spoznal je, da ponovna pogozditev ni zgolj tehnični problem, ampak tudi

socialni. Njegovi pogozditveni načrti zato vsebujejo strokovna dogajanja, sodelovanje občin in prebivalstva ter propagando, ki naj bi kmete prepričala, da bi pogozditev ugodno vplivala tudi na kmetijstvo. Resselovi načrti torej presegajo parcialno gozdarsko načrtovanje in danes jih lahko opredelimo kot zametek modernega regionalnega načrtovanja, ki upošteva gospodarsko celoto. Njegova prizadevanja so bila prvi strokovni in sistematični poskus pogozdovanja in melioracije Istre in Krasa v aktivnim sodelovanjem prebivalstva.

O Resselovih zaslugah pri uvajanju plovbe z vijčnimi parniki si zgodovinarji tehnike in prometa niso povsem enotni. Pripisovali so mu prvenstvo pri namestitvi vijaka na krmi pred krmi- lom. Nekateri so mnenja, da je iznašel ugodno kombinacijo vtrnice in Arhimedove vijčnice. S plovbo »Civette« s potniki na krovu pa je za več let prehitel enciklopedijsko priznana izumitelja vijčnega pogona Ericcsona in Smitha. Če pomislimo, da sta središči tehničnega kulturnega napredka prve pol. 19. stol. bili v Veliki Britaniji in Franciji, Ressel pa je deloval na jugu Avstrije - dežele, ki ji je tedaj industrijska revolucija šele na mala vrata odpirala okno v svet, je toliko bolj očitno omen znanstveno-raziskovalnega dela Josefa Ressa, ki je s svojimi raziskavami posegal v številne življenjske pomembne fragmente človekovega udejstvovanja.

Dokumentacijski material za piransko razstavo »Josef Ressel in pomorstvo« so prispevali Tehniški muzej Slovenije, TV Slovenija, PAK, Gimnazija z italijanskim učnim jezikom Koper, Pomorski muzej iz Trsta, pri zbiranju je sodeloval ing. arh. Mirko Lipužič, levji delež pri postavitvi razstave pa je imel kustos pomorski etnolog IGOR PRESL, avtor teksta lično oblikovalnega spremljajočega kataloga.

Slavko Gaberc

Odločitev disciplinske komisije UEFA Milan izven Evrope

ZÜRICH — Milan prihodnjo sezono ne bo smel nastopati v tekmovanih za evropske nogometne pokale. Tako je včeraj odločila disciplinska komisija Evropske nogometne zveze UEFA, ki je razsojala o ravnanju vodstva in nogometašev Milana ob koncu četrtfinalne tekme pokala prvakov Olympique Marseille - Milan 20. marca. Kot znano, je minuto pred iztekom srečanja pri vodstvu domačinov z 1:0 (s čemer si je Olympique že na igrišču zagotovil napredovanje v polfinale) mrknil eden od reflektorjev. Sodnik je tekmo tedaj prekinil. Ko je bila okvara po nekaj minutah odpravljena pa Milanovi nogometaši niso hoteli nadaljevati tekme, ker po njihovem mnenju in po mnenju spremljevalcev ekipe na igrišču ni bilo pogojev, ki bi zagotavljali varnost igralcev. Po nekajminutnem brezplodnem dogovarjanju je vodja ekipe Afriano Galliani zaukazal svojim, naj zapustijo teren, kar se je tudi zgodilo.

Disciplinska komisija UEFA je Gallianija zaradi njegove odločitve diskvalificirala vse do 31. julija 1993. Do tega datuma ne bo smel slediti nobeni ekipi z roba igrišča. Obenem je Olympiqueju naprtila 25.000 švicarskih frankov globe, to je približno 20 milijonov lir, »ker ni primerno pripravila srečanja.« Sodniki UEFA so še dodelili domačinom zmago za zeleno mizo z izidom 3:0.

Stroga kazen je nemalo presenetila milansko društvo, ki si je obetalo milejši ukrep. Vodstvo kluba je medtem že najavilo priziv, da bi doseglo znižanje kazenskih ukrepov, o tem prizivu pa bo razpravljala prizivno sodišče UEFA v prvem tednu aprila. Pri Milanu so zlasti zagrenjeni, ker niso pričakovali tako težke kazni. Kljub nešportni potezi so ponavljali, da se je Milan doslej še vedno zelo korektno obnašal na tekmah za evropske pokale, in to tudi v primerih, ko so jih sodniki očitno oškodovali.

Se huje kot za Milan se je končalo za dresdski Dinamo, ki je bil zaradi neredov, ki so jih njegovi navijači povzročili na tekmi proti Crveni zvezdi, diskvalificiran kar za dve leti.

Kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo Jugoslavija izvrstna proti S. Irski

JUGOSLAVIJA - SEVERNA IRSKA 4:1 (1:1)

STRELCI: Binić v 36', Hill v 45', Pančev v 47', 60' in 62'.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Vulić (Najdoski), Jarni, Spasić, Hadžibegić, Jozić, Prosinečki, Savičević, Pančev, Baždarević, Binić.

SEVERNA IRSKA: Kee, Fleming, Rogan, Donaghy, Morrow, Hill, Dennison (Quinne), Magilton, Dowie, Wilson (Clark), Black.

SODNIK: Namoglu (Tur.); GLEDALCEV: 6 tisoč.

BEograd — Z novo prepričljivo zmago si je Jugoslavija praktično zagotovila uvrstitev v finalni del evropskega nogometnega prvenstva, ki bo prihodnje leto na Švedskem. Doslej so »modri« zmagali v vseh štirih tekmah in zgoditi bi se moralo kaj res hudega, da ne bi v preostalih štirih osvojili vsaj tri točke, ki bi jim dokočno omogočile nastop v končnici tega prvenstva.

Kljub temu pa je. Osim po včerajšnjem uspehu svaril, da niso še na Švedskem: »Sedaj moramo misliti na tekmo z Danci in če zmagamo, lahko rečemo, da smo si dokončno zagotovili uvrstitev na finalnem turnirju.« Z dru-

ge strani je irski selektor Bingham odkrito priznal, da so bili Jugoslovani boljši in pristavil: »Mi smo majhna država in nimamo tako kvalitetnega izbora igralcev kot ga ima Jugoslavija. Čestitam jugoslovanski reprezentanci za odlično igro, čeprav so se tudi moji igralci v prvem polčasu izkazali.« Nadalje je povedal, da je irska reprezentanca pomlajena in da je v njej veliko novih igralcev.

To pa ne zmanjšuje uspeha Osimovega moštva, ki je pokazalo izreden nogomet. Ta ugotovitev se nanaša na drugi polčas, ko je Pančev zapečatil izid. Sicer so modri tudi v prvem polčasu dominirali, vendar so v napadu zapravili vrsto ugodnih priložnosti (Binić, Prosinečki, Pančev). Takoj v začetku drugega dela tekme je Pančev povedel svoje v vodstvo. Kot da je gol vtil novih moči: Jugoslovani so ustvarjali priložnost za priložnostjo, »mašinerija« Crvene zvezde v dresu jugoslovanske reprezentance je ubrala tak tempo, da so se Irski na vse kriplje borili, da jim Osimovi napadalci ne napolnijo mreže. Kljub temu sta do kraja tekme padla še dva gola, kar je le in potrdilo premoč domače vrste.

4. SKUPINA

DOSEDANJI IZIDI

Severna Irsko - Jugoslavija 0:2, Fererski otoki - Avstrija 1:0, Danska -

Fererski otoki 4:1, Sverna Irsko - Danska 1:1, Jugoslavija - Avstrija 4:1, Danska - Jugoslavija 0:2, Avstrija - Severna Irsko 0:0, Jugoslavija - Severna Irsko 4:1.

LESTVICA

Jugoslavija	4	4	0	0	12:2	8
Danska	3	1	1	1	5:4	3
Fer. otoki	2	1	0	1	2:4	2
Sev. Irsko	4	0	2	2	2:7	2
Avstrija	3	0	1	2	1:5	1

OSTALI SPORED

1.5. Jugoslavija - Danska, Severna Irsko - Fererski otoki; 14.5. Jugoslavija - Fererski otoki; 22.5. Avstrija - Fererski otoki; 5.6. Danska - Avstrija; 11.9. Fererski otoki - Severna Irsko; 25.9. Fererski otoki - Danska; 9.10. Avstrija - Danska; 16.10. Fererski otoki - Jugoslavija, Severna Irsko - Avstrija; 13.11. Danska - Severna Irsko, Avstrija - Jugoslavija.

Danes v Ljubljani in na Jesenicah pričetek 34. svetovnega hokejskega prvenstva B skupine Med favoriti tudi modri in azzurri

V Ljubljani in na Jesenicah se danes pričena 34. svetovno prvenstvo v hokeju na ledu skupine B, na katerem sodeluje osem reprezentanc: Avstrija, Nizozemska, Francija, Italija, Japonska, Jugoslavija, Norveška in Poljska. Prvenstvo bo trajalo vse do 7. aprila, skupno bodo namreč odigrali 28 tekem, od teh jih bo na Jesenicah osem. Ljubljansko prvenstvo bo imelo še dodaten čar, kajti šteje tudi kot kvalifikacija za nastop na prihodnjih zimskih olimpijskih igrah v francoskem Albertvilleju. Na OI bodo smele nastopiti prve štiri uvrščene, prav toliko jih bo tudi napredovalo v svetovno A skupino, ki jo bodo s prihodnjim letom razširili na 12 moštev. Zato tudi ne bo nobena ekipa izpadla v C ligo, katero so po razpustitvi Nemške demokratične republike zapustili Nizozemci.

Glavni favoriti prvenstva so nesporno Norvežani, ki so lani izpadli iz A skupine, in Poljaki, ki že vrsto let nihajo med A in B skupino. Vrh tega so Poljaki najbolj uspešni hokejski drugoligaši, saj so na prvenstvih B skupine zmagali že sedemkrat, po štiri zmage imajo Italijani, tri Norvežani, a po eno Japonci, Jugoslovani in Nizozemci, Francozi in Avstrijci pa so brez zmage.

Letošnja izvedba SP bo prav gotovo zelo zanimiva, saj menda prav vse reprezentance računajo na napredovanje v hokejsko elito, zato ni čudno, da vstopnice, zlasti seveda za tekme Jugoslavije, hitro zmanjkujejo. Italijani in Nizozemci imajo v svojih vrstah mnogo Kanadčanov, Avstrijci igrajo tudi in

oster hokej, Francozi se pripravljajo, da na domačih olimpijskih igrah ne bi razočarali, Japonci pa so znani kot izredni borci.

V najbolj neugodnem položaju je pravzaprav gostitelj Jugoslavija. Za časa priprav so modri odigrali samo štiri tekme. Večina reprezentantov je z Jesenic, to moštvo pa je letos v državnem prvenstvu doseglo eno svojih doslej najslabših uvrstitev. V jugoslovanski ekipi je samo en Kanadčan, to je Ransom Drčar. V taboru modrih so kljub temu optimisti. Oprirajo se na izkušnje 36-letnega vratarja Lomovskega (Medveščak Zagreb), branilcev Murajice in Borisa Pajića (Medveščak oz. Jesenice), napadalcev Bešića (Bolzano), Šuvaka (Jesenice) in Gorenca (Olimpija) ter na znanje trenerja Anatolija Kostrjukova, sovjetskega strokovnjaka, ki dosega same uspehe, odkar trenira v Jugoslaviji.

Čeprav so modri izgubili na vseh štirih pripravljalnih tekmah (dvakrat z Nizozemci v gosteh in pa v Avstriji in na Japonskem) Kostrjukov ni pesimist in pravi: »Tekme za trening so različne od prvenstvenih. Z Japonci smo izgubili, a bi lahko tudi izdatno zmagali. V igri moštva je napredek viden, treba pa je igrati bolj ostro in bolj organizirano.«

Za uvod bodo modri danes v Ljubljani (kjer bodo odigrali vse tekme, razen proti Franciji) takoj nalezli na najtrši oreh, saj bodo merili moči z Norvežani. Obračun srečanj med reprezentancama je odločno v korist Skandinavcev, ki so v dosedanjih 25 tek-

mah kar šestnajstkrat zmagali, štirikrat pa igrali neodločeno. Na SP so se Jugoslovani in Norvežani pomerili trinajstkrat, Jugoslavija pa je zmagala le dvakrat, zadnjič v Bukarešti leta 1972. Norvežani so prepričani, da bodo drevi zmagali.

Kot spodbuda za modre naj velja ugotovitev, da je jugoslovanska hokejska reprezentanca prav v Ljubljani dosegla svoj doslej največji uspeh na SP leta 1974 z uvrstitvijo na 2. mesto v skupini B in skupno na 8. mesto na svetu.

Azzurri bodo prvo tekmo igrali z Nizozemsko in računajo na uspeh.

Spored Italije in Jugoslavije:

Danes, 28. 3.

Jugoslavija - Norveška; Italija - Nizozemska.

Jutri, 29. 3.

Italija - Japonska; Jugoslavija - Francija.

Sobota, 30. 3.

Jugoslavija - Avstrija.

Nedelja, 31. 3.

Italija - Japonska.

Ponedeljek, 1. 4.

Jugoslavija - Italija.

Sreda, 3. 4.

Jugoslavija - Poljska; Italija - Avstrija.

Petek, 5. 4.

Jugoslavija - Japonska; Italija - Francija.

Nedelja, 7. 4.

Jugoslavija - Nizozemska; Italija - Norveška.

Košarkarski pokal prvakov Za Scavolini je tekma z Arisom odločilna

PESARO — Drevišnji dvoboj med Scavolinijem iz Pesara in solunskim Arisom je odločilen glede uvrstitve v superfinale evropskega košarkarskega pokala prvakov. Barcelona in splitski Pop 84 sta si sodelovanje na pariškem »finalu štirih« (od 16. do 18. aprila) namreč že zagotovila, Makabiju je dovolj, da premaga že izločeni Bayer iz Leverkusna, tako da je tekma v Pesaru osrednja tekma zadnjega kola. Scavolini je v Solunu izgubil samo s točko razlike, z zmago (razlika v točkah ni važna) pa bi si danes zagotovil končno tretje mesto.

Italijani so drevi favoriti, tudi zato, ker se grško moštvo, za katerega nastopa tudi bivši Splitčan Sobin, doslej na gostovanjih z eno zmago res ni izkazalo.

DANAŠNJI SPORED: Bayer - Makabi, Barcelona - Kingston, Pop 84 - Limoges, Scavolini - Aris.

Peterki iz Cantuja Koračev pokal

CLEAR CANTÚ - REAL MADRID 95:93 (37:45, 77:79)

CLEAR CANTÚ: Dal Seno 2, Bosa 2, Rossini, Gianolla 6, Bouie 29, Mannion 35, Pessina 21, Marzorati, Giliardi.

REAL MADRID: Llorente 21, Romay 3, Biriukov 7, Roberts 20, Herrera 14, Villalobos 6, Cargol 7, Martin 15.

SODNIKA: Rigas (Gr.) in Jungenbrand (Fin.); PM: Clear 24:36, Real 18:23; PON: Biriukov (40), Gianolla (42), Roberts (43), Martin (45); 3 TOČKE: Rossini 0:4, Gianolla 1:2, Mannion 7:11, Marzorati 0:1, Llorente 2:3, Biriukov 1:6, Villalobos 2:5, Cargol 0:3; POŠKODOVAN: Bosa v 12'54" (domneven zlom desne rame); GLEDALCEV: 4.500.

CANTÚ — Peterka iz Cantuja je z zmago v povratni finalni tekmi Koračevega pokala (slavila je tudi v prvi z izidom 73:71) dohitela Real Madrid kar se tiče osvojenih evropskih naslo-

vov: vsak jih sedaj ima po deset v svoji vitrini.

Vsekakor so se igralci iz Cantuja si-noči pošteno namučili in srečanje se je odločilo šele po podaljškju. V regularnem delu so namreč Španci nadoknadili zaostanek dveh točk iz prve tekme (vodili so z 79:77). V poslednjih petih minutah pa je italijanska ekipa imela še toliko psihičnih moči, bolj kot tehničnih, da si je priborila pokal.

Po prvem izredno slabem polčasu sta v drugem in zlasti v podaljškju Bouie in Pessina, ob izrednem Mannionu, pokazala svojo pravo vrednost. Real je namreč začel izredno dobro, Biriukov je zaustavil Manniona, in po 6 minutah že vodil z 8:17, a v 16' kar z 22:40. Tedaj pa se je začel show Manniona, tako da je Clear polčas končal z 8 točkami zaostanka.

V drugem polčasu je Clear pokazal večjo požrtvovalnost in z delnim izi-

dom 9:0 povedel s 64:45. Veselje pa je malo trajalo, Španci so sept povedli (59:61 v 29'). Clear se je mučil, pomagala sta mu tudi sodnika, in v podaljškju le že sadove svoje muke.

ZLATA KNJIGA

1973: Forst Cantú; 1974: Forst Cantú; 1975: Forst Cantú; 1976: Jugoplastika Split; 1977: Jugoplastika Split; 1978: Partizan Beograd; 1979: Partizan Beograd; 1980: Arrigoni Rieti; 1981: Juventut Badalona; 1982: Limoges; 1983: Limoges; 1984: Orthez; 1985: Simac; 1986: Bancoroma; 1987: Barcelona; 1988: Real Madrid; 1989: Partizan Beograd; 1990: Juventut; 1991: Clear Cantú.

Poraz Ježice

LJUBLJANA — V drugi polfinalni tekmi play offa jugoslovanskega ženskega košarkarskega prvenstva je Crvena zvezda v Ljubljani z 81:77 (39:36) premagala Iskro Delto Ježico. Ljubljancanke so zmagale v prvi tekmi, tretja in odločilna pa bo v Beogradu.

Med diskvalificiranimi nogometaši tudi člana Triestine Kazen za Ceroneja in Conco

MILAN — V zvezi z nedeljskimi tekmami A lige je športni sodnik za eno kolo diskvalificiral šest igralcev: Le-ti so: Maradona (Napoli), Stringara in Zenga (oba Inter), Bigliardi in Bonacina (Atalanta) in Faccenda (Fiorentina).

Med kaznovanimi drugoligaši sta tudi branilca Triestine Cerone in Conca, ki bosta prisiljena mirovati za eno kolo. Ostale kazni: 2 koli - Gelsi (Pescara); 1 kolo: Rosin (Reggina), Carnasciali in Flamingi (Brescia), Evangelisti (Taranto), Pusceddu (Verona), Sensini (Udinese) in Vignoli (Avellino).

Strela ubila dva igralca in sodnika

QUITO — Strela je ubila dva mlada nogometaša amaterja in nogometnega sodnika v predmestju Guayaquila v Ekvadorju. Nad področjem se je ulič hud dež, vendar tekme niso prekinili. Eden od igralcev je imel šele petnajst let.

Tyson - Ruddock znova 28. junija

NEW YORK — Tyson in Ruddock se bosta ponovno srečala 28. junija v Las Vegasu, ko naj bi razjasnila, kdo je dejansko boljši. Istega večera bodo še tri borbe za svetovni naslov: za poenotenje naslova v superlahki kategoriji med prvakom IBF in WBC, Mehikancem Chavezom, in Američanom Garzo (prvak WBA), med svetovnim prvakom v superperesni kategoriji WBC Nelsonom iz Gane ter Avstralcem Fenechom ter za naslov v srednji kategoriji WBC Jacksonom (Deviško otočje) in Američanom Miltonom.

Obetajo mu lepo bodočnost

LONDON — V britanskem glavnem mestu so včeraj uradno predstavili nov bolid formule ena italijansko-angleške hiše Benetton, ki je delo slavnega Johna Barnarda. Sasija avtomobila je iz ogljikovih vlaken, ves načrt pa je angleški inženir obdelal kompiutersko. Novi dirkalnik ima siglo B191 in bo prvič tekmoval čez mesec dni (28. aprila) v Imoli na dirki za VN San Marina.

Na predstavitvi je bil tudi predsednik avtomobilske hiše Alessandro Benetton. Le-ta si nada, da bodo njegova vozila v prihodnji sezoni, ko bodo opremljena s polavtomatskim menjalnikom s šestimi prestavi, osvojila vsaj nekaj dirk, dodal pa je tudi, da bo avtomobili benetton vedno bolj konkurenčna.

Avtomobile benetton poganja znani fordov osemvaljni triinpolilitrski motor, upravljala pa jih bosta Brazilce Nelson Piquet in Kolumbijec Roberto Moreno.

Tehnični direktor Barnard in pilot Moreno z novim vozilom Benettona (AP)

Kvalifikacije za EP Še 4 tekme

Poleg tekme med Jugoslavijo in Severno Irsko so včeraj na sporedu še štiri kvalifikacijska srečanja v okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo. Rezultati:

SKUPINA 2: San Marino - Romunija 1:3 (1:2), Škotska - Bolgarija 1:1 (0:0).

LESTVICA: Škotska 6 točk (4 tekme), Švica 4 (3), Romunija 4 (4), Bolgarija 4 (4), San Marino 0 (3).

SKUPINA 5: Belgija - Wales 1:1 (0:0).

LESTVICA: Wales 5 točk (3 tekme), Belgija 3 (3), Nemčija 2 (1), Luksemburg 0 (3).

SKUPINA 7: Anglija - Irsko 1:1 (1:1).

LESTVICA: Irsko 4 (3), Anglija 4 (3), Poljska 2 (2), Turčija 0 (2).

Milutinović trener ZDA

NEW YORK — Jugoslovian Bora Milutinović je novi trener nogometne reprezentance ZDA. Vest je krožila že prejšnje dni, včeraj pa so jo tudi uradno potrdili. Milutinović je zamenjal Boba Ganslerja, ki je ekipo vodil od januarja 1989 do februarja letos. Pomagal trener bo John Kowalski. Milutinović je vodil že reprezentanci Mehike in Kostarike na svetovnih prvenstvih leta 1986 oz. 1990, nekaj mesecev pa je bil tudi pri Udineseju.

Nemčija boljša od SZ

FRANKFURT — V prijateljskem nogometnem srečanju je Nemčija z 2:1 (0:0) premagala Sovjetsko zvezo. Zadetke so dosegli Reuter v 65', Matthaeus v 81' in Dobrovolski v 83' (11-metrovka).

V prijateljski tekmi ste se pomerili tudi Češkoslovaška in Poljska. Zmagala je Češkoslovaška s 4:0 (2:0).

Odbojškarski superpokal osvojil CSKA

BRESCIA — Z zmago proti ekipi Gabeca Montichiari s 3:1 (15:12, 15:8, 8:15, 15:10) je moskovski CSKA osvojil odbojškarski superpokal. Sovjeti so superpokal osvojili že leta 1988.

Borg potrjuje povratek

LONDON — Nekdanji sloviti teniški as Bjorn Borg je potrdil, da se bo po osmih letih vrnil k agonističnemu tenisu. Borg, ki ima sedaj 34 let, je dejal, da že osem mesecev trenira pod vodstvom nekega azijskega izvedenca, ki je bil njegov svetovalec že pred desetimi leti. Pristavil je še, da se je s tenisom zasebno vedno ukvarjal, tudi ko je opustil agonistično dejavnost. Njegov prvi nastop po tolikih letih odsotnosti naj bi bil v Montecarlu prihodnjega aprila.

V Crikvenici start jubilejne Alpe-Adria

LJUBLJANA — Jubilejna, 25. mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria, ki bo bo letos prvič veljala tudi za svetovni pokal prve kategorije, bo na sporedu od 4. do 10. maja. Start bo v Crikvenici, kjer bo krožna etapa, a cilj v Ljubljani.

Druga etapa bo od Crikvenice do Nove Gorice in Gorice. Tretjo etapo bodo vozili iz Gorice do Šmohorja v Avstriji, četrto od Šmohorja do Drobolje. Peta etapa bo na kronometer ekipno v Borovljah, šesta bo kolesarje pospevala do Ptujja, sedma do Zagreba a poslednja do Ljubljane.

Skupno bodo kolesarji prevozili 1.050 km. Konkurenca bo močna, saj so svoj nastop prijavilo 12 reprezentanc: Španija, Nemčija, Avstrija, Italija, CSFR, Nizozemska, Švedska, Madžarska, Bolgarija, Poljska, Sovjetska zveza in Jugoslavija. Slednja bo nastopila s tremi ekipami.

Šolskega smučarskega prvenstva se je udeležilo 184 naših šolarjev Valentina in Erik pred vsemi

V organizaciji Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt Jože Stefan iz Trsta je bilo na Zoncolanu 9. šolsko smučarsko prvenstvo v veleslalomu. Skupno je bilo prijavljenih 184 osnovnošolcev ter nižje in višješolcev, ki so branili barve naših šol in zavodov s Tržaškega, Goriške in prvič tudi Dvojjezične osnovne šole iz Špetra.

Samo tekmovalje je več kot dobro uspelo, čeprav vreme ni bilo najbolj ugodno. Ne glede na pozni termin so bile snežne razmere dokaj ugodne. Domačini so zelo dobro pripravili progo in s pomočjo snežnega cementa so bili pogoji za tekmovalje dobri kljub dokaj visoki temperaturi. Med nastopajočimi je bilo največ osnovnošolcev, ki so pokazali dobro smučarsko znanje in s tem so najboljši porok za nadaljevanje dobre tekmovalne tradicije tudi v tej športni panogi.

Vsi osnovnošolci so bili nagrajeni s spominsko kolajno, najboljši trije v vsaki od petih tekmovalnih kategorij pa z zlato, srebrno in bronasto medaljo. Najboljše tri osnovne šole, nižje srednje in višje srednje šole pa je organizator nagradil z ličnimi pokali. Prav tako so dobili pokale najboljši oziroma zmagovalci v vseh desetih kategorijah.

Posebno pohvalo pa zaslužita Valentina Šuber (učiteljice Anton Martin Slomšek), ki je dosegla najboljši absolutni čas v ženski konkurenci (53'38) in Erik Vodopivec (Jožef Stefan, 49'37), ki se je kot edini spustil pod 50 sekund in seveda dosegel najboljši absolutni čas v moški konkurenci. Tako Šuber kot tudi Vodopivec sta bila tudi nagrajena z lepima pokalom.

- IZIDI 9. ŠOLSKEGA SMUČARSKEGA PRVENSTVA**
- 1. in 2. razred osnovne šole - deklice**
1. Nika Furlani (Župančič) 40'36, 2. Martina Milič (Kokoravec) 44'20, 3. Petra Dilli (Milčinski) 48'59, 4. Martina Bogatec (Bevk) 53'42, 5. Alesandra Glavina (Milčinski) 1'02'01, 6. Martina Tonet (Finžgar) 1'20'20, 7. Meggy Mauri (Milčinski) 1'24'20, 8. Karin Sancin (Milčinski) 3'12'45. Ena tekmovalka je bila diskvalificirana, ena pa ni dospela do cilja.
- 1. in 2. razred osnovne šole - dečki**
1. Giorgio Pitacco (Ribičič) 34'02, 2. Erik Piccini (Bevk) 47'61, 3. Andrej Adamič (Voranc) 48'91, 4. Massimo Liberale (OŠ Špeter) 50'38, 5. Mattia Cendou (OŠ Špeter) 55'16, 6. Mitja Suhadolc (Bevk) 56'89, 7. Juli Premru Vianello (Finžgar) 1'01'94, 8. Matjaž Suhadolc (Bevk) 1'13'75, 9. Axel Furlan (Milčinski) 1'13'90, 10. Elia Hrovatin (Finžgar) 30'01'63.
- 3., 4. in 5. razred osnovne šole - deklice**
1. Karin Mezgec (Ribičič) 32'34, 2. Fjona Mezgec (Ribičič) 33'29, 3. Nastja Milič (Širok) 34'07, 4. Anja Štrekelj (Bevk) 36'11, 5. Kristina Skerk (S. Gruđen) 36'65, 6. Janja Del Linz (Župančič) 42'19, 7. Karol Hrovatin (Jurčič) 42'61, 8. Vanja Milič (1. maj 1945) 43'29, 9. Jesenka Furlan (Jurčič) 45'03, 10. Ingrid Bianchi (Bevk) 45'34, 11. Jerneja Rebernak (Župančič) 46'36, 12. Tjaša Rogelja (Župančič) 46'88, 13. Jasna Leghissa (Jurčič) 47'42, 14. Mara Pavatich (Bevk) 47'44, 15. Eva Sancin (Bevk) 49'56, 16. Elisa Frandolich (Ribičič) 50'99, 17. Elisa Costantini (OŠ Špeter) 54'81, 18. Nicoletta Cossutta

- (Župančič) 59'72, 19. Katrin Dilli (Milčinski) 59'71, 20. Katja Legiša (Jurčič) 1'17'03.
- 3., 4. in 5. razred osnovne šole - dečki**
1. Dario Cossutta (Širok) 37'01, 2. Dejan Furlan (Grbec) 40'30, 3. Gorazd Milič (1. maj 1945) 41'82, 4. Tomaž Metlika (Župančič) 42'58, 5. Borut Bogatec (Bevk) 43'33, 6. Devan Cecchi (Finžgar) 43'36, 7. Ivan Gabrovec (S. Gruđen) 43'98, 8. Andrea Hrovatin (Finžgar) 46'23, 9. Patrik savarin (Milčinski) 50'73, 10. Bojan Simoneta (1. maj 1945) 52'47, 11. Marko Mikolj (Ribičič) 53'29, 12. Ivan Mikulus (Finžgar) 57'63, 13. Andrej Budin (1. maj 1945) 1'32'28.
- Nižja srednja šola - dijakinje**
1. Martina Kufersin (Kosovel) 1'04'65, 2. Tjaša Gruđen (Cankar) 1'11'44, 3. Jasmina Štrekelj (Kosovel) 1'12'25, 4. Alja Hrvatič (Cankar) 1'14'06, 5. Kristina Laurica (Gregorčič) 1'15'41, 6. Metka Kuret (Erjavec) 1'15'42, 7. Irina Pettiroso (Gregorčič) 1'16'34, 8. Monica Sancin (Gregorčič) 1'16'85, 9. Poljanka Dolhar (Erjavec) 1'17'96, 10. Andrejka Starec (Kosovel) 1'21'04, 11. Sara Brezovec (Levstik) 1'23'23, 12. Sara Boskin (Trinko) 1'24'60, 13. Milena Udovič (Gruđen) 1'25'33, 14. Veronika Pertot (Gruđen) 1'33'65, 15. Nina Cociancich (Erjavec) 1'42'21, 16. Karin Gabrovec (Gruđen) 1'45'21, 17. Sara Perosa (Cankar) 1'22'47'07. Dve dijakinji sta bili diskvalificirani, tri pa niso dospеле do cilja.
- Nižja srednja šola - dijaki**
1. Fabio Germani (Kosovel) 58'06, 2. Gabriele Talotti (Cankar) 1'00'14, 3. Christian Leghissa (Gruđen) 1'01'40, 4. Borut Plesničar (Kosovel) 1'03'69, 5. Matej Makuc (Trinko) 1'04'23, 6. Werner Sancin (Ciril in Metod Katinara) 1'06'04, 7. Peter Furlan (Cankar) 1'06'15, 8. Massimo Babich (Ciril in Metod Sv. Ivan) 1'07'59, 9. Goran Čuk (Gregorčič) 1'08'30, 10. Igor Rolich (Cankar) 1'08'99, 11. Ivan Furlani (Erjavec) 1'09'32, 12. Robert Debelis (Cankar) 1'11'83, 13. Tibor Drassich (Gruđen Križ) 1'13'29, 14. Marko Metlika (Ciril in Metod Sv. Ivan) 1'13'83, 15. Dimitri Pintar (Trinko) 1'14'17, 16. Aleš Omari (Erjavec) 1'15'69, 17. Devan Jagodic (Erjavec) 1'15'72, 18. Ivan Pahor (Gruđen) 1'18'23, 29. David Vesnaver (Ciril in Metod Sv. Ivan) 1'20'00, 20. Sandy Sancin (Gregorčič) 1'20'15, 21. Alex Prašelj (Gruđen Križ) 1'20'69, 22. Igor Ota (Gregorčič) 1'21'20, 23. Zoran Bandelj (Gruđen) 1'22'32, 24. Marko Leghissa (Gruđen) 1'36'52, 25. Robert Volcic (Kosovel) 1'39'48, 26. Manuel Sobani (Trinko) 1'50'63. Dva dijaka sta bila diskvalificirana pet pa jih ni prismočalo do cilja.
- 1. in 2. razred višje srednje šole - dijakinje**
1. Valentina Šuber (Slomšek) 53'38, 2. Heidi Sigoni (Prešeren) 1'03'52, 3. Claudia Ferluga (Zois) 1'04'69, 4. Erika Bezin (Zois) 1'07'79, 5. Martina Nanut (Zois Gorica) 1'15'77, 6. Lara Prašelj (Prešeren) 1'20'64, 7. Martina Fajt (Zois Gorica) 1'30'20. Ena dijakinja je bila diskvalificirana, dve pa nista prismočali do cilja.
- 1. in 2. razred višje srednje šole - dijaki**
1. Peter Ferluga (Prešeren) 55'84, 2. Adrea Bergnach (Trubar) 59'69, 3. Tomaž Legiša (Prešeren) 1'00'54, 4. Alek-

- sander Purich (Stefan) 1'02'29, 5. Marco Crismanich (Zois) 1'05'90, 6. Andrej Canziani (Zois) 1'07'39, 7. Samo Mijot (Prešeren) 1'07'73. Trije dijaki niso dospeli do cilja.
- 3., 4. in 5. razred višje srednje šole - dijakinje**
1. Sarah Sossi (Zois) 0'57', 2. Tanja Purič (Zois) 59'17, 3. Gabrijela Pieri (Zois) 1'00'69, 4. Vanessa Mezgec (Zois) 1'01'52, 5. Valentina Fachin (Prešeren) 1'02'71, 6. Kristina Corsi (Zois Gorica) 1'09'41, 7. Francesca Sacher (Cankar) 1'10'31, 8. Loredana Cibini (Cankar) 1'16'53, 9. Mara Černic (Trubar) 1'21'10, 10. Mirjam Radinja (Cankar) 1'32'08, 11. Erika Paulina (Prešeren) 1'33'37. Dve dijakinji nista prismočali do cilja.
- 3., 4. in 5. razred višje srednje šole - dijaki**
1. Erik Vodopivec (Stefan) 49'37, 2. Robert Renčelj (Stefan) 50'29, 3. Alessandro Žezlina (Stefan) 51'12, 4. Gregor Presker (Prešeren) 53'66, 5. Marko Caudek (Zois Gorica) 58'69, 6. Tomaž Milič (Prešeren) 1'01'50, 7. Martin Pertot (Prešeren) 1'03'14, 8. Marco Suber (Zois) 1'10'70, 9. Denis Uršič (Trubar) 1'10'70, 10. Marko Presl (Prešeren) 1'19'25. Dva dijaka nista prismočala do cilja.

LESTVICE PO ŠOLAH	
Osnovna šola	
1. Ribičič TS 192 točk,	
2. Bevk TS 185,	
3. Župančič TS 181,	
4. Milčinski TS 137, 5. Finžgar TS 121, 6. Širok TS, 7. 1. maj 45 113, 8. Špeter Čedad 90, 9. Jurčič TS 81, 10. Gruđen 80, 11. Grbec 55, 12. Gorazd 52, 13. Prežihov Voranc 48 točk.	
Nižja srednja šola	
1. Kosovel 226 točk,	
2. Cankar 209,	
3. Gregorčič 162,	
4. Erjavec 136, 5. Gruđen Nabrežina 108, 6. Trinko GO 102, 7. Ciril Metod Sv. Ivan 92, 8. Ciril Metod Katinara 48, 9. Gruđen Križ 46, 10. Levstik 25.	
Višja srednja šola	
1. Zois TS 208 točk,	
2. Prešeren TS 196,	
2. Stefan TS 196,	
4. Zois GO 104, 5. Trubar GO 79, 6. Slomšek TS in Cankar GO 60.	(G. F.)

DPZZIO Jožef Stefan se najlepše zahvaljuje naslednjim ustanovam, podjetjem in društvom, ki so darovali pokale in praktična darila za 9. šolsko smučarsko prvenstvo: Deželi Furlaniji-Juljski krajini, Šolskemu skrbništvu Trst, Pokrajini Trst, Tržaški hranilnici, Občini Devin-Nabrežina, Občini Zgonik, Hranilnici Doberdob, Hranilnici Sovodnje, Hranilnici Opčine, Kmečki banki Gorica, Hranilnici in posojilnici Nabrežina, Tržaški kreditni banki, ZŠSDI Trst, SPD Trst, ŠD Breg, podjetju Infodata in Tržaški knjigarni.

Na rednem občnem zboru SPD iz Trsta Izjemno plodna sezona

Tradicionalno plodna in bogata dejavnost SPDT je v minuli sezoni dosegla svoj višek z dosego drznega cilja osvojitve Everesta, kar je društvu zagotovilo pomembna priznanja in sloves ne samo v zamejstvu in matični domovini, temveč predvsem v tržaških alpinističnih krogih in v širši italijanski javnosti. Društvo je storilo vse, kar je bilo v njegovi moči, da je kot pobudnik in izvajalec velikega podviga dvignilo ime SPDT iznad ozkih meja krajevine stvarnosti.

Tako je predsednik Lojze Abram v svojem poročilu na občnem zboru ocenil ta prodoren uspeh, za katerega je bilo treba veliko intenzivnega dela, prizadevanj in naporov. Upravičena sta zato veliko zadoščenje in ponos za vse, ki so omogočili izvedbo odprave, posebno pa za tiste, ki so v njej neposredno sodelovali. Abram se je izrecno zahvalil Mariji in Andreju Štremfelju, Janezu Jegliču in šerpi Lapki Rita, ki so na najvišji vrh sveta ponesli zastavo našega društva, prav tako pa zamejskim alpinistom Tatjani Gregori, Dušku Jelinčiču, Lenartu Vidaliju, Davorju Župančiču in vsem ostalim alpinistom za zasluge pri uspehu odprave.

Predsednik je izrecno poudaril, da je velik delež pri pripravi in organizaciji himalajske odprave prispevala Komisija za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije, pomembna pa je bila tudi izdatna pomoč sponzorjev, predvsem dežele FJK, ki je nad odpravo prevzela pokroviteljstvo in prispevala skoro tretjino finančnih sredstev z zneskom 50 milijonov lir. V raznih oblikah so prispevali tudi zavarovalnica Noricum, družba Ponteco in druga podjetja pri nas in v

Sloveniji, pomemben prispevek pa je prišel od samih članov odbora SPDT.

Predsednik je v poročilu omenil tudi vse ostalo uspešno delovanje društva na različnih področjih, od alpinizma, izletniške dejavnosti, še posebno aktivnega mladinskega odseka, smučarstva, jamarstva, do markacijskih akcij in dobro obiskanih predavateljskih večerov. Javnost je bila o delovanju društva sproti obveščena s stalno rubriko na Primorskem dnevniku, o katerem je predsednik izrazil željo, da bi uspešno zmožl prebroditi hud krizni položaj, v katerem se nahaja. Abram je še omenil ustanovitev dejavne društvene podružnice »Zlata krona« v Mačkoljah in uspelo proslavo desetletnice pobratena s planinci društva Integral iz Ljubljane.

Kljub temu da je sezono mogoče oceniti kot izredno zadovoljivo pa je predsednik apeliral na večjo aktivno zavzetost članov pri organiziranju društvenih pobud, saj je tolikšno delo nemogoče opravljati le v okviru omejenega števila odbornikov. Veliko upanje je Abram v tem smislu izrazil glede mladinskega odseka, ki s svojim obetavnim delom lahko zagotavlja društvu prenavljanje z mladimi močmi. SPDT ima namreč pred seboj mnogo pomembnih ciljev, med katerimi je tudi načrtovana samostojna vključitev v vsedrjavno planinsko zvezo CAI.

»S svojo dosedanja dejavnostjo, z delom, velikimi dosežki in zmagami SPDT vseskozi dokazuje svojo trdoživo vrasčnost v središču mesta Trst in disledno nadaljuje po poti, ki so jo ob spoštovanju vrednot planinske predanosti začrtali nši predhodniki,« je zaključil poročilo predsednik in najavil proslavo 45-letnice povojne obnovitve društva, ki bo maja letos.

Razprava je bila kot po običaju namenjena poročanju načelnikov odsekov, potem ko sta tajniško in blagajniško poročilo podala tajnik Ervin Gombač in blagajnik Žarko Vecchiet. Ob tem gre opozoriti na pomemben podatek, da je zlasti po zaslugi zavzetosti članov društvena bilanca v bistvu zdrava, kajti tudi kljub velikim stroškom za himalajsko odpravo je društvu uspelo zadržati deficit in sprejemljivih mejah.

Poročila, ki pričajo o bogatem in razvejanem delovanju odsekov društva, so podali Dušan Jelinčič za alpinistični odsek, Pavel Fachin za smučarski odsek, Marinka Pertot za opravljeno predavateljsko sezono, Robert Devetak za mladinski odsek, Stojan Sancin v imenu jamarjev, Peter Suhadolc pa je pripravil poročilo o markacijskem delovanju. Suzana Štrajn je govorila o delovanju podružnice SPDT »Zlata krona« iz Mačkolj, Aleksij Cividri pa je prikazal sliko o premoženjskem stanju društva.

Občni zbor so pozdravili številni gostje, med njimi popredsednik Planinske zveze Slovenije Jože Stanovnik, ki je Lojzetu Abrammu podelil častni znak PZS za posebne zasluge pri vrhunskih uspehih društva. Pozdrav Slovenske kulturno gospodarske zveze je prinesel tajnik Dušan Kalc. V imenu pobratenege društva Integral iz Ljubljane je pozdravil predsednik Marjan Dodič, za SPD iz Gorice Vlado Klemše, Karlo Kocjančič (SPD obala), Janez Košnik (SPD Jesenice), Viktor Šonc (PD Sežana), Vojko Čeligoj (SPD Ilirska Bistrica), Bruno Bontempo (PD Platak-Rijeka), Sonja Mašera, častna predsednica SPDT, Viktor Stopar (Sloga), Jordan Purič (SK Devin), predstavnik jamarškega odseka ŠD Grmada in Bojan Pavletič (Bor).

Na slikah (M. Magajna): zgoraj delovno predsedstvo, spodaj udeleženci občnega zbora.

Zakaj bi spraševal zvezde.....

igraj **Totocalcio** IN SI ŽE ZMAGOVALEC

Vplačila se sprejemajo do 29. marca

Naši mladi košarkarji na gostovanju v ČSFR

Podobno kot pri ostalih športnih panogah bodo med velikonočnimi počitnicami mirovala tudi košarkarska prvenstva. Kljub temu pa bodo v splošnem počitniškem vzdušju nekateri vseeno na delu. Pisana in mnogoštevilna skupina mladih košarkarjev in njihovih trenerjev in spremljevalcev se je danes zjutraj podala na nekajdnevno gostovanje v ČSFR, kjer se bo udeležila dveh turnirjev. Povratek je predviden za ponedeljek v večernih urah. Skupino sestavljajo posamezne oziroma mešane postave mladinskih ekip, vseh tistih društev, ki so včlanjena v športno združenje Jadran: Breg, Kontovel, Polet, Sokol in Dom Gorica.

Zamejska odprava bo torej odpotovala na Češkoslovaško s tremi ekipami, kadetsko (letnika 74/75), naraščajniško (76) in najmlajšo (77/78 in 79), ki bodo nastopala na turnirjih v Kromerizu pri Brnu in Mladí Boleslav pri Pragi. Razen tekem bodo člani naše skupine en dan posvetili tudi ogledu češkoslovaške prestolnice.

Gostovanje v ČSFR sodi v dogovor Jadrana s košarkarskimi klubi iz Kromeriza in Mlade Boleslav, ki bodo spomladi vrnilli gostovanje in prispeli v Trst v svojimi moštvih. (Cancia)

PROPAGANDA

SERVOLANA - POLET 85:31 (42:16)

POLET: Petaros 4 (0:2), Senica 4, Krt, Kosuta 6, Lakovič 13 (2:2), Sosič 4, Budal. TRI TOČKE: Lakovič 1.

Mladi Poletovi košarkarji so v prvem kolu tolažilne skupine prvenstva Propaganda nastopili močno okrnjeni in zaradi tega tudi visoko izgubili proti sicer ne

obvestila

PODRUŽNICA SPDT ZLATA KRONA MAČKOLJE

vabi planince in prijatelje na 1. letošnji pohod in sicer na Nanos in v Predjamski grad. Pohod bo v ponedeljek, 1. aprila z zbirališčem pred gostilno Tul v Mačkoljah ob 7. uri.

PODRUŽNICA SPDT ZLATA KRONA MAČKOLJE

pridei v soboto, 6. aprila ob 20. uri v srenjski hiši v Mačkoljah večer s prikazom diapozitiv Zvonka Vidalijskega »Potovanje v Peruju«.

PK BOR

sklicuje v soboto, 6. 4., ob 17. uri v Borovem športnem centru (Vrdelska cesta 7), 4. redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev in umestitev delovnega predststva; 2. predsedniško poročilo; 3. pozdravi in diskusija; 4. razrešnica nadzornega odbora; 5. volitve novega odbora; 6. razno.

ŠD BREG

ustanavlja balinarsko sekcijo. Interesente vabi na sestanek, ki bo 29.3. ob 20.30 v novih prostorih društva v športnem centru v Dolini.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 28. marca 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maglio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V revni zahodnoafriški državi Mali se zgodovina ponavlja Oblast je v rokah vojaške hunte dejanski junaki pa so študentje

BAMAKO — Zgodovina se v mali afriški državi Mali ponavlja: usoda dosedanjega predsednika Mousse Traoréja je povsem enaka usodi njegovega predhodnika Modiba Keite, ki ga je sam kot mlad poročnik strmoglavil novembra 1968, torej pred dobrimi dvajsetimi leti. Res je, da je tedaj opravil vse brez preliivanja krvi. Predsednik Traoré je sedaj v zaporu. Aretirali so ga v ponedeljek zvečer na letališču pri Bamaku (in ne v predsedniški palači, kot so prvotno javili), ko je očitno hotel pobegniti iz države. Stavba, v kateri so uradi državne varnosti, je blizu stavbe radiotelevizije in vojski obe zelo pazljivo stražijo. Sicer oklopna vozila nadzorujejo vse ulice glavnega mesta. Pravijo, da so po prevratu ljudje na ulicah dali duška veselju.

Junaki zadnjih dogodkov pa so v resnici študentje, ki so se pretekli teden prvi spravili na ulice z željo te »politične pomlad« in so bili tudi prve žrtve. 200 mrtvih in tisoč ranjenih ni majhen davek za napredek v državi. Marsikdo meni, da bodo študentje tudi močnejši od vojaške hunte, ki je trenutno na oblasti. Predvidevajo, da bodo morali prevratniki v uniformah čim prej predati oblast ljudem, če nečajo izzvati novih neredov.

Po mnenju nekaterih je dosedanji predsednik Moussa Traoré že slutil, da so sprememe v državi, kot večstrankar-

ska ureditev in demokratične volitve, neizogibne, a je bil prepočasen. Francoski predsednik Mitterrand je, denimo, že lani opozoril »afriške prijatelje«, da Pariz ne bo več podpiral avtoritarnih režimov. O novostih so nameravali razpravljati na kongresu vladajoče stranke ob koncu marca. Znak o tem so opozicijske stranke, ki jih je Traoré pravkar omogočil, ko je dovolil ustanovitev posameznih opozicijskih združenj. Eden najvidnejših mož opozicije je Demba Dialo, ki je v preteklosti bil eden najbližjih sodelavcev Modibe Keite.

Upor in nezadovoljstvo ljudstva sta se v zadnji dobi razrasla zaradi vedno večjega bogastva, ki ga je začel kopičiti vojaško birokratski vrh, tudi tisti, ki je bil v neposredni bližini predsednika države. Ljudstvo je odklanjalo tudi svobodno tržišče, ki je bilo za večino sinonim revščine. Kljub gospodarski liberalizaciji, za katero se je Traoré odločil pred desetimi leti, je bila gospodarska in politična kriza v državi vse ostrejša. Za majhno državo Mali, ki živi od kmetijstva, prideluje bombaž, arašide, na jugu žito in proso, je dolg dveh milijard dolarjev do tujine preveliko breme. Vir napetosti so bili tudi spopadi med večinskim temnopoltim prebivalstvom in manjšino nomadskih Tuaregov, ki so jim pred nedavnim priznali regionalno avtonomijo.

Zuluji pobili 15 ljudi iz plemena Xhosa Pokol pri Johannesburgu

JOHANNESBURG — Zuluji, pripadniki stranke Inkhata, so pobili petnajst ljudi v črnskem mestu Alexandra (Telefoto AP), severno od Johannesburga. Oborožena skupina je namreč vdrla v šotor, kjer je potekalo žalno zborovanje za umrlim članom Afriškega nacionalnega kongresa in začela streljati na množico. Bilo je tudi 12 hudo ranjenih, med mrtvi pa je bil tudi sedemesečni otrok.

Spopad sodi v spor med pripadniki Afriškega nacionalnega kongresa, ki ga vodi Nelson Mandela in ki združuje pripadnike plemena Xhosa ter pripadniki stranke Inkhata, v kateri se pod vodstvom kralja Buthelezija zbirajo Zuluji. V preteklih mesecih so spopadi med obema plemenoma povzročili več tisoč mrtvih. Policija ponavadi pušča, da obe stranki obračunata med seboj, kar sicer lahko izzveni cinično, pri tem pa se varnostni organi izognejo obtožb, da so posegli in priskočili na pomoč tej ali oni frakciji. Samo v dveh zadnjih tednih je v raznih črnskih predelih v medsebojnih spopadih umrlo sedemdeset ljudi. Pripadniki vsedržavnega kongresa obtožujejo policijo, da ni preprečila spopada, čeprav so jih obvestili, da se po Alexandri potepa tolpa 200 oboroženih Zulujev. Xhose sedaj niso oboroženi, saj jim je policija odvzela orožje. ANC je namreč uradno prenehal z oboroženo vstajo in se torej ne morejo braniti. Dogodek še enkrat dokazuje, kako globoko so med Afričani zakoreninjena plemenska sovraštva.

Krvava akcija singapurskih varnostnikov Osvobodili potnike in ubili ugrabitelje

SINGAPUR — Pripadniki elitnih oddelkov singapurskih varnostnih sil so včeraj deset ur po pristanku potniškega letala, ki so ga štirje Pakistanci ugrabili na progi Kuala Lumpur-Singapur, vdrli v letalo in pobili štiri ugrabitelje.

Kot je navedel singapurski premier Goh Chok Tong, ni bil ob vdoru varnostnih sil nihče od 114 potnikov in 9 članov posadke ranjen (dvema članoma posadke je pred napadom uspelo zbežati in sta se le nekoliko potoklala). Oblasti so se odločile za nasilen konec ugrabitve, ko je postalo jasno, da ugrabitelji izgubljajo živce in postajajo do skrajnosti nasilni do potnikov. Po pričevanju potnikov so bili ugrabitelji oboroženi z noži, dinamitne palice, s katerimi so grozili, da bodo razstrelili letalo, pa so bile navadne petarde.

Za osvoboditev potnikov so ugrabitelji zahtevali, da singapurske oblasti oskrbijo letalo za polet do Avstralije in da pakistanske oblasti izpustijo številne politične zapornike, med katerimi tudi Asifa Alija Zardarija, moža bivše pakistanske premierke Buthove.

Prav ta zahteva meče čudno luč na celotno zadevo. Buthova Pakistanska ljudska stranka je odločno zanikala, da bi bila vpletena v ugrabitev, kot v preteklosti odločno nasprotuje takim terorističnim oblikam političnega boja in je zahtevala ustanovitev večstrankarske parlamentarne komisije, ki naj pojasni ozadje ugrabitve, Pakistanska opozicija navaja, da se je nekaj podobnega že zgodilo leta 1981, ko je tedanji vojaški režim izkoristil podobno ugrabitev, da je razpustil Pakistansko ljudsko stranko in njene aktiviste množično aretiral. Glasnik bivše premierke Buthove Faruk Leghari je včeraj precej jasno navajal sum, da je ugrabitev zrežiral režim Navaza Šarifa, da bi dokončno diskreditiral Buthovo in njeno stranko pred ljudstvom.

Na slikah (telefoto AP): **airbus A 310 s 114 potniki in 11 člani posadke takoj po pristanku na singapurskem letališču Changi (zgornja slika), po desetih urah so pripadniki elitnih oddelkov začeli svoj uspešni napad (spodnja slika).**

V pričakovanju zalivskih junakov

WASHINGTON — Ameriške vojake, ki se vračajo iz Zaliva, čakajo sanjske, nemara tudi malce perverzne ljubzenske noči. Njihove žene, zaročenke in ljubice namreč hitijo nakupovat seksi spodnje perilo, najrazličnejše dišave in pripomočke, da bi svojim ljubim pripravile čim bolj vznemirljive urine.

V trgovinah s spodnjim perilom si manejo roke, saj Američanke ta čas sploh ne gledajo na cene in potrošijo povprečno po sto dolarjev za nakup. Presenečeni so tudi v sexy shopih, kjer prodajajo vsevprek. Tiste, ki imajo manj denarja, pa so prav tako našle rešitev: spodnje perilo in pregrešne spalne srajčke kupujejo na boljšem trgu, »hard« orodje pa v semenarnah, kjer so verige mnogo bolj poceni kot v sexy shopu. Vsak si pač pomaga, kot ve in zna.

Savdski zakoni in ženske hlače

WASHINGTON — Oprijeta oblačila so lahko tudi prijetna na pogled, so pa tudi nevarna. Neka ameriška poslanka je zaradi pretesnih hlač imela resne sitnosti z možni postave v Riadu, kjer so ji zagrozili, da jo zaradi opolzlosti lahko tudi pahnejo v temnico.

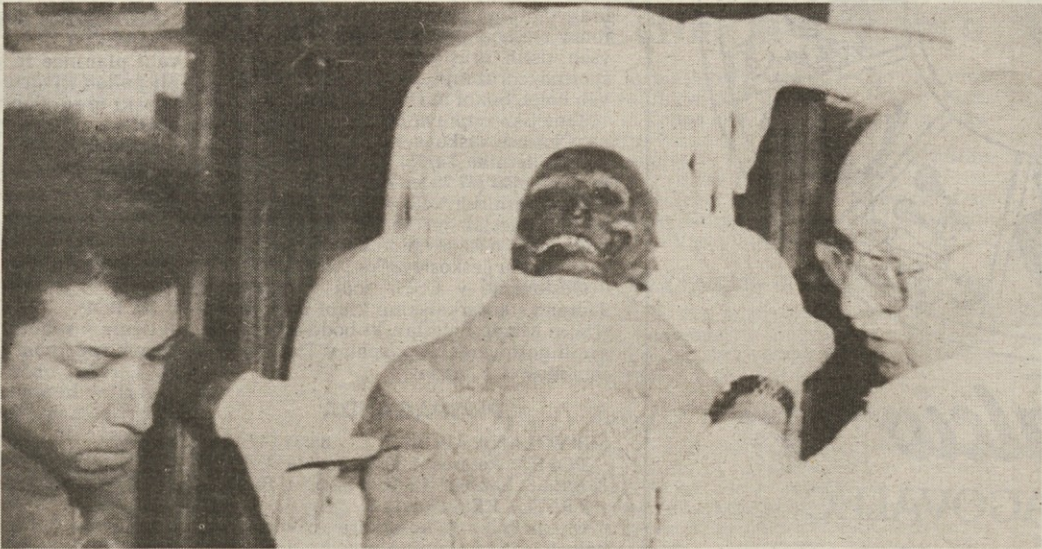
Poslanka je pred neko trgovino čakala kolega, ko so se ji približali trije policisti. Opozorili so jo, da je neprimerno oblečena, zato so jo hoteli po vsej sili pokriti z dolgo črno haljo, ki jo menda savdski policisti nosijo vedno s seboj. Poslanka je kajpak ubogala, saj so bile grožnje z zaporom zelo učinkovite. Pozneje pa izvedela, da savdski zakoni dopuščajo za ženske samo široke hlače, ki ne dajo slutiti, kakšna je oblika in dolžina nog.

V Peruju se epidemija kolere še ni podela

LIMA — Od začetka epidemije kolere, ki se je pojavila v Peruju sredi januarja, je umrlo že 609 ljudi, prijavljenih pa je bilo 97.715 primerov bolezni. Za dobro tretjino okuženih je bila nujna hospitalizacija. Podrobno poročilo o položaju v Peruju je podal generalni direktor svetovne organizacije za zdravstvo Japonec Niroši Nakažima, ki se že nekaj dni mudi v državi. Nakažima je ugotovil, da so razmere v bolnišnicah neznosne, na podeželju pa sploh nimajo ustreznih zdravstvenih struktur, priznal pa je tudi, da sta tako njegova organizacija kot perujska vlada predolgo podcenjevali položaj, zato ga je sedaj zelo težko obvladati.

Epidemija kolere bo imela za Peru tudi težke gospodarske posledice. Od začetka leta je namreč državna blagajna izgubila približno milijardo dolarjev »naravnega« zasluga zaradi mednarodnih restrikcij, ukinitve ribolova in izvoza morskih sadežev ter ukinitve turizma. Nakažima je prepričan, da se bo epidemični val polegel čez kak teden, kar pa seveda ne pomeni, da bo bolezen popolnoma izginila. Za to bo potrebnih več mesecev. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da so v krajih, ki jih je kolera najbolj prizadela, opazili visoko onesnaženost tako pri obalnih vodah kot sladkovodnih tokovih.

Egipčanski kamnosek v Springfieldu

Bostonska bolnišnica posoja dragoceno mumijo egipčanskega kamnoseka za krajši čas muzeju

(AP)

Potovanje sreče na iranski način

TEHERAN — Tudi Iranci imajo svoja potovanja sreče. Ne gre za izlet v neznano, še manj pa za mamilaški »trip«, pač pa za garaško potovanje na Japonsko. Povpraševanje je tako veliko, da mora iranska letalska družba, ki ta potovanja prireja, razdeliti vozovnice hrepenenja s pomočjo loterije. Za razčlenjena potovanja da na razpolago 30 tisoč letalskih vozovnic, ki jih dobijo v glavnem zdravi, mišičasti tridesetletniki. Taki si pač garaški dopust na Japonskem lahko privoščijo. Tamkaj namreč delajo brez prestanka ves čas, kolikor traja vizum, štedijo pri hrani in vseh drugih »luksuzih«, samo da lahko nato prinesejo domov »bajni« zaslužek. Slednji je povprečno desetkrat večji kot plača akademikov. Kaže, da tako iraške kot japonske oblasti ne nasprotujejo tovrstni »zabavi«.